

วารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Academic journal, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University
ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ธันวาคม 2561

หน่วยงานที่รับผิดชอบ/เจ้าของลิขสิทธิ์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

ตราสัญลักษณ์ ตราสัญลักษณ์คณะครุศาสตร์มีลักษณะเป็นรูปเทียนหอมดอกกล้วยไม้ ซึ่งมี 2 องค์ประกอบคือ

ดอกกล้วยไม้ หมายถึงความมั่นคง ความรักและความสง่างาม แสดงถึง
ความประเสริฐ เลิศ และความงามอันละเมียดละไม

เปลวเทียนที่มีการจัดเรียงตัวเป็นคำว่า ครู หมายถึงแสงสว่างที่ทำให้
ความมืดมนเกิดความกระจ่างแจ้งและรู้จักการหาทางออกที่ดีเปรียบดังการเสียสละ
และอุทิศตนของคณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่ทำให้ศิษย์เกิดปัญญา

สีที่เป็นองค์ประกอบในสัญลักษณ์ ประกอบด้วย

สีฟ้าเป็นสีประจำคณะครุศาสตร์ ให้ความรู้สึกรับเอื้อเกื้อหนุน เป็นอิสระ
ปลอดโปร่งสบาย ปลอดภัย ใจเย็นและสามารถระงับความกระวนกระวายในใจ

สีส้มใช้แทนสีของเปลวเทียน หมายถึง ความมีตนที่ได้กระจ่ายแสงและ
รู้จักการหาทางออกที่ดี

สีทอง ใช้แทนสีของเงา หมายถึง ความร่ำรวย ชัยชนะอำนาจ ความสุข
ความเคารพ เคารพและหมั่น นำเกรงขามและความมุ่งมั่น

อัตลักษณ์ (Identity)	สร้างคุณภาพ เสริมคุณธรรม ร่วมพัฒนาการศึกษาในท้องถิ่น
เอกลักษณ์ (Character)	สอนดี มีคุณธรรม นำสังคม
ปรัชญา (Philosophy)	มีความรู้มาตรฐาน สร้างจิตวิญญาณความเป็นครู นำความรู้สู่ผู้เรียน
วิสัยทัศน์ (Vision)	เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อผลิตครูมืออาชีพสู่สังคมภายในปี 2562
ค่านิยม (Value)	มีคุณธรรม นำความรู้ สู่การพัฒนาระบบตามมาตรฐานวิชาชีพครู
พันธกิจ (Mission)	(1) ส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย (2) ผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูและพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา (3) ส่งเสริมการบริหารและการจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (4) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์ไทยเสรีการพิมพ์ 124/5-9 ถนนนิเวศรัตน์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองชัยภูมิ

จังหวัดชัยภูมิ 36000 โทรศัพท์, 044-821952, 044833952, โทรสาร 044-822153

เว็บไซต์ <http://tsp.yellowpages.co.th>, อีเมล TSP_9@hotmail.com, tsp2510@gmail.com,

tsp.956@gmail.com

กองบรรณาธิการจะรับพิจารณาบทความที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางการศึกษาวิจัยทางการศึกษาและบทความ
การศึกษาหรือที่เกี่ยวข้องทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของกองบรรณาธิการในการพิจารณา

วารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Academic journals, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

บทความทุกบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
(Academic journals, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University)

จะต้องผ่านการตรวจประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย 2 ท่าน

วัดกุประสงค์

1. เพื่อเป็นสื่อกลางการเผยแพร่ผลงานวิจัย บทความวิชาการ บทความปริทัศน์ บทความเรื่องสั้นและบทแนะนำหนังสือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการส่งเสริมพัฒนาวิชาการ
2. เพื่อเป็นเอกสารค้นคว้าอ้างอิงทางการศึกษาของคณาจารย์ นักวิชาการ นักศึกษา และผู้สนใจทั้งใน และนอกสถาบัน
3. เพื่อส่งเสริมการนำเสนอผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ และนักศึกษา

ที่ปรึกษาทั่วไป

ผศ.ดร.อชิตพล ศศิธรานุวัฒน์
อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธุ์

รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
คณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

ผศ.ดร.อชิตพล ศศิธรานุกวัฒน์
รศ.ดร.บรรจบ บุญจันทร์
ผศ.ดร.ไชยา ภาวะบุตร

รองอธิการบดี ฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.เพ็ญแข ภูพาน

รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

กองบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์
อาจารย์ ดร.จิราภรณ์ จันทร์เขียน
อาจารย์ ดร.รัชกร ประสิทธิ์เตสัง
อาจารย์ ดร.สุรินทร์ ภูสิงห์
อาจารย์ ดร.ชวนพิศ รักษาพวก
ผศ.ดร.สุนันท์ สีพาย
ผศ.ดร.ลักขณา สุกใส
อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรธนวัลย์
อาจารย์ ดร.นฤมล ภูสิงห์
อาจารย์ ดร.อรนุตร ธรรมจักร
อาจารย์ ดร.สิริศักดิ์ อาจวิชัย
ผศ.ดร.ดุสิต วิพรรณะ
ผศ.ดร.สมประสงค์ เสนารัตน์
ผศ.ดร.ชยาภานต์ เรืองสุวรรณ
อาจารย์ ดร.ศตายุ ส่องจันทร์
อาจารย์ ดร.นฤมล แสงพรหม

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษาชัยภูมิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ผลงาน

สิบเอกศักดิ์ดา ชำนาญกุล

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ คณะครุศาสตร์

วารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 ธันวาคม 2561

Academic journal, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University

VOL.3 NO.2 : December 2018

วารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มีกำหนดออกปีละ 2 ฉบับโดยมีกำหนดการตีพิมพ์เผยแพร่
เดือนมิถุนายน และเดือนธันวาคมของทุกปี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

บทบรรณาธิการ

วารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ นับเป็นวารสารปีที่ 3 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2561 วารสารดังกล่าวนี้เพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการด้านการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือของแต่ละฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำวารสาร

กองบรรณาธิการได้มีการดำเนินงานวารสารให้เป็นไปตามเกณฑ์คุณภาพวารสารของTCI (Thai Journal Citation Index Centre) อย่างเคร่งครัดบทความที่ดีมีคุณภาพในวารสารล้วนได้ผ่านการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากหลายๆสถาบันในสาขาที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับบทความที่ให้พิจารณาจำนวนอย่างน้อย 2 ท่านต่อบทความซึ่งมีการประเมินอย่างเข้มข้นอีกทั้งได้รับความอนุเคราะห์จากคณะที่ปรึกษากองบรรณาธิการซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายๆหน่วยงานในการร่วมกันพิจารณาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพวารสารต่อไปในอนาคต

กองบรรณาธิการ ขอขอบคุณเจ้าของผลงานและผู้ที่มีส่วนทำให้วารสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์ได้และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารทางการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จะเป็นอีกเวทีหนึ่งในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศาสตร์ทางการศึกษา(Education)ให้ก้าวไกลสามารถนำไปใช้และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อวงการศึกษเพื่อพัฒนาประเทศชาติต่อไป

บรรณาธิการ

สารบัญ

ลำดับ		หน้า
1#	การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราษฎร์อุปถัมภ์ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ <i>วรรณา เขมดำรงค์</i>	1
2#	ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานีเขต 2 <i>อุทุมพร จันทร์สิงห์, รุ่งอรุณ รังรองรัตน์</i>	9
3#	การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว <i>นิชา สาสีพวง, วรพจน์ บำรุงหนู</i>	19
4#	พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของกลุ่ม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ <i>จิราภรณ์ จันทรเขียน</i>	29
5#	การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 <i>ปัทมญา พรหมกันธา, พัทธนันท์ พาป้อ, ปุณ ชมภูพระ, อรอนนุตร ธรรมจักร, มะณีดา หงษ์สระแก้ว</i>	37
6#	การศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ <i>ทนต์ศักดิ์ ทองศรีสุข</i>	44
7#	การพัฒนาการอ่านออกเสียงโดยใช้คำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ <i>พัทธนันท์ พาป้อ, ปัทมญา พรหมกันธา, ปุณ ชมภูพระ, สุรพล วีริยาสร, สุภาพร กริ่งพุทรา</i>	53
8#	ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ <i>นพวรรณ งอกไข่น้ำ, เพียงแข ภูผายาง</i>	59
9#	การพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว <i>ศิริภัสสร อินทรพาณิชย์, สุนิชา สาสีพวง</i>	67
10#	การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถ การคิดเชื่อมโยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 <i>ศิริภัสสร อินทรพาณิชย์, ภัทพร พลธรรม, จันทร์แรม จิตพริ้ง</i>	77
11#	บทวิจารณ์หนังสือ	89

การพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนราษฎร์อุปถัมภ์ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH WRITING ABILITY FOR GRADE 9th STUDENTS OF
RAJUPHATAM SCHOOL THROUGH A PROCESS-ORIENTED APPROACH

วรรณดา เขมดาร์ง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อารีย์ บริดีกุล

หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มเป้าหมาย ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ จำนวน 4 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน จำนวน 4 ข้อ แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน จำนวน 20 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนมีค่าเท่ากับร้อยละ 74.82 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58

Abstract

The purposes of this research, therefore, was to employ process writing approach in teaching English to grade 9th students in order to see its effect on their writing ability. The subjects of this study were grade 9th students who were studying English course in the second semester of 2017 academic year of Rajuphatam School Wangthong district, under Office of Phitsanulok Educational Service Area 2. The 14 students were taught utilizing process writing approach. After teaching had been completed, a pretest-posttest in English writing ability and questionnaires of the opinions in studying English were administered. The statistics used to analyze the data arithmetic mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test for Dependent Sample.

The results of this study :

1. The efficiency of English writing ability of grade 9th students by using the process writing approach after learning had statistical significances higher than before learning at .01.

2. The efficiency of English writing ability of grade 9th students by using the process writing approach was higher than the 70 percent standard.

3. The opinions of English writing ability of grade 9th students by using the process writing approach had the average score at 4.53 which was in the more level.

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารทางการศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลกนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้นและมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

สำหรับประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC ในหลายๆ ด้าน แต่ความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษยังไม่เพียงพอ เนื่องจากเด็กไทยส่วนใหญ่ยังมีความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารยังไม่เพียงพอและไม่รู้ว่าจะเรียนภาษาอังกฤษไปเพื่ออะไร เรียนแล้วได้ประโยชน์อย่างไรบ้าง เด็กไทยบางส่วนขาดแรงกระตุ้นในการให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษโดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในโรงเรียนชนบทที่ไม่ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยว เด็กเหล่านี้จะไม่มีโอกาสได้พบปะกับชาวต่างชาติเลยจึงทำให้ไม่ได้ใช้ภาษาในชีวิตจริง แต่เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและมีชาวต่างชาติเข้ามาติดต่อสื่อสารมากมาย เด็กไทยก็จะได้มีโอกาสได้ใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น และเห็นความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ สิ่งทีครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องทำได้อีกคือช่วยกันกระตุ้นให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษและช่วยให้เด็กใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น (พะนอ สงวนแก้ว และ วิสาข์ จิตวิตร, 2554 : 70)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลและได้เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของคนไทยอย่างมากในการติดต่อสื่อสารในยุคที่ไร้พรมแดน (ฤทัยชนนี สิทธิชัย, อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และชิตชนก เชิงเขาว, 2548 : 3) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษจึงจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาในทุกระดับชั้นโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ในห้องเรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารใน 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนซึ่งในหลักสูตรแกนกลางได้ระบุคุณภาพผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นให้สามารถฟัง และปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบาย สนทนา และเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่าง ๆ ได้แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ ได้ซึ่งจะครอบคลุมทั้ง 4 ทักษะที่มีความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ (จุติมา ศรีบัว, 2555 : 1 - 2) ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษนั้นจะเน้น 4 ทักษะที่สำคัญดังกล่าว แต่ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากที่สุด ก่อให้เกิดปัญหากับนักเรียนมากที่สุด นักเรียนประสบความสำเร็้น้อยที่สุด และมีความจำเป็นที่จะต้องเขียนภาษาอังกฤษให้ถูกต้องถ้าเขียนผิดพลาดทำให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสารได้ (บุญเรือน จันทโรต, 2546 : 7)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษไว้ในสังคมปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลกนำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตนเอง และผู้อื่นดีขึ้นเรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1)

ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สอนยากที่สุด เป็นทักษะที่ผู้เรียนประสบปัญหาในการเรียนรู้มากที่สุด นักเรียนประสบผลสำเร็จน้อยที่สุด และมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามภาษาเขียน ทั้งนี้เนื่องจากการเขียนเป็นทักษะสำคัญที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสาร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เขียนจะต้องมีความรู้

ในการใช้เทคนิคการเขียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องโครงสร้างของคำในประโยคและไวยากรณ์ มีความจำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณา ถ้าเขียนผิดจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายผิดได้และในปัจจุบันการเขียนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิต มีการฝึกเขียนเพื่อให้เข้าไปใช้ในชีวิตจริง สถานการณ์ต่าง ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เช่น เขียนโน้ต เขียนโปรดยืมบัตร กรอกแบบฟอร์มต่างๆ เขียนจดหมายขอบคุณ เขียนจดหมายสมัครงาน เขียนเล่าการเดินทาง ซึ่งรูปแบบของการเขียนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนอกจากนี้ในการติดต่อสื่อสารในระดับภายในประเทศและระดับนานาชาติ การเขียนก็มีความสำคัญในด้านการทำงานเช่นกัน ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาจึงเล็งเห็นความสำคัญในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย และได้เพิ่ม

ในปัจจุบันพบว่า ปัญหาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนไทย คือ ไม่สามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษที่มีอยู่ ไปใช้ในการสื่อสารได้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้นั้น ควรมุ่งเน้นทั้งความถูกต้องและความสอดคล้องทางภาษา กิจกรรมที่มุ่งเน้นความถูกต้องทางภาษาได้แก่ ภาษาที่ปรากฏในชั้นเรียนทั่ว ๆ ไปที่เน้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาตามตัวอย่างรูปแบบที่ผู้สอนให้ความถูกต้อง (อ้างถึงใน นิภาพรณ เจนสันติสุข, 2554 : 30) ซึ่งสอดคล้องกับ Omaki and Schulz, (2011 : 564) ที่กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญต่อการเรียนภาษาให้ประสบความสำเร็จนั้น คือ ความสามารถในการใช้โครงสร้างทางภาษาได้อย่างถูกต้องไวยากรณ์ จึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ระบบไวยากรณ์ช่วยทำให้การตีความคำพูดต่าง ๆ เป็นไปอย่างถูกต้องและแม่นยำ ดังนั้นครูผู้สอนควรที่จะฝึกทักษะโครงสร้างทางไวยากรณ์ควบคู่ไปกับทักษะการสื่อสาร (Tian, 2011 : 21)

จากการสำรวจปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนราษฎร์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไม่สามารถเขียนคำศัพท์ประโยคภาษาอังกฤษ เพื่อบอกเล่ากิจกรรมในชีวิตประจำวันของตนเองได้ นักเรียนมีปัญหาทางความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษน้อย และไม่สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองออกมาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยพบปัญหาดังกล่าวจากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ดังนั้นเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพบว่าการสอนเขียนภาษาอังกฤษ ควรจะเป็นการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเขียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษร่วมกันกับครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนในแต่ละขั้นตอนการเขียนและช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และแก้ไขปัญหาการเขียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ขั้นตอนก่อนเขียนจนถึงขั้นตอนหลังการเขียนได้

การจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการเขียนมีหลายรูปแบบ การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เป็นกระบวนการในการสร้างความคิดอันเกิดจากการนำความคิดความจำเดิมมาใช้ในการสร้างความคิดใหม่ โดยคำนึงถึงความรู้สึกรู้สึกของผู้อ่านที่มีต่อเนื้อเรื่อง มีการตรวจทานเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความได้อย่างชัดเจน โดยผ่านกระบวนการรวบรวมและจัดเรียงข้อมูลอย่างมีความหมายตามหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียน (Flower and Hayes, 1989 : 21 - 24) (Coe & Gutierrez, 1981 : 254) มีความเห็นสอดคล้องเช่นเดียวกันว่า การเขียนเป็นกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาที่จะนำมาใช้ในการเขียนและการประเมิน เพื่อพิจารณาความสมเหตุสมผลและการตรวจทานข้อผิดพลาด เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงให้ได้ข้อความที่สื่อความหมายได้ชัดเจน ส่วน (Leki, 1994 : 175) กล่าวถึงการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการว่า เป็นการสอนซึ่งผู้เรียนไม่เพียงแต่ได้รับการสอนเพื่อให้ได้ผลงานเท่านั้น แต่ยังมีโอกาสเรียนรู้กระบวนการในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้มีคุณภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการเขียน โดยมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการในการคิดการทดลองเพื่อที่จะนำมาอภิปรายและแลกเปลี่ยนกันในหมู่เพื่อน ซึ่งความคิดเห็นที่ได้จากการแลกเปลี่ยนนี้เองสามารถจะนำมาเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าจะเขียนอะไรและเขียนอย่างไรนอกจากนี้ (Applebee, 1989 : 10) ได้กล่าวว่า ในการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ จะให้นักเรียนเขียนหลายๆครั้ง โดยมีวิธีการอ่านทบทวนและตรวจทานเพื่อแก้ไขปรับปรุงโดยขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้จะย้อนกลับไปกลับมาจนผลงานเสร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ (Jarvis, 2003 : 1) ได้กล่าวว่า การสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการจะมีความเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในระดับต้น เนื่องจากจะช่วยให้นักเรียนสามารถสื่อสารผ่านงานเขียนของตนเองไปพร้อมกับการพัฒนาทางด้านภาษาและทักษะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการพูดที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การอ่านผลงานเพื่อตรวจทาน อีกทั้งผู้เขียนยังมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองในด้านการใช้ไวยากรณ์ การสะกดคำ และลายมือที่ใช้ในการเขียนอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ ที่จะนำมาพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนราษฎร์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สามารถแก้ปัญหาในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ สามารถพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้อย่างไร

จุดประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยท่านอื่นทราบปัญหาของนักเรียนในการเขียนภาษาอังกฤษและนำวิธีการจัดกิจกรรมการเขียนแบบเน้นกระบวนการไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา คราวนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนราษฎร์อุปถัมภ์ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาวังทอง 3 อำเภอวังทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 14 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหาเป็น เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นเนื้อหาในการใช้คำศัพท์ ประโยคที่เขียนบอกเล่าเรื่องราวของตนเอง ซึ่งเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวัน (Daily Routine) สถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ (Places : At the Beach) อาหารและเครื่องดื่มที่ตนเองชอบและไม่ชอบ (Food and Drink) การเลือกซื้อสินค้าและบริการ (Shopping) ซึ่งเป็นหัวข้อที่อยู่ในสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีจำนวน 4 แผน ใช้ระยะเวลา จำนวน 4 สัปดาห์ จำนวน 16 ชั่วโมง

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ

ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 เป็นเวลา 4 สัปดาห์สัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง (ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน)

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยและพัฒนา ดังนี้

1. การสร้างและหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนราชบุรีอุปถัมภ์ จุดมุ่งหมายและสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลโดยวิเคราะห์สาระการเรียนรู้มาตรฐาน/ตัวชี้วัด เฉพาะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเขียนภาษาอังกฤษ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแล้วกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตามแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดและกำหนดแนวทางการวัดผลประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยกำหนดวิธีการวัด เครื่องมือวัด และเกณฑ์การประเมิน ตามกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ 5 ขั้นตอน

1.2 กำหนดองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนกิจวัตรประจำวัน (Daily Routine) สถานที่แหล่งท่องเที่ยวที่ชอบ (Places : At the Beach) อาหารและเครื่องดื่มที่ตนเองชอบและไม่ชอบ (Food and Drink) การเลือกซื้อสินค้าและบริการ (Shopping) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจำนวน 4 แผน ใช้ระยะเวลาจำนวน 4 สัปดาห์ จำนวน 16 ชั่วโมง

1.3 ขั้นตอนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นก่อนการเขียน (Prewriting) 2) ขั้นการเขียนร่าง (Drafting) 3) ขั้นการอ่านทบทวน (Revising) 4) ขั้นการแก้ไข (Editing) 5) ขั้นการนำเสนองานเขียนขั้นสุดท้าย/ขั้นตอนส่งมอบต่อการเขียน

1.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 4 ข้อ

1.5 แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการจำนวน 20 ข้อ

1.6 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2. การทดลองใช้ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำนวน 14 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 แล้วนำวิเคราะห์ข้อมูล

2.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 4 แผน จำนวน 16 ชั่วโมง กับกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำนวน 14 คน ตั้งแต่วันที่ 5 - 28 ธันวาคม 2560 ในขณะที่สอนทำการเก็บคะแนนตามใบกิจกรรมในแผนการจัดการเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อพัฒนาการในการเขียนภาษาอังกฤษและสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนในขณะที่ทำกิจกรรมใน 5 ขั้นตอน

2.3 ทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ศึกษา จำนวน 14 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 และประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ แล้วนำวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังเรียนมีค่าเท่ากับร้อยละ 74.82 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.53 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการทดลองในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 14.57 คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 29.93 คะแนนความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับอัญชลี อุดมสุขถาวร (2553) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การศึกษาผลการใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการที่มีต่อความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดาราสมุทร ศรีราชา ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถทางการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการหลังสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อวิธีการสอนเขียนภาษาอังกฤษแบบเน้นกระบวนการในระดับมาก ส่วนสกว พิมพิรัตน์ (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 คะแนน และหลังการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ย 3.03 แสดงว่านักเรียนมีระดับแรงจูงใจสูงขึ้นหลังจากที่เรียนด้วย 2) ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่นแต่ละแผน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องที่ 1 เรื่อง วัดพระธาตุลำปางหลวง คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 10.26 คะแนน คะแนนเฉลี่ยในการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 18.00 คะแนน

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการเทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (คะแนนเต็ม 40 คะแนน) ผลการทดลองในครั้งนี้ คะแนนก่อนเรียนโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 14.57 คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (40 คะแนน) เท่ากับร้อยละ 36.43 และคะแนนหลังเรียน โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 29.93 คิดเป็นร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม (40 คะแนน) เท่ากับร้อยละ 74.82 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนางกฤติกา ศรียงค์ (2552) ได้ทำการวิจัยกราฟิก พบว่า สามารถพัฒนาทักษะการเขียนการพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แผนภูมิภาษาอังกฤษ โดยมีคะแนนร้อยละโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และพิจารณาเป็นภาพรวมอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 71.11 และสอดคล้องกับ พระจักรพงษ์ ทะระมา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบูรณาการการสอนไวยากรณ์ในการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษและความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักเรียนในระดับก้าวหน้ามีผลการวิจัย ดังนี้

นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการบูรณาการการสอนไวยากรณ์ในการเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากเดิมที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ เป็นระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่หนึ่งที่ได้ตั้งไว้ จากการที่นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนการบูรณาการการสอนไวยากรณ์ในการเขียนแบบเน้นกระบวนการ มีระดับความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น

3. ผลการวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 14 คน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, $S.D=0.35$) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Sabet, Tahriri และ Pasand (2013) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้จากเพื่อนในขั้นตอนกระบวนการเขียนของผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศโดยงานวิจัยนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูผลของการใช้การเสริมต่อการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้นในระหว่างขั้นตอนการเขียนของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่าผู้เรียนที่อ่อนกว่าจะได้รับพัฒนาการมากกว่าผู้เรียนที่เก่งกว่าในการเสริมต่อการเรียนรู้ เนื่องจากผู้เรียนที่อ่อนกว่ามีโอกาสในการซักถามข้อสงสัยและขอความช่วยเหลือจากผู้เรียนที่เก่งกว่าในขณะที่ผู้เรียนที่เก่งกว่าเป็นผู้ให้คำแนะนำ และได้เสนอแนวทางให้กับผู้เรียนที่อ่อนกว่า จึงทำให้ผู้เรียนที่อ่อนกว่ามีการปรับตัวที่จะเรียนรู้ให้ทันผู้เรียนที่เก่งกว่า และ Amerian, Ahmadian และ Mehri (2014) ที่ได้ทำงานวิจัย เรื่องผลจากการใช้ทฤษฎีทางสังคมและวัฒนธรรมในการเสริมต่อการเรียนรู้จากครูในชั้นเรียน และเพื่อนร่วมชั้นในการพัฒนาการเขียนสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศโดยงานวิจัยนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของการเสริมต่อการเรียนรู้ จากครูในชั้นเรียนและเพื่อนร่วมชั้นในการพัฒนาการเขียนของนักเรียนโดยดูว่าการเสริมต่อการเรียนรู้แบบใดได้ผลที่มีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการเสริมต่อการเรียนรู้จะได้ผลดีก็ต่อเมื่อครูมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนได้พูดคุยกัน และผู้เรียนจะถามและขอความช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อนร่วมชั้นที่สนิทกันมากกว่าคนที่ไม่สนิทกัน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมต่อการเรียนรู้ในการพัฒนาการเขียนสำหรับผู้เรียน เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นหลังจากใช้การเสริมต่อการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการทำให้ผู้เรียนสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นดังนั้นครูผู้สอนภาษาอังกฤษหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา
2. ควรนำไปใช้และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมที่มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพหลังจากคละเด็กเก่งปานกลางและอ่อนแล้วของนักเรียนในช่วงแรกๆ
3. ครูต้องช่วยและคอยดูแลให้คำแนะนำติดตามสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดเนื่องจากนักเรียนอาจจะยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ครูต้องคอยสังเกตและให้ความช่วยเหลือแนะนำในการใช้บทเรียนและนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยใช้วิธีการสอนแบบเน้นกระบวนการในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เช่นกลุ่มสาระภาษาไทย กลุ่มสาระวิทยาศาสตร์
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีผลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนเขียนแบบเน้นกระบวนการ เพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน
- 3.ควรมีการพัฒนาเปรียบเทียบการเรียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษกับวิธีการอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2551). แนวทางการบริการจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.กรุงเทพฯ ฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จุติมา ศรีบัว. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจจากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร ภาษาอังกฤษ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยานนาเวศวิทยาคม กรุงเทพมหานคร. วารสารออนไลน์ มหาวิทยาลัยศิลปากร,55 (5). (วันที่สืบค้นข้อมูล :18 สิงหาคม 2558).
- ชินวรณ์บุญเกียรติ. (2554). ทิศทางการศึกษาไทยกับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน.เข้าถึงได้จาก : <http://www.chinnaworn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539164212&Ntype1>. (วันที่สืบค้นข้อมูล :25 สิงหาคม 2558).
- ฤทัยชนนี สิทธิชัย อัจฉรา ธรรมาภรณ์ และ ชิตชนก เชิงเชาว์. (2548). “ผลของการสอนโดยใช้กิจกรรมที่เน้น งานปฏิบัติและวิธีการเสริมแรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.“ วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (ธันวาคม 2548), 80-93.
- พะนอ สงวนแก้ว. (2553). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการอ่านเน้นภาระงานเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการ อ่านภาษาอังกฤษความพึงพอใจต่อการอ่านภาษาอังกฤษแบบเพิ่มขยายและความคงทนในการเรียน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระจักรพงษ์ ทะระมา. (2550). การบูรณาการสอนไวยากรณ์ในการเขียนแบบเน้นกระบวนการเพื่อส่งเสริม ความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษ และความรู้ด้านไวยากรณ์ของนักเรียนในระดับก้าวหน้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนภาษาอังกฤษ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สกว. พิมพ์รัตน์. (2551). การส่งเสริมแรงจูงใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษโดยใช้แผนการ จัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาท้องถิ่น. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Applebee, A.N. (1989). *Writing in School*.Victoria :DeakinUniversity.Leki, Ilona. (1994, Spring). *Twenty-Five years of Contrastive Rhetoric: Text Analysis and Writing Pedagogies*. TESOL Quarterly.

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีม ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

The Relationship between the Transformational Leadership of School Administrators and the Team Working in School Belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2

อุทุมพร จันทร์สิงห์¹ รุ่งอรุณ รังรองรัตน์²

Utumporn Chansing, Roongaroon Rangrongratana

Faculty of Industrial Education, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 2) ทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับ การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 372 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสอบถามแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the level of transformational leadership of school administrators belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2, 2) the team working in school belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2, and 3) the relationship between the transformational leadership of school administrators and the team working in school belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2.

The sample in this research were 372 teachers of the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2 in academic year 2017. The instrument was five-point questionnaire. The statistics for data analysis were composed of percentage, mean, standard deviation, and the correlation coefficient.

The major findings revealed that 1) the transformational leadership of school administrators belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2 was

¹นางสาวอุทุมพร จันทร์สิงห์ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

²ผศ.ดร.รุ่งอรุณ รังรองรัตน์ อาจารย์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

at a high level, considering an overview and individual of all viewpoints, 2) the team working in school belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2 was also at a high level in the overview and the particular viewpoint. Moreover, the relationship between the transformational leadership of school administrators belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2 and the team working in school belonged to the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 2. was statistically positive significant at the .05 level.

Keywords : transformational leadership, team working

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้ โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง มีเทคโนโลยีใหม่ๆเกิดขึ้นโครงสร้างของสังคมเปลี่ยนไปทำให้การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เป็นพื้นฐานการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้มีความเจริญก้าวหน้าทันกับกระแสโลกในยุคปัจจุบันจากการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วนี้ ส่งผลกระทบต่อองค์กรต่างๆ รวมทั้งสถานศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นต้องรู้จักเรียนรู้ สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆที่มีคุณภาพมีการบริหารงานที่ทันสมัย เหมาะสมมีประสิทธิภาพซึ่งการบริหารงานให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายที่วางไว้นั้น ต้องอาศัยผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่ดี มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีความเข้าใจในหลักการของภาวะผู้นำ สามารถจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาก่อให้เกิดความศรัทธา ความสามัคคี ร่วมมือ ร่วมใจปฏิบัติงานได้อย่างเต็มความสามารถ และมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับเปลี่ยนสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เทคนิค วิธีการต่างๆ สามารถสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้นจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ผู้บริหารต้องการ ทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ หรือประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลก ในยุคปัจจุบันนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ให้เข้าสถานการณ์ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบ สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี กระตุ้นให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันในหมู่คณะ โดยคำนึงถึงประโยชน์และเป้าหมายขององค์กรเป็นสำคัญ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานในองค์กรนี้ นอกจากผู้บริหารจะต้องมีการบริหารงานที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีแล้ว การร่วมมือกันทำงานของทีมงาน ก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้การทำงานให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กรเป็นอย่างมาก ปัจจุบันองค์กรต่างๆจำเป็นต้องปรับตัวให้เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพราะการทำงานทีมนั้น ถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้นไม่อาจพึ่งพิงการทำงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยลำพัง ไม่ใช้การทำงานแบบต่างคนต่างทำ เพื่อผลประโยชน์ของตนเท่านั้น ซึ่งการทำงานเป็นทีมนั้นไม่อาจประสบความสำเร็จได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ประสพการณ์ การร่วมมือ ร่วมใจของทีมงานทุกคน โดยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกันของสมาชิกในทีม จึงจะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างคุณภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายสูงสุดร่วมกันประสบความสำเร็จสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553: 6) ได้กำหนดให้ครูทุกคนต้องมีสมรรถนะหลัก (Core Competency) ในด้านการทำงานเป็นทีม (Teamwork) โดยที่ครูจะต้องมีการให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธ์ภาพของสมาชิกในทีม ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายแสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐานจะต้องมี สมรรถนะหลักด้านการทำงานร่วมกันเป็นทีมทุกคน ซึ่งจะมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์และส่งผลต่อความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งบรรยากาศองค์การจะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา เนื่องจากบรรยากาศองค์การมีผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของคนในองค์การ ทำให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างมีความสุขและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ดังนั้นการที่ครูจะดำเนินกิจกรรมของโรงเรียนร่วมกันให้สำเร็จได้นั้นจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานร่วมกันเป็นทีมของครูภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสวัญ อินทวงศ์ (2550: 78) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์กันในทางบวกค่อนข้างสูง ทั้งทางด้าน การมีอิทธิพล อย่างมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งผู้บริหารได้มีการพยายามปรับปรุงตนเองให้มีพฤติกรรมภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นในการมีส่วนร่วมในกระบวนการของการบริหารโรงเรียนมีการกระตุ้นทางปัญญา กระตุ้นความพยายามของผู้ร่วมงาน ให้คิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ และสร้างสรรค์และการสร้างแรงบันดาลใจ ให้อีกโอกาสผู้ร่วมงานได้ปฏิบัติตามที่รับมอบหมายอย่างเต็มที่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำเร็จบรรลุเป้าหมายขององค์การ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่ทั้ง 3 อำเภอ ในเขตจังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย อำเภอธัญบุรี อำเภอลำลูกกา และอำเภอหนองเสือ มีหน้าที่ในการรับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษา มีจำนวนทั้งสิ้น 67 โรงเรียน จัดการศึกษาทั้งหมด 4 ระดับ ในช่วงชั้นที่ 1 ช่วงชั้นที่ 2 ช่วงชั้นที่ 3 ช่วงชั้นที่ 4 มีการติดต่อประสานงานทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ทั้งภายในกลุ่มเครือข่ายและระหว่างกลุ่มเครือข่าย เช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการ การแข่งขันกีฬา ซึ่งล้วนต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของทุกคนในองค์การ อีกทั้ง การบริหารงานในโรงเรียนยังเป็นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจตามหลักธรรมาภิบาล ที่เน้นให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการแต่งตั้งคณะทำงานฝ่ายต่างๆ แบ่งการบริหารออกเป็น 4 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการด้านบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารงานวิชาการการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งในการบริหารโรงเรียนการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการดำเนินกิจกรรมต่างๆ จะนำไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นทีม การทำงานจำเป็นต้องอาศัยการปรับปรุงและพัฒนา มีการบริหารจัดการที่ดี บุคลากรโรงเรียนมีการทำงานเป็นทีม เข้าใจบทบาทของตนให้ชัดเจน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งจะร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ เป็นทีมงานที่ดีเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายเป็นไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ความเป็นจริงในทางปฏิบัติยังมีทีมงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ มีการทำงาน แคบางคนเท่านั้น บรรยากาศขาดความมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานทำให้งานส่วนใหญ่มีลักษณะต่างคนต่างทำขาดความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้การติดต่อสื่อสารประสานงานล่าช้า ครูไม่มีความพอใจ ในการปฏิบัติงาน ครูแบ่งออกเป็นกลุ่ม ย่อยมีความขัดแย้งกันระหว่างกลุ่มแบ่งพรรค แบ่งพวก และความขัดแย้งของครูและผู้บริหาร สภาพ ดังกล่าวจึงทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

จากเหตุผลข้างต้นดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีม ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการนำทีมดำเนินการปฏิบัติงานที่เหมาะสมเพียงใด แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และนำผลที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานทางด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อคุณภาพทางด้านการศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในทางบวก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยให้การการบริหารจัดการและการดำเนินงานต่างๆ ภายใน สถานศึกษาสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถและต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของนักวิชาการแหล่งต่างๆ แล้วมาสังเคราะห์ข้อมูล นำไปสู่กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การสร้างแรงบันดาลใจ ส่วนการทำงานเป็นทีม นั้นมีนักวิชาการให้แนวคิดไว้หลายท่านด้วยกัน ซึ่งแต่ละท่านได้แสดงทัศนะลักษณะการทำงานทีมนั้นมีความหลากหลายเป็นอย่างมาก คือ มีทั้งที่สอดคล้องกัน และแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์และจำแนกสภาพการทำงานเป็นทีมตามแนวคิดของนักวิชาการ โดยแบ่งออกได้เป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) การสื่อสารอย่างเปิดเผย 2) การมีส่วนร่วมในการทำงาน 3) การมีเป้าหมายเดียวกัน 4) ความไว้วางใจซึ่งกันและกันเพื่อประสานแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปเป็น กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ดังภาพที่ 1

ตัวแปรที่ 1

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
1.การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์
2.การคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล
3.การกระตุ้นทางปัญญา
4. การสร้างแรงบันดาลใจ

ตัวแปรที่ 2

การทำงานเป็นทีม
1.การสื่อสารอย่างเปิดเผย
2. การมีส่วนร่วมในการทำงาน
3.การมีเป้าหมายเดียวกัน
4. ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 คือ ปีการศึกษา 2560 จากสถานศึกษาจำนวน 67 แห่ง ประชากรครูผู้สอนทั้งสิ้นจำนวน 1,550 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2560 กลุ่มสารสนเทศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2560 จากสถานศึกษา 67 แห่ง โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของ เคริจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วีสต์, 2551) ได้ขนาดตัวอย่างไม่น้อยกว่า 308 คน ผู้วิจัยจึงกำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็น ครูผู้สอน จำนวน 372 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายไปตามขนาดของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยแบ่งเป็น 7 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ศึกษาทฤษฎี หลักการวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน ขั้นที่ 2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ขั้นที่ 3 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลกำหนดขอบเขตของเนื้อหาเพื่อดำเนินการสร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและกรอบแนวคิดการวิจัยขั้นที่ 4 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อมาตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำมาแก้ไข ปรับปรุง เนื้อหาให้ถูกต้อง ขั้นที่ 5 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านวัดประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือแล้วนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาเกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม พิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีที่สอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ขึ้นไป หากข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ (Try Out) หากผลการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ พบว่าข้อใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 6 นำเครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของปัญหาและหลังจากนั้นนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1987: 161 อ้างถึงใน สุวิมล ติรภานันท์ 2551: 156) พบว่า ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ .98 ขั้นตอนที่ 7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วปรับปรุงและตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อให้ได้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถามทำการวิเคราะห์ โดยนำมาแจกแจงหาค่าความถี่ (Frequency) เป็นรายชื่อใช้วิเคราะห์หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง จากนั้น นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับ ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดตามแนวทางของ (Bast, 1993 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 103) จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราวัดประเมินค่า (Rating Scale) นำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนัก 5 ระดับ จากนั้นนำไปบันทึกและวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และให้ความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดตามแนวทางของ (Bast, 1993 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2553: 103) แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการแปลความหมายของ ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543: 144) ส่วนการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 72.30 สถานภาพการทำงานเป็นครูผู้สอนจำนวน 372 คน คิดเป็น ร้อยละ 100 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

2. จากการศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	n=372		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.35	0.68	มาก	1
2. ด้านการคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล	4.29	0.72	มาก	3
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.32	0.54	มาก	2
4. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.27	0.68	มาก	4
รวม	4.31	0.66	มาก	

จากตาราง พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.31, SD = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.35, SD = 0.68) รองลงมาด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X}$ = 4.32, SD = 0.54) และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$ = 4.27, SD = 0.68)

3. จากการศึกษา การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง

การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน	n=372		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย	3.99	0.87	มาก	4
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน	4.04	0.86	มาก	3
3. ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน	4.11	0.83	มาก	2
4. ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน	4.18	0.83	มาก	1
รวม	4.08	0.85	มาก	

จากตาราง พบว่า การทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.08, SD = 0.85) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.18, SD = 0.83) รองลงมา ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ($\bar{X}$ = 4.11, SD = 0.83) และด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X}$ = 3.99, SD = 0.87)

4. จากการศึกษาความสัมพันธ์ภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1)	.641**	ค่อนข้างสูง
ด้านการคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล (X_2)	.752**	ค่อนข้างสูง
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3)	.643**	ค่อนข้างสูง
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_4)	.614**	ค่อนข้างสูง
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (x)	.805**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางความสัมพันธ์ภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ภาพรวมพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (x) มีความสัมพันธ์กับ การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน (Y) ในระดับสูง ($r = .805$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ ด้านการคำนึงถึงเอกัตถะบุคคล (X_2) มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน (Y) ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .752$) รองลงมา คือ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา (X_3) มีความสัมพันธ์กับ การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน (Y) ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .643$) อันดับที่สาม คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1) มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน (Y) ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .641$) และคู่ที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_4) มีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน (Y) ในระดับค่อนข้างสูง ($r = .614$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 คือ 1) นโยบายการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ค่อยมีความต่อเนื่อง เนื่องจากมีการสับเปลี่ยนโยกย้ายตำแหน่งบ่อยครั้ง 2) ผู้บริหารสถานศึกษาไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของครูอย่างเต็มที่ 3) ผู้บริหารไม่เป็นแบบอย่างด้านผู้นำและ ผู้ตามในการปฏิบัติงาน โดยออกคำสั่งหรือมอบหมายให้ครูปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ส่วนปัญหา อุปสรรคของการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน คือ 1) ครูขาดการทำงานร่วมกันเป็นทีมอย่างเป็นระบบ 2) ครูขาดการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในทีมงาน 3) ครูขาดการติดต่อประสานงาน เกิดปัญหาในการสื่อสาร 4) ครูไม่รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แนวทางการแก้ไขปัญหของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน เหมาะสมและมีความต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารจัดการศึกษามีการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้คณะครูได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างทางด้านผู้นำและผู้ตามที่ดี ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญห ของการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน คือ 1) ครูต้องมีหน้าที่เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามซึ่งจะทำให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองได้ชัดเจนและทำให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม 2) การทำงานควรให้สมาชิกทุกคนได้แลกเปลี่ยนความรู้และมีส่วนร่วมในการทำงานโดยนำความสามารถของแต่ละบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ 3) การทำงานควรมีการพูดคุยสื่อสารที่เหมาะสมมีการติดต่อประสานงานแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน 4) ครูควรรับฟังความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในทีมงาน

การอภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันนี้ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถใช้อำนาจหรือ

อิทธิพลสูงใจเพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบเปลี่ยนแปลงให้ครูในโรงเรียน เกิดการรับรู้เห็นความสำคัญของตนเองสนับสนุนปฏิบัติงานร่วมกันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพื่อบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรินทร์ ตรีเดช (2552 : 60 - 62) พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีภาวะผู้นำทางการบริหารโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ (1) การยึดความมีคุณธรรม (2) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (3) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและ (4) การส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของบริหารสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของและยังสอดคล้องกับ ไสท์วูด แจนท์ซี และเฟอร์นันเดซ Leithwood, Jantzi, & Fernandez, 1994 : 77 - 98 อ้างถึง ใน อังคณา ทิฏเฐย, 2555: 35) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในออนตาริโอ ประเทศแคนาดา พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลงของครู พฤติกรรมของผู้บริหาร มีอิทธิพลต่อครูมีผลกระทบต่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนด้วยหากครูมีความผูกพัน มีความพึงพอใจการปฏิบัติงานดีจะส่งผลกระทบต่อนักเรียน

2. การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ปัจจุบันองค์กรต่างๆจำเป็นต้องปรับตัวให้เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพราะการทำงานทีมนั้นถือเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหารซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้นไม่อาจพึ่งพิงการทำงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยลำพังไม่ใช้การทำงานแบบต่างคนต่างทำเพื่อผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ซึ่งการทำงานเป็นทีมนั้นไม่อาจประสบความสำเร็จลงได้ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์การร่วมมือร่วมใจของทีมงานทุกคน โดยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกันของสมาชิกในทีม จึงจะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายสูงสุดร่วมกันประสบความสำเร็จสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของประพันธ์ คำสามารถ (2553: 100) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมาย ด้านขั้นตอนการทำงานที่ถูกต้องเหมาะสม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินงานด้านสมาชิกมีส่วนร่วมและมีโอกาสเป็นผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผยและด้านการสนับสนุนและไว้วางใจกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอำนาจ มีสมทรัพย์ (2553: 70 - 72) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงาน เป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการทำงาน เป็นทีมระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการยอมรับนับถือซึ่งกันและกันด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน ด้านการมีเป้าหมายเดียวกัน ด้านความไว้วางใจ เชื่อใจ ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ และด้านการสื่อสาร

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีครบทั้ง 4 องค์ประกอบ คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การคำนึงถึงเอกลักษณ์บุคคล 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การสร้างแรงบันดาลใจ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับการทำงานร่วมกันเป็นทีม 4 องค์ประกอบ คือ 1) ด้านการสื่อสารอย่างเปิดเผย 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการทำงาน 3) ด้านการมีเป้าหมาย

เดียวกัน 4) ด้านการไว้วางใจซึ่งกันและกัน ในการขับเคลื่อนการทำงานให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ดี ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ เทคนิค วิธีการต่างๆ สามารถสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้นจิตใจให้ครุมีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ผู้บริหารต้องการ ทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ หรือประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคปัจจุบันนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว ให้เข้าสถานการณ์ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบ สนับสนุน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี กระตุ้นให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันในหมู่คณะ โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์และเป้าหมายของโรงเรียนเป็นสำคัญ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานในโรงเรียนนี้นอกจากผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการบริหารงานที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีแล้ว การร่วมมือกันทำงานของทีมงาน ก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้การทำงานให้สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศพรรณ ทองปั้น (2552 : 113 - 125) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับการบริหารวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไผท แถบเงิน (2552 : 167 - 210) พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยผลการวิจัย สุวัฒน์ อินทวงศ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย พบว่าความสัมพันธ์โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ มีดังต่อไปนี้

1.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันนี้ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามารถใช้อำนาจหรืออิทธิพลจูงใจเพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบ เปลี่ยนแปลงให้ครูในโรงเรียน เกิดการรับรู้ เห็นความสำคัญของตนเอง สนับสนุนปฏิบัติงานร่วมกัน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นเพื่อบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาที่ตั้งไว้

1.2 การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากการวิจัยพบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินงานขององค์กร ปัจจุบันองค์กรต่างๆจำเป็นต้องปรับตัวให้เอื้อต่อการส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพราะการทำงานเป็นทีมเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้นไม่อาจพึ่งพิง การทำงานของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยลำพังไม่ใช่การทำงานแบบต่างคนต่างทำ เพื่อผลประโยชน์ของตนเท่านั้น ซึ่งการทำงานเป็นทีมไม่อาจประสบความสำเร็จลงได้ ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือของทุกคนในหน่วยงาน แต่ต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์การร่วมมือร่วมใจของทีมงานทุกคน โดยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน ของสมาชิกในทีมจึงจะทำให้การทำงานเป็นไปอย่างคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายสูงสุดร่วมกันประสบความสำเร็จสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ความสัมพันธ์ภาพรวมระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากการวิจัยพบว่า ภาพรวมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนระดับสูงด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูต้องการให้ผู้บริหารคำนึง

ใส่ใจถึงความต้องการและความแตกต่างของแต่ละบุคคล โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องให้โอกาสครูในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สร้างบรรยากาศที่ดีในการสนับสนุนหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูให้สูงขึ้นด้วยการใส่ใจ โดยคำนึงถึงความเป็นเอกบุคคล เป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำแนะนำและส่งเสริมพัฒนาให้ครูพัฒนาตนเองโดยเน้นการจัดการแบบมีส่วนร่วม และให้ความสนใจกับการหาทางตอบสนองความต้องการ ความก้าวหน้าและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงาน และอาชีพของผู้ตาม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อไป มีดังต่อไปนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2

2.3 ควรมีการศึกษาศวามสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียน โดยเปรียบเทียบระหว่างสถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาของเอกชน

เอกสารอ้างอิง

เกศสรินทร์ ตรีเดช. (2552). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. (รายงานการศึกษาอิสระ ศศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประพันธ์ คำสามารถ. (2553). การศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).

ไพฑูรย์ แก้วเงิน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1.

(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

พิรพรรณ ทองปั้น. (2552). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย).

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 7)

กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทาง การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวัฒน์ อินทวงศ์. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการทำงานเป็นทีมตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี).

สุวิมล ติรกันนธ์. (2551). การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน.(2553). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

อังคณา ทิฏเวียง. 2551. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับทีมงานที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

อานวย มีสมทรัพย์. (2553). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหาร

งานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).

Leithwood, K., Jantzi, D., & Steinbach, R. (1999). Changing leadership for changing times. Philadelphia: Open University.

Likert, R. (1976). New Way of Managing Conflict. New York: McGraw-Hill.

**การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขา
ฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว**

**DEVELOPMENT OF LOCAL CURRICULUM FOR COURSE BAISRI TRADITION TO
PRESENT RICE OF TAMBON KHAOSAMSIB IN KHAOCHAKAN WITTAYAKOM
SCHOOL UNDER THE SAKAEO PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION**

สุนิษา สาลีพวง^๑

SUNISA SALEEPOUNG

วรพจน์ บำรุงหมู^๑

WORAPOT BUMRUNGMOO

บทคัดย่อ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อทดลองหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 4) เพื่อประเมินหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1.1) องค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น มี 9 องค์ประกอบ 1.2) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมประเพณี ในอำเภอเขาฉกรรจ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการพัฒนาหลักสูตรประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ เป็นอันดับแรก 1.3) การหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ทุกคนต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบเห็นด้วยกับหลักการแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยกิจกรรมการเรียนการสอนควรนำแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นจริงมามีส่วนร่วมในการจัดการสอน

2. หลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่า 2.1) หลักสูตรท้องถิ่น มี 9 องค์ประกอบคือ หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชาเวลาเรียน กำหนดเนื้อหาสาระ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน การตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องขององค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น มีความเหมาะสมและมีความถูกต้องโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2.2) หลักสูตรท้องถิ่นและคู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2.3) การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น ในการทดลองใช้ ครั้งที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ 64.64/64 ครั้งที่ 2 มีค่า 74.88/73.89 ครั้งที่ 3 มีค่า 82.18/81.33 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

3. การทดลองหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่า นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ และภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาตน หมู่บ้าน และชุมชน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ และมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียน

^๑ เลขานุการศึกษานิเทศก์จังหวัดชัยภูมิ

4. การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบ โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 4.1) ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น มีค่า 85.63/85.00 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 4.2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 4.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

The propose of the research is 1) to develop local curriculum for course baisri tradition to present rice of tambonkhaosamsib in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization 2) to study the result of implementation of local curriculum for course baisri tradition to present rice of tambonkhaosamsib in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization

The results of the research were as follows:

1. The local curriculum for course baisri tradition to present rice of tambonkhaosamsib in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization had 9 components as principles, aims, structure, course description, study time, unit, learning media and learning resources, 6 learning plans, and measurement and evaluation of studying.

2. The effects of implementation for learning local curriculum of course baisri tradition to present rice of tambonkhaosamsib in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization, were found that (2.1) the efficiency of local curriculum that analyzed productive efficiency was 85.63/85.00 which higher than standard criteria 80/80 (2.2) the students who learned based on local curriculum showed higher academic achievement than before learning at .05 level of significance. (2.3) The students studied by local curriculum had satisfied at the high level.

คำสำคัญ

การพัฒนา/หลักสูตรท้องถิ่น/ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าว/ตำบลเขาสามสืบ

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสถานศึกษานั้น ต้องคำนึงถึงรากเหง้าของท้องถิ่น เอกลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน ชื่นชม เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ในสังคมดั่งนั้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรมไทยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการจัดการเรียนการสอน เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรมไทยเป็นความรู้และประสบการณ์ที่มีคุณค่าซึ่งได้รับการ ถ่ายทอด สืบส่งผ่านกระบวนการพัฒนาให้เหมาะสมกับกาลสมัย ตามจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ความสำคัญกับการจัดการ หลักสูตรซึ่งมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษาให้มีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตรของ ตนเองครอบคลุมหลายมิติเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายในท้องถิ่นเพื่อกำหนดกรอบทิศทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถอันเป็นพื้นฐานในท้องถิ่นและโลกปัจจุบัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 63)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้ ชุมชนในท้องถิ่นนั้นๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดการศึกษาที่เป็นประโยชน์สอดคล้อง เกื้อกูลต่อชีวิตของผู้เรียนอย่างแท้จริง มีการประสานความร่วมมือด้านความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ แหล่ง วิทยาการต่างๆ ตลอดจนนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีลักษณะเป็นองค์ความรู้ของชุมชนเข้ามาประกอบเป็นฐานของการ กำหนดหลักสูตรสถานศึกษาที่จะสามารถเอื้อประโยชน์ ต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน และมีการ

ประยุกต์ใช้ให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนมากขึ้นสำหรับผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 12 - 15) สถานศึกษาจึงต้องสร้างหลักสูตรส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้

ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวเป็นประเพณีประจำปีของชาวตำบลเขาสามลือ ที่ได้สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งการจัดงานประเพณีนี้จะจัดขึ้นในวัน ขึ้น 3 ค่ำ เดือน 3 ของทุกปี ถือว่าเป็นประเพณีท้องถิ่นประจำตำบลเขาสามลือที่ทุกหมู่บ้านได้ร่วมกันจัดขึ้นจากความร่วมมือของผู้นำท้องถิ่นโดยนายราชชัยลพิน อธิบดีกำนันตำบลเขาสามลือและนายอุดมโสมภีร์อดีตประธานสภาวัฒนธรรมตำบลเขาสามลือและชาวบ้านตำบลเขาสามลือได้เป็นผู้มีส่วนร่วมส่งเสริมและฟื้นฟูประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวแม่โพสพขึ้นมาเพื่อเป็นการกราบไหว้บูชาพระแม่โพสพที่เป็นผู้ปกปักรักษาข้าว ให้ข้าวที่ปลูกมีความเจริญงอกงาม ได้ผลผลิตมาก ทั้งยังเป็นการขอขมาและรับขวัญข้าวที่เกษตรกรได้เหยียบย่ำเมล็ดข้าวเวลาเก็บเกี่ยวและเวลาเก็บเข้ายุ้งฉาง และแลเห็นถึงความสำคัญของการทำนาซึ่งเป็นอาชีพหลักของเกษตรกรที่มีความผูกพันกับคนไทยมาช้านานอีกทั้งเป็นการบำรุงขวัญของเกษตรกรโดยให้เกษตรกรได้มีส่วนร่วมและเกิดความรักความสามัคคีมีกำลังใจพัฒนาอาชีพการทำนาให้มีความเจริญต่อไปชาวตำบลเขาสามลือจึงจัดงานประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวเป็นประจำทุกปีปัจจุบันเป็นปีที่ 17 เพื่อเป็นการสืบสานและส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของตำบล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลือ, 2560, หน้า 1 - 14)

จากการที่ผู้วิจัยมาดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเขาดงกกรจวิทยาเขตซึ่งดูแลฝ่ายบริหารงานวิชาการพบว่าโรงเรียนยังไม่ได้จัดทำหลักสูตรท้องถิ่น ครุยังไม่นำแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นอำเภอเขาดงกกรมาใช้ประโยชน์ยังไม่มีกรรวบรวมรายละเอียดของแหล่งการเรียนรู้ในอำเภอเขาดงกกรไว้เป็นหมวดหมู่ทั้งที่อำเภอเขาดงกกรมีแหล่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายทั้งด้านแหล่งการเรียนรู้ทางธรรมชาติ แหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ แหล่งการเรียนรู้ทางขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม รวมถึงภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีความสามารถในด้านต่างๆ ซึ่งทางสำนักงานอำเภอเขาดงกกรมีการรวบรวมเกี่ยวกับอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเป็นจำนวนมาก ของชาวบ้านในอำเภอเขาดงกกร (สำนักงานอำเภอเขาดงกกร, 2559) จึงมีสำคัญที่ทุกคนควรต้องศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความเป็นไปได้ของการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องวัฒนธรรมประเพณีในอำเภอเขาดงกกรดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในครั้งนี้ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ในเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือจึงพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือขึ้นเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่าของทรัพยากรในท้องถิ่นของตน นอกจากนั้นเนื้อหาวิชานี้ยังฝึกให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการทำงาน ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นคุณค่าในภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดความรักและภาคภูมิใจในอัตลักษณ์วิถีชีวิตและรากเหง้าของตนเองสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เนื้อหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาดงกกรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกกรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อทดลองหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกกรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. เพื่อประเมินหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกกรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ประโยชน์ต่อนักเรียนทำให้นักเรียนได้ศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตน ทั้งยังปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องในการรักษาและส่งเสริมประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือและรักษาและส่งเสริมแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นตลอดจนสามารถเรียนรู้รากฐานทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ตนอาศัยเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นตนและส่งเสริมลักษณะนิสัยรักการทำงานและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้

2. ประโยชน์ต่อครูทำให้ครูมีหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือที่ได้คิดค้นประยุกต์ มาจากสภาพแวดล้อมในชุมชน และตามความสนใจของนักเรียนเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการประกอบอาชีพให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. ประโยชน์ต่องานวิชาการทำให้ฝ่ายวิชาการมีหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือที่สามารถปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องที่จะรักษารากเหง้าวัฒนธรรมและส่งเสริมการใช้แหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอันจะส่งผลให้นักเรียนรักถิ่นที่ตนอาศัยอยู่

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาสามลือวิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 สังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 ศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยการสอบถามครู นักเรียนผู้ปกครองคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 323 คน

1.3 การหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่

2.1.1 ครู โรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 55 คน

2.1.2 นักเรียน โรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 989 คน

2.1.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 989 คน

2.1.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนเขาสามลือวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่

2.2.1 กลุ่มตัวอย่างในการสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 323 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้สถานภาพเป็นชั้นในการสุ่มได้แก่ครู โรงเรียนเขาสามลือวิทยาคม 9 คน นักเรียนจำนวน 156 คน ผู้ปกครองนักเรียนจำนวน 156 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 2 คน

2.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรจำนวน 11 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีวิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในการบริหารและการนิเทศการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี หรือครูผู้สอนที่มีความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และมีประสบการณ์ในการสอนไม่ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 4 คน 2) ผู้นำชุมชนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีประสบการณ์ในร่วมจัดงานประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 7 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมประเพณีในอำเภอเขาค้อ จังหวัดสระแก้ว มี 3 ตอนคือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมประเพณีเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 สอบถามความต้องการให้โรงเรียนจัดหลักสูตรท้องถิ่นเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

3.2 แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มี 2 ตอนคือตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบใน 4 ด้านได้แก่ด้านจุดหมายของหลักสูตรด้านเนื้อหาด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดประเมินผล

3.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) มี 3 ตอนตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 การร่างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 การสร้างคู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.3 การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 166 คนจำนวน 4 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 - 4/2 โรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 54 คน (จำนวน 3 กลุ่ม) ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก (Simple random sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความเหมาะสมและความถูกต้องของหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2 ด้านดังนี้ ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) และด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2550, หน้า 178 - 180) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2 แบบสอบถามความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2 ด้านดังนี้ด้านองค์ประกอบของหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้การวัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการวัดและการประเมินผลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.3 แบบสอบถามความเหมาะสมและความถูกต้องของคู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสืบโรงเรียนเขาค้อวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ตามประเด็น 2 ด้านนี้ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) และด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการทดลองหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วตามองค์ประกอบดังนี้หลักการจุดมุ่งหมายผลการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชาโครงสร้าง/เวลาเรียนกำหนดหน่วยการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน การวัดและประเมินผลใช้เวลาเรียนหลักสูตรท้องถิ่น 40 ชั่วโมง ดังนี้

หน่วยที่ 1 เรียนรู้วิถีชีวิตตำบลเขาสามลือ	จำนวน 4 ชั่วโมง
หน่วยที่ 2 หยิบยกย่องสู่ขวัญข้าวของชาวไทย	จำนวน 6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 3 ร่วมใจสืบสานประเพณีของชุมชน	จำนวน 4 ชั่วโมง
หน่วยที่ 4 ศึกษาสืบค้นทำพานบายศรี	จำนวน 8 ชั่วโมง
หน่วยที่ 5 ส่งเสริมประเพณีร่วมโฆษณาประชาสัมพันธ์	จำนวน 6 ชั่วโมง
หน่วยที่ 6 สืบสานความรู้เพื่อมุ่งสู่การอาชีพ	จำนวน 10 ชั่วโมง
ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	จำนวน 2 ชั่วโมง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 166 คนจำนวน 4 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 28 คนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Clusterrandomsampling) จำแนกตามห้องเรียนโดยนักเรียนแต่ละห้องมีผลการเรียนคะแนนความสามารถ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่คู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ซึ่งมี 7 ตอนคือ 1. หลักการ 2. จุดมุ่งหมาย 3. ผลการเรียนรู้ 4. คำอธิบายรายวิชา 5. โครงสร้าง/เวลาเรียน 6. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ 7. แผนการจัดการเรียนรู้ (จำนวน 6 แผนประกอบด้วย สารสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สื่อ/แหล่งการเรียนรู้และกระบวนการวัดผลและประเมินผล)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 การหาประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ก่อนเรียนและหลังเรียน

1.3 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 166 คนจำนวน 4 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนเขานกกระจิวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 28 คนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Clusterrandomsampling) จำแนกตามห้องเรียนโดยนักเรียนแต่ละห้องมีผลการเรียนคะแนนความสามารถ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

3.1 คู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 ข้อ

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มี 15 ข้อ

สรุป

สรุปผล

1. ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1.1) องค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น มี 9 องค์ประกอบ 1.2) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมประเพณี ในอำเภอเขาดงกรรจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีความต้องการพัฒนาหลักสูตรประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ เป็นอันดับแรก 1.3) การหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น พบว่า ทุกคนต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือเห็นด้วยกับหลักการแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นจริงมาใช้ในการจัดการสอน

2. หลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 2.1) หลักสูตรท้องถิ่น มี 9 องค์ประกอบคือ หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชาเวลาเรียน กำหนดเนื้อหาสาระ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน การตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องขององค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น มีความเหมาะสมและมีความถูกต้องโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2.2) หลักสูตรท้องถิ่นและคู่มือการใช้หลักสูตรท้องถิ่น มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2.3) การทดลองใช้หลักสูตรท้องถิ่น ในการทดลองใช้ ครั้งที่ 1 มีค่าประสิทธิภาพ 64.64/64 ครั้งที่ 2 มีค่า 74.88/73.89 และในครั้งที่ 3 มีค่า 82.18/81.33 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

3. การทดลองหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่านักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ และภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาตน หมู่บ้าน และชุมชน ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ และมีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องที่เรียน

4. การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือ โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 4.1) ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่น มีค่า 85.63/85.00 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 4.2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4.3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนเขาดงกรรจวิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่าผลสังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือพบว่าองค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่นประกอบด้วย 9 องค์ประกอบดังนี้หลักการจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชาเวลาเรียน กำหนดเนื้อหาสาระ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล หลักสูตรท้องถิ่นประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้จำนวนเวลา 40 ชั่วโมงความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นด้านวัฒนธรรมประเพณี ในอำเภอเขาดงกรรจ จังหวัดสระแก้ว อันดับแรกคือประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือทุกคนต้องการให้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามลือทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหลังจากนั้นได้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสอดคล้องกับอุดมเชยกิจวงศ์ (2554, หน้า 10) ที่ได้กล่าวไว้ว่าหลักสูตรท้องถิ่นว่าเป็นหลักสูตรที่สถานศึกษาบุคคลในชุมชนรวมไปถึงองค์กรในชุมชนทุกระดับจัดทำขึ้นใช้เนื้อหาในถิ่นของตนเองโดยจัดทำขึ้นเพื่อสอดคล้องกับสภาพความต้องการและเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับท้องถิ่นตนตลอดจนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และนำไปใช้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร ธงชัย (2555, หน้า 137 - 146) ได้พัฒนาหลักสูตรประเพณีแห่งปราสาทผึ้งกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรีผลการวิจัยพบว่าการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่านักเรียนต้องการเรียนเรื่องประเพณีแห่งปราสาทผึ้งและนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงได้หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผนและสอดคล้องพรมล สมงคล (2555, หน้า 5 - 15) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารจากบัวสาย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สถานศึกษามีความต้องการหลักสูตรที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นวาทะมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องอาหารจากบัวสาย

2. ผลการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบโรงเรียนเขามรรควิทยาควมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่าหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบมี 9 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง คำอธิบายรายวิชา เวลาเรียน กำหนดหน่วยการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผนการตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องขององค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่นตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมและมีความถูกต้องโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเนื่องจากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นหลังจากนั้นได้มีการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์เอกสารและนำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างหลักสูตรท้องถิ่นแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรท้องถิ่นด้านต่างๆ ก่อนนำไปใช้แล้วนำไปทดลองใช้แบบรายบุคคล แบบกลุ่มเล็กและแบบภาคสนามจนได้หลักสูตรท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 7 - 12) ที่กล่าวว่าพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรกำหนดเนื้อหา กำหนดกิจกรรม กำหนดชั่วโมงการเรียน กำหนดการวัดและประเมินผลตรวจสอบคุณภาพและการทดลองใช้หลักสูตรและประเมินผลหลักสูตรสอดคล้องกับงานวิจัยของพรมล สมงคล (2555, หน้า 5 - 15) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารจากบัวสาย กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างขอบข่ายเนื้อหา เวลาเรียนแนวการจัดการเรียนรู้สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี ดวงจินดา(2557, หน้า 150 - 177) ได้พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีลอยกระทงสวรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรท้องถิ่นประกอบด้วยหลักการจุดมุ่งหมายโครงสร้างขอบข่ายเนื้อหาการจัดการเรียนแนวทางการจัดการเรียนรู้สื่อ/แหล่งการเรียนรู้การวัดและประเมินผลและแผนการจัดการเรียนรู้

3. การทดลองหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบ โรงเรียนเขามรรควิทยาควม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่านักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาแหล่งเรียนรู้ด้านต่างๆ และภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาตนหมู่บ้าน และชุมชนไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้นักเรียนเห็นความสำคัญของเกี่ยวกับแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตำบลเขาสามสิบสามารถบอกเกี่ยวกับประวัติและความเป็นมาของประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบได้สามารถปฏิบัติการทำพานบายศรีได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการโฆษณาและประชาสัมพันธ์สามารถวางแผนการดำเนินชีวิตและอาชีพและบอกขั้นตอนการเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพได้ถูกต้องทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลผู้วิจัยได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนไว้อย่างครบถ้วนมีการออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยประเมินผลตามสภาพจริงโดยใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดการเรียนการสอนใช้กระบวนการ

กลุ่มเพื่อฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการกลุ่มรู้จักยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่นรู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามจึงทำให้เวลาในการสอนมีความเหมาะสมตามเวลาที่กำหนดสอดคล้องกับอุดมเชยกิจวงศ์ (2554, หน้า 12) ที่กล่าวว่าหลักสูตรท้องถิ่นเป็นหลักสูตรบูรณาการที่ผู้เรียนชุมชนและครูร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนจากชีวิตจริงแล้วเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรูปแบบมีคุณภาพและเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมอย่างมีความสุขสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามสภาพปัญหาที่แท้จริงสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำผึ้ง พิกุลทอง (2556, หน้า 85 - 105) ได้พัฒนาหลักสูตรประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายญวนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักสูตรไปใช้จัดการเรียนการสอน 14 ชั่วโมง พบว่านักเรียนมีความสนใจกระตือรือร้นและตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนได้ไปในสถานที่จริงและมีการสัมภาษณ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ผลการใช้หลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 85.63/85.00 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2.2 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชา ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรท้องถิ่น รายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการจัดการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีศึกษาความต้องการของครูนักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาวิเคราะห์ร่วมและศึกษาวิจัยทัศน หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผ่านการพิจารณาถ่วงดุลการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปทดลองสอดคล้องกับ อุทุมพร จามรมาน (2555, หน้า 6) ที่กล่าวว่า หลักสูตรท้องถิ่นว่าเป็นการนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันความต้องการปัญหา ตลอดจนอนาคตของท้องถิ่นมาผสมผสานเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา สามลทา (2555, หน้า 34 - 82) ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเพณีลอยกระทงสาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลของการวิจัยพบว่าหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเพณีลอยกระทงสาย มีประสิทธิภาพ 87.33/92.25 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร ธงชัย (2555, หน้า 137 - 146) ได้พัฒนาหลักสูตรประเพณีแห่ปราสาทผึ้งกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยหลักสูตรประเพณีแห่ปราสาทผึ้ง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันเพ็ญ เหลาพรม (2558, หน้า 146 - 153) ได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมเรื่องประเพณีแข่งเรือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านไธหย่อง (ภูเงินประชานุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อการให้หลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมเรื่องประเพณีแข่งเรืออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

- 1.ครูผู้สอน ควรสอนเนื้อหาความรู้ทางทฤษฎีให้นักเรียนเข้าใจก่อนให้นักเรียนลงมือปฏิบัติงานหรือมีการทบทวนทฤษฎีก่อนลงมือปฏิบัติทุกครั้ง โดยครูผู้สอนต้องดูแลนักเรียนและคอยให้คำแนะนำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- 2.ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายให้ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆมีการนำหลักสูตรท้องถิ่นรายวิชาประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ
- 3.ควรมีการวิจัยการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบเข้าไปในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ทุกรายวิชาได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้ไปสอนให้กับนักเรียนทุกคน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2554). การพัฒนาและการใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553). หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. บริษัท ไทย พับบลิก เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- กนกพร ธงชัย. (2555). การพัฒนาหลักสูตรประเพณีแห่งปราสาทผึ้งกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดกาญจนบุรี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- น้ำผึ้ง พิภูลทอง.(2556). การพัฒนาหลักสูตรประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายญวนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดสุพรรณบุรี.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- ปัทมาสามลทา. (2555).การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง ประเพณีลอยกระทงสาย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- พรกมล สมงคล. (2555). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อาหารจากบัวสาย กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี.วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 3(2), 5-25.
- วันเพ็ญ เหลาพรม.(2558). การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารายวิชาเพิ่มเติมเรื่องประเพณีเจ็ญผิโชน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านไโฮหย่อง (ภูเงินประชานุกุล) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550).ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี ดวงจินดา.(2557). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องประเพณีลอยกระทงสวรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี.(วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- สำนักงานอำเภอเขาฉกรรจ์. (2560). แหล่งท่องเที่ยวอำเภอเขาฉกรรจ์.สระแก้ว : อำเภอเขาฉกรรจ์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ. (2560). ประเพณีบายศรีสู่ขวัญข้าวตำบลเขาสามสิบ.กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมองค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ.สระแก้ว :องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามสิบ.
- อุดม เขยกิจวงศ์. (2554). หลักสูตรท้องถิ่น : ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ1991.
- อุทุมพร จามรมาน. (2555). การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นสู่การสอน ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ฟีนี.
- Krejcie, R.V. & Morgan, E.W. (1970).Determining sample size for research activities.Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของกลุ่ม นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Students' Behavior on Facebook Application Utilization : Its Effect toward Way
of Life and Education Environment of a group of students, Faculty of
Education, Chaiyaphum Rajabhat University”.

จิราภรณ์ จันทร์เขียน

Jeeraporn chankian

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

บทคัดย่อ

การศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ภาคปกติ) และเพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้เฟซบุ๊กต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของนักศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ภาคปกติ) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการได้กลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยการสุ่มนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาเป็นสัดส่วนตามจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา

สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางมาตรฐานว่าด้วยขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (1973 อ้างใน ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543 หน้า 458) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 361 คนในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนโดยผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากรนักศึกษาแต่ละกลุ่มสาขาวิชาโดยแบ่งออกเป็น 6 สาขาวิชา คือสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ 60 จำนวน สาขาวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 60 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 80 คน สาขาวิชาภาษาไทย 60 คน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 100 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 313 คน (ร้อยละ 78.2) และ จำนวน 87 คน (ร้อยละ 21.8) ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 19 - 20 ปี จำนวน 225 คน (ร้อยละ 56.3) รายได้ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ มากกว่ากว่าหรือเท่ากับ 4,500 บาทต่อเดือน จำนวน 137 คน (ร้อยละ 34.3) และอาศัยอยู่ที่หอพักเป็นส่วนมาก จำนวน 314 คน (ร้อยละ 78.5)

สรุปผล การศึกษาเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์เฟซบุ๊กของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตที่หอพัก (ร้อยละ 55.5) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักและใช้บริการของสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก (ร้อยละ 76.3) กลุ่มตัวอย่างรู้จักเฟซบุ๊กผ่านทางเพื่อนแนะนำ (ร้อยละ 49.3) กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ใช้บริการเฟซบุ๊กนาน 2 - 3 ปี (ร้อยละ 46.0) กลุ่มตัวอย่างมีเฟซบุ๊กจำนวน 1 บัญชี (ร้อยละ 74.8) กลุ่มตัวอย่าง ใช้ โน้ตบุ๊ก เน็ตบุ๊ก และไอแพด ในการใช้เฟซบุ๊ก (ร้อยละ 82.5) กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนเพื่อนในเฟซบุ๊กมากกว่า 500 คน (ร้อยละ 67.3)

ข้อมูลเรื่องพฤติกรรมการใช้ เฟซบุ๊ก ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเปิดใช้เฟซบุ๊ก เฉลี่ยวันละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 32.5) กลุ่มตัวอย่างใช้เฟซบุ๊ก ต่อครั้งเฉลี่ย 1 - 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 38.0) กลุ่มตัวอย่างใช้เฟซบุ๊ก มากกว่า 3 ชั่วโมงต่อวัน วันธรรมดา (ร้อยละ 51.8) วันหยุด (ร้อยละ 51.8) กลุ่มตัวอย่างใช้การเฟซบุ๊กในช่วง เวลา 18.01-00.00 น. (ร้อยละ 71.0)

วัตถุประสงค์ที่ใช้เฟซบุ๊ก 3 อันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ส่งข้อความสนทนา อันดับที่ 2 แสดงความเห็นของตนเอง อันดับที่ 3 เก็บรูปภาพเขียนบันทึกแสดง

กิจกรรมที่ทำเป็นประจำในขณะที่ใช้เฟซบุ๊ก 5 อันดับแรก คือ อันดับที่ 1 เขียนบล็อกหรือบันทึก อันดับ ที่ 2 ค้นหาเพื่อน อันดับที่ 3 เล่นเกมส์ อันดับที่ 4 แลกเปลี่ยนรูปกับบุคคลอื่น อันดับที่ 5 อ่านประวัติส่วนตัว, ข้อความของบุคคลอื่น โดยรวม พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของกิจกรรมที่ทำเป็นประจำขณะใช้เฟซบุ๊กอยู่ในช่วง 2.61-3.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผลกระทบต่อกิจกรรมการดำเนินชีวิตจากการใช้เฟสบุ๊ค 5 อันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ทำกิจกรรมหรือพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวน้อยลง อันดับที่ 2 มีเพื่อนในชีวิตจริงน้อยลง อันดับที่ 3 เล่นแบบไม่หลับไม่นอน อันดับที่ 4 ร่วมกิจกรรมของชมรมน้อยลง อันดับที่ 5 กลั่นการขี้ถายของตนเอง โดยรวม พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลกระทบด้านกิจกรรมการดำเนินชีวิต จากการใช้เฟสบุ๊ค อยู่ในช่วง 2.61 - 3.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ผลกระทบต่อกิจกรรมการด้านการศึกษาจากการใช้เฟสบุ๊ค 5 อันดับแรก คือ อันดับที่ 1 ขาดเรียน อันดับที่ 2 นั่งเล่นเฟสบุ๊คขณะเรียนหนังสือ อันดับที่ 3 ไม่ค่อยสนใจงานกลุ่มที่ต้องทำกับเพื่อน อันดับที่ 4 ไปเรียนสาย อันดับที่ 5 ไม่ค่อยสนใจวิชาที่เรียน โดยรวม พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลกระทบด้านการศึกษาการเรียน จากการใช้เฟสบุ๊ค อยู่ในช่วง 3.41 - 4.20 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ABSTRACT

The objective of this research is to study Students' Behavior on Facebook Application Utilization, its effect toward way of life and education environment of a group of students of Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University. The Quota Sampling Populations was used with a group of students, proportionally selected from quantity of students enrolling in different program subjects. Taro Yamane's Standard Tabulation Size of Population and Sampling was applied (1973, Ref. Thiravut Ekakul , 2543, page 458) at confidence level 95 %, and no less than 361 populations were used), For this research, 400 populations were used as sampling group. The researcher set the quantity of populations in line with proportion of students enrolled in six different program subjects, 80 students of Early Child's Education Program, 80 students of English Language Program, 80 students of Mathematics Program, 80 students of Computer Science, 80 students of Thai Language, 100 students of General Science. The statistics used in this research were mean, percentage, and standard deviation.

The research results were as follow: for general information, the quantity of female populations are much more than male populations, 313 (78.2 %) and 87 (21.8 %) respectively. Most populations are 19 - 20 years old, numbering 225 peoples (56.3 %). Monthly income of the population is 4,500 Baht, 137 peoples (34.3 %) or more. Most populations reside in commercial dormitories, 314 peoples (78.5 %). In summary of using facebook social online application, most populations used internet in their dormitories (55.5 %). They know and use facebook social online applications (76.3 %). They know the facebook social online application from their friends' suggestions (49.3 %). The populations have had experiences in using facebook application for 2 - 3 years (46.0 %). Each population has one facebook account (74.5 %). They used notebooks, netbooks, and ipacs with facebook application (82.5 %). The population group has more than 500 facebook friends (67.3). Regarding information on facebook application utilization behavior, the average populations use facebook 2 times a day (32.5 %). They use facebook 1 - 2 hours per time (38.0 %). The populations used facebook more than 3 hours per day, 51.8 % in regular day and 51.8 per day in holiday. They used facebook during the period 18.01 – 00.00 hrs. (71.0 %). As for purpose of using facebook, the first three most uses are sending conversations, sending own opinions, and picture collections and entertainment recordings. Five most activities they performed as usual while using the facebook are 1) block writing or recording 2) searching of friends 3) playing games 4) exchanging photographs and 5) reading auto-biography and texts of other peoples. Generally, it was found out that the students had average of activities 2.61 – 3.40 while using facebook application which is considered a moderate level. The first five most effects on way of life from operating the facebook are 1) decreasing in doing activities or talking with

other peoples in the family 2) have less friends in real life 3) all night long playing (facebook) without sleeping 4) decreasing in club activities participation and 5) restraining own excretions. In general, it was found out that the average effect of operating facebook on students' way of live were 2.61 – 3.40 which is considered a moderate level. As for the first five effects on education owing to playing the facebook application were 1) absent from classroom attendances 2) playing the facebook application while learning 3) less interest in conducting group assignments 4) late going to school and 5) less interest in studying. In general, it was found out that the student's average on education were 3.41 – 4.20 which is considered at high level.

คำสำคัญ

พฤติกรรม เฟซบุ๊ก ผลกระทบ

Keywords

Behavior Facebook effect

ความสำคัญของปัญหา

ธรรมชาติของมนุษย์มักชอบอยู่รวมกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ ก่อให้เกิดการสร้างวิธีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันที่หลากหลายและมีความซับซ้อนเพื่อตอบสนองความต้องการของการใช้งานมากขึ้น อาทิเช่น จดหมาย โทรศัพท์และอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยได้แทรกซึมเข้าไปทุกภาคส่วนของสังคมและเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยเพิ่มขึ้นเรื่อยจากแต่เดิมที่อินเทอร์เน็ตเป็นเพียงแหล่งข้อมูลสำหรับนักวิชาการและนักวิจัยด้านคอมพิวเตอร์ปัจจุบันได้ขยายการใช้ประโยชน์ออกไปในวงกว้างซึ่งใช้กันอย่างแพร่หลายทุกสาขาอาชีพและทุกเพศทุกวัยเนื่องจากอัตราค่าบริการที่ปรับลดลงเรื่อยๆ จากการที่จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการรวมกลุ่มของผู้ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันบนโลกอินเทอร์เน็ตเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทัศนคติจนกระทั่งเกิดปรากฏการณ์หนึ่งเรียกว่า “สังคมออนไลน์” หรือ “ชุมชนออนไลน์” ขึ้นบนเครือข่ายการใช้งานอินเทอร์เน็ต (ภัทรา เรื่องสวัสดิ์.2553) ปัจจุบันสังคมออนไลน์ที่มีเครือข่ายมากที่สุดคือ www.facebook.com ซึ่งวัตถุประสงค์ของเฟซบุ๊ก คือใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลกับเพื่อนๆ ที่รู้จักและสนใจเรื่องเดียวกันในมหาวิทยาลัยเดียวกันและได้ขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ โดยเฟซบุ๊กเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับเชื่อมโยงเพื่อนและบุคคลรอบข้างซึ่งสมาชิกสามารถอัปโหลดรูปภาพ, วิดีโอ, และลิงค์ต่างๆ รวมทั้งมีแอปพลิเคชันต่างๆ ให้เลือกใช้ตามความเหมาะสมกับความต้องการในส่วนของการรักษาความปลอดภัยมีระบบรักษาความปลอดภัยส่วนตัวการเข้าเป็นสมาชิกสามารถทำได้เพียงมี “อีเมล” ที่ใช้งานอยู่จริงเท่านั้นปัจจุบันจะเห็นได้ว่าจำนวนสมาชิกได้มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วประเทศไทยติดอันดับประเทศที่มีอัตราเติบโตผู้ใช้ เฟซบุ๊ก (Facebook) รวดเร็วที่สุดเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจากไต้หวันและเวียดนาม ระบุสถิติผู้ใช้งานรวมทั้งประเทศไทยถึง 1.8 ล้านราย (22 มกราคม 2556) ข้อมูลจากเว็บไซต์ CheckFacebook.com เผยผลสำรวจการใช้งานเว็บไซต์เครือข่ายสังคมยอดนิยมของโลกอย่างเฟซบุ๊กจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดที่มีสถาบันการศึกษาจำนวนมากซึ่งตรงตามสถิติของผู้ใช้เฟซบุ๊กซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16 - 17 ปีและ 18 - 24 ปี คือกลุ่มของนักเรียนและนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงจากภัยที่เกิดจากการใช้สังคมออนไลน์และโรคที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านสังคมหากใช้เวลาในสังคมออนไลน์มากเกินไป และเกิดขึ้นจากการใช้เฟซบุ๊กไม่เหมาะสม (สมภัทรา เรื่องสวัสดิ์. 2553) ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการศึกษาของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

พฤติกรรมการใช้เฟซบุ๊กส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตและการศึกษาของกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ภาคปกติ)
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการใช้เฟสบุ๊คต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ (ภาคปกติ)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำราวิชาการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎี การใช้อินเทอร์เน็ต
2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดแนวทางการศึกษาวิจัยและการสร้างเครื่องมือ
3. ศึกษาการใช้เฟสบุ๊ค จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทางการศึกษา
4. สร้างเครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิที่ลงทะเบียนเรียนใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,149 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการได้กลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยการสุ่มนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาเป็นสัดส่วนตามจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางมาตรฐานว่าด้วยขนาดประชากรและกลุ่มตัวอย่างของทาโรยามาเน (1973 อ้างในธีรฤทธิเอกะกุล, 2543 หน้า 458) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 361 คน ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนโดยผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนประชากรนักศึกษาแต่ละกลุ่มสาขาวิชาโดยแบ่งออกเป็น 6 สาขาวิชา คือสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 60 คน สาขาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 60 คน สาขาวิชาคณิตศาสตร์จำนวน 60 คน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา จำนวน 60 คน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป จำนวน 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ดังนี้

- ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์เฟสบุ๊ค
- ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊ค
- ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามผลกระทบด้านการดำเนินชีวิตเมื่อเมื่อใช้เฟสบุ๊คและผลกระทบด้านการศึกษาเมื่อใช้เฟสบุ๊ค

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างได้แก่เพศ, อายุ, ระดับชั้นปี, ที่อยู่และรายได้ต่อเดือน
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์เฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่างได้แก่สถานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำ, สังคมออนไลน์ที่ใช้เป็นประจำ, รู้จักเฟสบุ๊คผ่านช่องทาง, ประสบการณ์ในการใช้เฟสบุ๊ค, จำนวนบัญชีเฟสบุ๊คที่มี, อุปกรณ์ที่ใช้เชื่อมต่อเมื่อใช้เฟสบุ๊คและจำนวนเพื่อนบนเฟสบุ๊ค
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่างได้แก่วัตถุประสงค์ของการใช้เฟสบุ๊ค, ความถี่ในการใช้เฟสบุ๊ค, ระยะเวลาในการใช้เฟสบุ๊ค (วันธรรมดาและวันหยุด), ช่วงเวลาในการใช้เฟสบุ๊ค, กิจกรรมที่ทำเป็นประจำขณะที่ใช้เฟสบุ๊ค

ตอนที่ 4 ผลกระทบด้านการดำเนินชีวิตเมื่อใช้เฟสบุ๊คและผลกระทบด้านการศึกษาเมื่อใช้เฟสบุ๊ค

ผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย จำนวน 313 คน (ร้อยละ 78.2) และ จำนวน 87 คน (ร้อยละ 21.8) ตามลำดับ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 19-20 ปี จำนวน 225 คน (ร้อยละ 56.3) รายได้ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ มากกว่ากว่าหรือเท่ากับ 4,500 บาทต่อเดือน จำนวน 137 คน (ร้อยละ 34.3) และอาศัยอยู่ที่หอพักเป็นส่วนมาก จำนวน 314 คน (ร้อยละ 78.5)
2. สรุปผลการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สังคมออนไลน์เฟสบุ๊คของกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้อินเทอร์เน็ตที่หอพัก (ร้อยละ 55.5)
 - 2.2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้จักและใช้บริการของสังคมออนไลน์เฟสบุ๊ค (ร้อยละ 76.3)
 - 2.3 กลุ่มตัวอย่างรู้จักเฟสบุ๊คผ่านทางเพื่อนแนะนำ (ร้อยละ 49.3)
 - 2.4 กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ใช้บริการเฟสบุ๊คนาน 2 - 3 ปี (ร้อยละ 46.0)
 - 2.5 กลุ่มตัวอย่างมีเฟสบุ๊คจำนวน 1 บัญชี (ร้อยละ 74.8)
 - 2.6 กลุ่มตัวอย่าง ใช้ โน้ตบุ๊ก เน็ตบุ๊ค และไอแพด ในการใช้เฟสบุ๊ค (ร้อยละ 82.5)
 - 2.7 กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวนเพื่อนในเฟสบุ๊คมากกว่า 500 คน (ร้อยละ 67.3)
3. ข้อมูลเรื่องพฤติกรรมการใช้ เฟสบุ๊ค ของกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.1 กลุ่มตัวอย่างเปิดใช้เฟสบุ๊ค เฉลี่ยวันละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 32.5)
 - 3.2 กลุ่มตัวอย่างใช้เฟสบุ๊ค ต่อครั้งเฉลี่ย 1 - 2 ชั่วโมง (ร้อยละ 38.0)
 - 3.3 กลุ่มตัวอย่างใช้เฟสบุ๊ค มากกว่า 3 ชั่วโมง ต่อวัน วันธรรมดา (ร้อยละ 51.8) วันหยุด (ร้อยละ 51.8)
 - 3.4 กลุ่มตัวอย่างใช้เฟสบุ๊คในช่วง เวลา 18.01 - 00.00 น. (ร้อยละ 71.0)
4. วัตถุประสงค์ที่ใช้เฟสบุ๊ค 3 อันดับแรก คือ
 - อันดับที่ 1 ส่งข้อความสนทนา
 - อันดับที่ 2 แสดงความเห็นของตนเอง
 - อันดับที่ 3 เก็บรูปภาพ,เขียนบันทึกแสดง
5. กิจกรรมที่ทำเป็นประจำในขณะที่ใช้เฟสบุ๊ค 5 อันดับแรก คือ
 - อันดับที่ 1 เขียนบล็อกหรือบันทึก
 - อันดับที่ 2 ค้นหาเพื่อน
 - อันดับที่ 3 เล่นเกมส์
 - อันดับที่ 4 แลกเปลี่ยนรูปกับบุคคลอื่น
 - อันดับที่ 5 อ่านประวัติส่วนตัว,ข้อความของบุคคลอื่น

โดยรวม พบว่านักศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยของกิจกรรมที่ทำเป็นประจำขณะใช้เฟสบุ๊คอยู่ในช่วง 2.61 - 3.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลกระทบต่อกิจกรรมการดำเนินชีวิตจากการใช้เฟสบุ๊ค 5 อันดับแรก คือ
 - อันดับที่ 1 ทำกิจกรรมหรือพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวน้อยลง
 - อันดับที่ 2 มีเพื่อนในชีวิตจริงน้อยลง
 - อันดับที่ 3 เล่นแบบไม่หลับไม่นอน
 - อันดับที่ 4 ร่วมกิจกรรมของชมรมน้อยลง
 - อันดับที่ 5 กลั่นการขับถ่ายของตนเอง

โดยรวม พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลกระทบด้านกิจกรรมการดำเนินชีวิต จากการใช้เฟสบุ๊ค อยู่ในช่วง 2.61 - 3.40 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลกระทบต่อกิจกรรมการด้านการศึกษาจากการใช้เฟสบุ๊ค 5 อันดับแรก คือ
 - อันดับที่ 1 ขาดเรียน
 - อันดับที่ 2 นั่งเล่นเฟสบุ๊คขณะเรียนหนังสือ

อันดับที่ 3 ไม่ค่อยสนใจงานกลุ่มที่ต้องทำกับเพื่อน

อันดับที่ 4 ไปเรียนสาย

อันดับที่ 5 ไม่ค่อยสนใจวิชาที่เรียน

โดยรวม พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของผลกระทบด้านการศึกษาศึกษาการเรียน จากการใช้เฟสบุ๊ค อยู่ในช่วง 3.41 - 4.20 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

อภิปรายผล

จากการศึกษาผลกระทบของการใช้เฟสบุ๊คต่อการดำเนินชีวิตและการศึกษาของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ลงทะเบียนเรียนใน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ผู้วิจัยทำการ อภิปรายในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พบว่ากลุ่ม ตัวอย่างเปิดใช้เฟสบุ๊คเฉลี่ยวันละ 2 ครั้ง ใช้ครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง ใช้เฟสบุ๊คตั้งแต่ 18.01 – 00.00 น. และใช้เฟสบุ๊คในวันหยุดและวันธรรมดาใช้เวลาในการเล่นนานใกล้เคียงกัน คือ มากกว่า 3 ชั่วโมง และวัตถุประสงค์ที่ใช้เฟสบุ๊ค ของ นักศึกษา คือ ส่งข้อความสนทนา (แชท) แสดงความคิดเห็นของตนกับรูปหรือข้อความของบุคคลอื่น และเพื่อแบ่งปันรูปถ่ายที่มีเพื่อนร่วมกัน แสดงว่า นักศึกษา มีการเปิดใช้เฟสบุ๊ค ในช่วงที่ว่างจากการเรียน และจะเปิดใช้เฟสบุ๊คในช่วง ระยะเวลาคล้ายๆกัน เพราะเป็นช่วงที่ว่างจากการทำกิจกรรมอื่นๆ และมีเพื่อนใช้ในเวลาที่ใกล้เคียงกันจำนวนมาก ซึ่งเฟสบุ๊คก็กลายมาเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวันของนักศึกษาที่ต้องการเปิดใช้เฟสบุ๊คในทุกๆวัน ซึ่งตรงกับ บทความวิชาการของนนทิกร ไทยเจริญ เรื่องพฤติกรรมและทัศนคติการใช้ Hi5 ในการติดต่อสื่อสารของผู้ใช้สื่อ อินเทอร์เน็ต พบว่ามีการใช้ 2 - 4 ชั่วโมงต่อวัน และช่วงเวลาที่ใช้ คือ 17.00 - 24.00 น. และเสาร์ – อาทิตย์ (เต็มวัน) ความถี่ในการใช้ทุกวันมีวัตถุประสงค์ในการใช้แนะนำตัวเอง หาเพื่อนหาคู่ ส่งข้อความแทน และสอดคล้องกับงานวิจัย ของและผลการวิจัยของ อีราพร ดันทีปธรรม (2553) พบว่า พฤติกรรมการใช้เฟสบุ๊คของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเปิดใช้เฟสบุ๊คเฉลี่ย วันละ 1 - 3 ครั้ง ใช้ครั้งละ 31 นาที ถึง 1 ชั่วโมง ใช้ เฟสบุ๊คตั้งแต่ 18.01 – 24.00 น. และใช้เฟสบุ๊คในวันหยุดมากกว่าวันธรรมดา และวัตถุประสงค์ที่ใช้เฟสบุ๊คของ นักศึกษา คือ สนทนา (แชท) แบ่งปันรูปถ่ายที่มีเพื่อนร่วมกัน และเพื่อแสดงความคิดเห็นของตนกับรูปหรือข้อความ ของบุคคลอื่น อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง ลักษณะทางสังคมของวัยรุ่น คือ ต้องการยอมรับการเป็นสมาชิกของ หมู่คณะ ตามค่านิยมและความสนใจในสิ่งเดียวกัน วัยรุ่นเริ่มมีความเป็นตัวของตัวเอง และต้องการกลุ่มเพื่อนเพื่อให้มีความรู้สึกมั่นใจและปลอดภัย สามารถพูดคุยและปรึกษากันได้

1. ด้านการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษา

การใช้เฟสบุ๊คที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของนักศึกษา ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในเรื่อง การทำ กิจกรรมหรือพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนน้อยลง มีเพื่อนในชีวิตจริงน้อยลง เล่นโดยไม่ได้แบ่งเวลา พักผ่อน อยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อตัวนักศึกษาหลายด้าน เช่น การพูดคุยกับบุคคลรอบข้างน้อยลงนั้น ทำให้นักศึกษาขาดการมีปฏิสัมพันธ์และไม่กล้าแสดงออกหรือพูดคุยกับบุคคลอื่นด้วยนอกจากคนใน ครอบครัวและเพื่อน สอดคล้องกับบทความของ นพ.กัมปนาท ต้นสิทธบุตรกุล กล่าวไว้ว่า “การติดเทคโนโลยี เหล่านี้ ไม่ได้ต่างจากเด็กติดเกม เพียงแต่ตอนนี้กลับกลายเป็นสภาพผู้ใหญ่และวัยรุ่นที่มีฐานะติดมือถือแทน บุคคล เหล่านี้มีอยู่ 2 ประเภทคือ 1) มีความเสี่ยงจะติดสิ่งต่างๆ ได้ง่ายเช่น ติดเกม ติดโทรศัพท์ ติดแฟนและ 2) มีปัญหา สุขภาพจิตซ่อนอยู่ เช่น ชีวิตไม่มีความสุข เหนื่อยอยู่ตลอดเวลา พอมีสิ่งเหล่านี้มาเติมเต็มให้เขามีความสุข มีเพื่อนคุย ไม่เหงา บางครั้งคนคุยกับเขาไม่ใช่เพื่อนกันมาก่อน อีกประเภทหนึ่งคือ พวกตามกระแสอยากเทหรือชอบลอง ของใหม่” นอกจากนั้น ผู้เชี่ยวชาญจิตเวชทั่วไปยังบอกอีกว่า มีผลกระทบทางด้านอารมณ์อีกด้วย เช่น การเล่น อินเทอร์เน็ตหรือเล่นเกมอย่างใจจดใจจ่อจนนานๆ จะก่อให้เกิดความเครียด สมองของเราจะทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อสิ่ง ใหม่ๆ เรียกว่า “Reward System หรือ วงจรของการให้รางวัล” เขาจะเรียนรู้ว่า ถ้าสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาทำให้มี ความสุข ความสนุกสนาน มันจะเข้าไปสั่งการทำงานของสมองให้ทำซ้ำๆ จะไม่แค่ซ้ำแบบเดิม แต่จะสั่งให้ทำมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อนักศึกษาใช้สังคมเฟสบุ๊คที่เป็นสังคมที่สามมาตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างมหาศาล จนนักศึกษารู้สึกได้ว่าหากไม่ได้ใช้สังคมเฟสบุ๊ควันใดวันหนึ่งประหนึ่งว่าการดำเนินชีวิตขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไป ด้วยเหตุนี้

นักศึกษาจึงมีความพยายามที่จะใช้บริการสังคมเฟสบุ๊คมากขึ้นและเป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นจนกระทั่งเวลาของการพักผ่อนน้อยลง สุขภาพจากการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ การพักผ่อนนอนหลับไม่เพียงพอ เป็นเหตุสำคัญที่จะทำให้เกิดปัญหาความเครียดมากขึ้น เพราะทำให้ระบบประสาทอัตโนมัติทำงานผิดปกติ อีกทั้งส่งผลให้เกิดความดันโลหิตสูงตามมา และเป็นสาเหตุให้เกิดโรคหัวใจและหลอดเลือดได้ ซึ่งโดยปกติแล้วควรนอนเฉลี่ยประมาณ 8 - 10 ชั่วโมงต่อวัน และควรนอนให้ตรงเวลา ขณะที่พฤติกรรมการพักผ่อนของนักศึกษาที่ใช้เฟสบุ๊คส่วนใหญ่นอนดึกตื่นเช้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ทำให้ร่างกายไม่ได้พักผ่อนเต็มที่ ทำให้ง่วงนอนในขณะที่ทำกิจกรรมต่างๆ หากต้องขับรถก็อาจจะเกิดอุบัติเหตุได้ ทำให้ร่างกายทรุดโทรมอ่อนเพลีย ร่างกายไม่แข็งแรง เจ็บป่วยได้ง่ายเพราะขาดความต้านทานโรค ทางด้านสุขภาพจิต อารมณ์ฉุนเฉียว หงุดหงิดง่าย ทำให้มีสมาธิสั้นลงซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ต่างๆ ของตัวนักศึกษา ส่วนเรื่องการใช้เฟสบุ๊คที่ส่งผลให้นักศึกษาทำกิจกรรมต่างๆ หรืองานอดิเรกน้อยลง พบว่า นักศึกษาที่ใช้เฟสบุ๊ค มีการทำกิจกรรมต่างๆ หรืองานอดิเรกน้อยลงอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง อยู่ในระดับเดียวกับข้อคำถามข้ออื่น ได้แก่ การออกกำลังกายน้อยลง ออกไปเที่ยวในวันหยุดน้อยลง และการออกไปทำกิจกรรมข้างนอกน้อยลง ซึ่งผลอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน แสดงว่านักศึกษาใช้เวลาใช้เฟสบุ๊ค แทนการทำกิจกรรมต่างๆ หรืองานอดิเรกที่ตนเองไม่ได้สนใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของผลการสำรวจของสำนักวิจัยแอแบคโพล์ที่ทำการวิจัยเรื่องการใช้ชีวิตของนิสิต-นักศึกษาในกรุงเทพมหานครจำนวน 1,262 ตัวอย่างซึ่งเผยแพร่พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 95.7 ใช้โทรศัพท์มือถือเฉลี่ย 3 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 79.9 ใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ย 3 ชั่วโมงต่อวันขณะที่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์เฉลี่ย 16 นาทีต่อวัน โดยร้อยละ 75.1 ระบุว่าอ่านเฉพาะข่าวหน้าหนึ่งบางข่าวเท่านั้น เช่นเดียวกับร้อยละ 51.6 ที่ระบุว่าอ่านนิตยสารเพียง 26 นาทีต่อวัน ยิ่งไปกว่านั้น การใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่แล้วยังมิได้เป็นการใช้เพื่อแสวงหาความรู้แต่เป็นไปเพื่อความบันเทิง อาทิ การแชท (พูดคุย) ถึงวันละ 2 ชั่วโมง การใช้เฟสบุ๊คทำให้นักศึกษาใช้เวลาอยู่กับตนเองมากขึ้น พบว่ากลุ่มนักศึกษาที่ใช้เฟสบุ๊ค มีการใช้เวลาอยู่กับตนเองมากขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง เหมือนกับข้อคำถามการใช้เฟสบุ๊คทำให้กลุ่มตัวอย่างนั่งอยู่กับที่ไม่อยากลุกหรือเดินไปไหน การใช้เฟสบุ๊คเป็นเวลานานทำให้ปวดตา ปวดหัว เมื่อยมือ ปวดไหล่ เวลาเล่นนานๆ และขาดทักษะในการควบคุมตนเอง และเมื่อเห็นผู้อื่นใช้เฟสบุ๊คอยู่ก็เกิดความรู้สึกอยากใช้เหมือนกันซึ่งผลอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน แสดงว่า เมื่อนักศึกษาใช้เฟสบุ๊คทำให้นักศึกษา ชอบที่จะนั่งอยู่กับที่ไม่ลุกไปไหน ก็จะส่งผลให้เกิดโรคต่างๆ ตามมาได้ เช่น โรคอ้วนเพราะมีการขยับของร่างกายน้อย ปวดตา ปวดหัว เมื่อยมือ ปวดไหล่ เวลาเล่นนานๆ ขาดทักษะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเอง ซึ่งเมื่อออกไปทำกิจกรรมต่างๆ น้อยลง และเลือกใช้เวลามากกับการใช้เฟสบุ๊คแทน

2. ด้านการศึกษา

การใช้เฟสบุ๊คที่มีผลต่อการศึกษานักศึกษา ส่งผลต่อการศึกษในเรื่อง ขาดเรียน เล่นเฟสบุ๊คขณะเรียนหนังสือไม่สนใจงานกลุ่มที่ต้องทำร่วมกับเพื่อน, ไปเรียนสายและไม่สนใจวิชาที่เรียน ซึ่งส่งผลกระทบต่ออยู่ในระดับสูง แสดงว่า นักศึกษาใช้เวลาในการเรียนเพื่อมาเล่นเฟสบุ๊คทำให้เกิดผลกระทบในเรื่อง ทำให้สนใจวิชาเรียนน้อยลง เมื่อไม่สนใจก็ทำให้มีสมาธิในการเรียนลดลง เพราะจดจ่อกับการใช้เฟสบุ๊คมากขึ้น เมื่อไม่มีสมาธิในการเรียนก็จะทำให้ทำการบ้านหรืองานที่มอบหมายเสร็จช้า หรือได้ไม่ดีเท่าที่ควร ไม่เข้าใจบทเรียนที่ได้เรียนมาเพราะมัวแต่นั่งเล่นเฟสบุ๊คในขณะที่เรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อีราพร ต้นธีธรรม (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้เฟสบุ๊คที่มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผลกระทบต่อกิจกรรมด้านการดำเนินชีวิต ส่งผลกระทบในเรื่อง 1) การนอนดึกขึ้นตื่นสายกว่าเดิม 2) ทำงานอดิเรกอื่นๆ น้อยลง 3) ใช้เวลาอยู่กับตนเองมากขึ้น 4) ปวดหัวและปวดเมื่อยตามร่างกาย เพราะใช้เป็นเวลานานต่อเนื่องกัน 5) ออกกำลังกายน้อยลง ผลกระทบด้านกิจกรรมการดำเนินชีวิต จากการใช้เฟสบุ๊ค อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ด้านผลกระทบต่อการศึกษ ส่งผลกระทบในเรื่อง 1) การอ่านหนังสือสอบน้อยลง 2) ไม่ได้ทบทวนบทเรียนที่เรียน ไปแล้ว 3) นั่งเล่นเฟสบุ๊ค ขณะเรียนหนังสือ 4) ทำการบ้านและงานที่มอบหมายต่างๆ เสร็จช้ากว่าเดิม 5) ทำงานที่ได้รับมอบหมายไม่ดีเท่าที่ควร ผลกระทบด้านการศึกษากการเรียน ส่วนผลกระทบเรื่อง การขาดเรียน กระทบกับนักศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เมื่อนั่งเล่นเฟสบุ๊คในห้องเรียนทำให้สมาธิในการเรียนลดลง ส่งผลทำให้ไม่สนใจวิชาเรียนทำให้ผลการเรียนลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของนักศึกษาได้ อาจจะก่อให้เกิดภาวะเครียด มีผลอาจทำให้เรียนไม่ทันเพื่อนต้องเรียนซ้ำในวิชานั้น ทำให้เกิดอาการเครียด ซึ่งความเครียดนั้นก่อให้เกิดอาการทั้งทางด้านอารมณ์ ความคิดและทางร่างกาย เช่น ปวดศีรษะ ปวดเสียดท้องจนถึงขั้นเป็นแผลในกระเพาะอาหาร หิดหอบหายใจไม่ถนัดจนถึงเป็นโรค

ภูมิแพ้ เจ็บแน่นหน้าอก ความดันโลหิตสูง ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ เหน็บชา ตาพร่า อ่อนเพลีย นอนไม่หลับ เป็นแผลในปาก ท้องผูก ท้องเสีย เบื่ออาหารหรือรับประทานอาหารมากจนอ้วน ตลอดจนรวมไปถึงโรคจิต โรคประสาท ก้าวร้าว ติดสุรา สูบบุหรี่ นอนละเมอ หงุดหงิด โกรธง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้อินเทอร์เน็ตที่หอพักและมหาวิทยาลัยตามลำดับ ดังนั้นควรมีการพัฒนาส่งเสริมเกี่ยวกับการเพิ่มบทเรียนทางระบบออนไลน์โดยเชื่อมต่อกับเฟสบุ๊ก หรือให้อาจารย์รับการส่งงานทางเฟสบุ๊กแทนเพื่อให้นักศึกษาได้ใช้ประโยชน์จากการใช้เฟสบุ๊กเพิ่มและเป็นการช่วยประหยัดกระดาษ เพราะการส่งงานทางระบบออนไลน์ สามารถแก้ไขได้งาน ส่งได้รวดเร็ว
2. ผลวิจัยพบว่า ผลเรื่องผลกระทบต่อกิจกรรมการดำเนินชีวิตจากการใช้เฟสบุ๊ก อยู่ในระดับปานกลาง โดยผลกระทบที่มีผลคะแนน 5 อันดับแรก คือ การทำกิจกรรมหรือพูดคุยกับบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนน้อยลง มีเพื่อนในชีวิตจริงน้อยลงเล่นแบบไม่หลับไม่นอน เข้าร่วมกิจกรรมของชมรมน้อยลง และกลั่นแกล้งการขี้ขลาดของตนเอง ทำให้บางครั้งกระทบ ในเรื่องการไปเรียนสายหรือการขาดเรียน ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรม เช่น การออกกำลังกายในตอนเย็น หรือมีกิจกรรมที่ต้องใช้พลังงานมากกว่าปกติ เพื่อทำให้เกิดการต้องการพักผ่อนมากขึ้นกว่าเดิม
3. ผลวิจัยพบว่า นักศึกษานั่งเล่นเฟสบุ๊กขณะเรียนหนังสือ ส่งผลให้ไม่มีสมาธิในการเรียนและไม่สนใจวิชาเรียน ดังนั้นควรขอความร่วมมือนักศึกษาเรื่องงดการใช้โทรศัพท์ หรืออุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตในเวลาเรียน หรือหากนักศึกษาไม่ให้ความร่วมมืออาจจะมีการตัดคะแนนหรือตักเตือนเพื่อไม่ให้เป็นอย่างที่ไม่ดีของนักศึกษาคนอื่น
4. ในการใช้การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามปลายปิด ต้องมีการคัดกรองข้อมูลที่ดูแล้วตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเพราะผู้กรอกแบบสอบถามบางคนให้ข้อมูลไม่ครบจึงจำเป็นต้องตรวจสอบข้อมูลก่อนทำการเก็บหรือนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวิเคราะห์

บรรณานุกรม

- ภัทรา เรืองสวัสดิ์. 2553 “รูปแบบการดำเนินชีวิต และพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของคนวันทำงาน ในกรุงเทพมหานคร” รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ธีราพร ตันติธรรม. 2553. การใช้เฟสบุ๊คที่มีผลกระทบต่องานชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : เอกสารอักษรา.
- สุพรรณา เกษสีแก้ว. 2552 “พฤติกรรมการใช้สังคมออนไลน์เวลาจริงของนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต” สารนิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการโทรคมนาคม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ทัศพร วทานิยานนท์. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

The Development of reading and spelling word material for students in primary 1

ปพิชญา พรหมกันธา², พัทธนันท์ พาป้อ¹, ปุณ ชมภูพระ³,

อรอนนุตร ธรรมจักร⁴, มะณีดา หงษ์สระแก้ว⁵

Paphichaya Phromkantha¹, Phathanant Phapor², Poon Chomphoophra³,

Orananut Thamajak⁴, Maneeda Hongsrakaew⁵

¹⁻⁴อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

⁵นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

บทคัดย่อ

การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังกระทะ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังกระทะ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการวิจัยเชิงทดลอง (Pre-Experimental Research) เครื่องมือที่ใช้ในการรายงานครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเรียนภาษาไทย เรื่องการอ่านและเขียนสะกดคำ จำนวน 10 แผน ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.80 ใช้เวลาเรียน 4 สัปดาห์ๆ ละ 5 ชั่วโมง แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ จำนวน 20 แบบฝึก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (p) ตั้งแต่ 0.25 ถึง 0.70 และมีค่าความเชื่อมั่น (r) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 แบบแผนการทดลองใช้แบบกลุ่มเดียว (One Group Pre test Prost test Design) สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ แล้วนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลแบบพรรณนาความ

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้บูรณาการการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80
2. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีทักษะเขียนสะกดคำดีขึ้นซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำสูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 85.00

คำสำคัญ : การพัฒนาทักษะ, การพัฒนาแบบฝึกทักษะ, การเขียนสะกดคำ

Abstract

The purposes of this study were to 1) compare achievement pre- test and post- test of reading and spelling word for students in primary 1 to 2)develop efficiency of reading and spelling word material for students in primary 1at Banwangkata school to the 80/80 criteria. The sample of this study are 34 students in primary1 in semester 2 2017 academic year at Banwangkata school Nongbuarawai district Chaiyaphum province by Pre-Experimental Research. The instruments are 10 Thai integration lesson plans, 20 reading and spelling word meterials and achievement test. The data analysis by percentage mean. Discuss the results of the qualitative research.

The finding were as following

1. Activities integration with the development of reading and spelling word material for students primary 1 were the average of 87.18/85.00 it show that reading and spelling was higher than 80/80 criteria.

2. The post test score of students primary 1 is higher than the pretest score. It show that students have achievement in reading and spelling in mean 85

Keywords : Skill development, Development of skills training, Spelling

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวดที่ 4 มาตรา 22 ได้เน้นถึงการเรียนการสอนที่คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนรู้จักวิเคราะห์เป็น กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้กำหนดให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ ข้อ 2 “จัดกระบวนการเรียนรู้โดยฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา” ข้อ 3 “จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 4) อีกทั้งแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) กำหนดว่า “ให้พัฒนารอบด้าน ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ เป็นการปฏิบัติในสภาพที่เป็นจริงรู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาตนเอง” (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, หน้า 4)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารทำให้สื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพโดยบันทึกเป็นวรรณคดีอันล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ภาษาไทยจึงมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยทุกคนจะต้องศึกษาจนเกิดทักษะเพื่อให้ติดต่อระหว่างชนในชาติภาษาเป็นสื่อของความคิดและความคิดที่มีคุณภาพย่อมเกิดจากความคิดที่เป็นกระบวนการนั้น คือผู้คิดต้องมีทักษะการคิดหรือกระบวนการคิด ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การฟังและการอ่านเป็นทักษะการรู้เรื่องราวส่วนการพูดและการเขียนเป็นการแสดงความรู้ ความคิดเห็นและประสบการณ์ การฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งเพื่อให้นักเรียนได้ใช้ภาษาได้อย่างมีคุณภาพ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 181) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศที่มีจุดประสงค์ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการอ่าน และเขียนสะกดคำ

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียนในมาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเกณฑ์ที่ 2 ผู้เรียนต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนได้ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จุดหมายของหลักสูตร ข้อ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการศึกษาค้นคว้า ข้อ 4 มีทักษะกระบวนการ โดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและทักษะในการดำรงชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 18)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 มีการตอบสนองต่อหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยจัดทำนโยบายการพัฒนาบุคลากรทางด้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและเขียน ทักษะในการสื่อสาร นำความรู้ ความเข้าใจไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้โรงเรียนบ้านวังกะทะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยได้รับ

มอบหมายให้ทำการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (เพิ่มเติม) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และได้ทำการทดสอบนักเรียนเรื่องการเขียนสะกดคำ พบปัญหานักเรียนยังขาดทักษะการเขียนสะกดคำส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ เนื่องจากนักเรียนอ่านหนังสือไม่คล่องอ่านสะกดคำไม่เป็น และเขียนสะกดคำไม่ถูกต้องตามอักขระวิธีภาษาไทย

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน และผู้เรียนที่เป็นบริบทที่เกิดขึ้นจริง จึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสภาพปัญหาและหาวิธีที่จะแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ ดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังกระทะ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ประโยชน์ของการวิจัย

1. นักเรียนอ่านและเขียนสะกดคำในมาตรา ตัวสะกดตรงตามมาตราและมาตราตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราได้ถูกต้อง
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำสูงขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ทักษะการเขียนสะกดคำ	
ทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	
ผลสัมฤทธิ์เขียนสะกดคำ	ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ
การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษา ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2560 ของโรงเรียนบ้านวังกระทะ อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวนนักเรียน 134 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านวังกระทะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 จำนวน 34 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Pre-Experimental Research) ผู้รายงานเป็นผู้ดำเนินการทดลองเองเป็นการสอนตามปกติใช้เวลาในการทดลอง 20 ชั่วโมง ทั้งนี้ไม่รวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะที่เน้นการเขียนสะกดคำ จำนวน 20 ครั้ง เวลา 20 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

3. เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแล้ว ได้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำ ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ จำนวน 10 แผน

2. แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ จำนวน 10 แบบฝึก

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แบบฝึกทักษะในการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ สรุปผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แผนผังความคิด เรื่องการพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. คะแนนความก้าวหน้าหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แบบฝึกทักษะรวมเท่ากับ 280 และมีค่าคะแนน t - test เท่ากับ 10.69 หมายความว่า นักเรียนที่เรียนโดยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการเขียนสะกดคำสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

จากผลการรายงาน การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำโดยใช้แบบฝึกทักษะ ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.18/85.00 หมายถึง นักเรียนทั้งหมดได้คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และการทำแบบฝึกทักษะท้ายแผน ทั้ง 20 แผน คิดเป็นร้อยละ 87.18 และได้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 85.00 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำ ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพโรจน์ ขวัญคง (2543, หน้า 37 - 77) ได้ศึกษาการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเรียงความ โดยใช้แบบฝึกและกระบวนการกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งยางแดงพิทยาคม จังหวัดปัตตานี เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความและเจตคติต่อการเขียนเรียงความระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับกลุ่มที่สอนด้วยกระบวนการกลุ่ม ใช้เวลาในการทดลองหนึ่งภาคเรียน ทดสอบความแตกต่างก่อนและหลังการทดลองด้วยค่า t- test ที่สถิติระดับ .05 พบว่า 1. นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเรียงความด้วยชุดการสอนแบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ ในการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. นักเรียนที่ได้รับการสอนเขียนเรียงความด้วยชุดการสอนแบบฝึกทักษะมีเจตคติ หลังการทดลองเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.45 คิดเป็นร้อยละ 17.25 เช่นเดียวกับเสริมพงศ์ วงศ์กมลลาไสย (2548, บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

เรื่อง หลวงตาพวง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มแบบ Jigsaw และแผนผังความคิดกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีธรรมวิทยา อำเภอมือง จังหวัดยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายโสธร เขต 1 ผลการศึกษา พบว่า จัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลวงตาพวง โดยใช้กิจกรรมกลุ่มแบบ Jigsaw และแผนผังความคิด มีประสิทธิภาพ 85.81/91.42 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับทวนใจ บุญหยก (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการสอนคำยาวิชาวาษาไทยโดยการใช้เพลง และเกม ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแผนการสอนที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.65/87.54 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเหรียญชัย สืบสำราญ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ โครงงานเรื่อง หุบเขาตานตะวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า แผนการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.08/83.70 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับประนอม อาจหาญ (2547, บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกชั้นนั้นถึงตัวใน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.41/85.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ซึ่งสอดคล้องกับงเยาว์ เลี่ยมขุนทด (2547, หน้า 71 - 73) ได้ศึกษาแผนการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านและเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนบ้านจั่นโคกรักษ์ (รัฐประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 5 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 14 แผน แบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีจำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ดัชนีประสิทธิผลและทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) ผลการศึกษา พบว่า แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.42/82.22 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และมีดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้ เท่ากับ 0.62 แสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 62 สอดคล้องกับละออง มุ่งแขกกลาง (2547, หน้า 136 - 138) ได้ศึกษาแผนการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนเรียงความวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แผนที่ความคิด เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เรื่อง การเขียนเรียงความ วิชาภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนหนองอ้อพิทยาคม สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยะหมื่นชัยจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 16 คน แบบสัมภาษณ์นักเรียน แบบบันทึกประจำวันของครูผู้สอน แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แบบวัดความพึงพอใจ พบว่า การปฏิบัติการในวงจรที่ 1 นักเรียนมีคะแนนการเขียนเรียงความเฉลี่ยร้อยละ 71.25 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 วงจรที่ 2 นักเรียนมีคะแนนการเขียนเรียงความเฉลี่ย ร้อยละ 78.75 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 วงจรที่ 3 นักเรียนมีคะแนนการเขียนเรียงความเฉลี่ยร้อยละ 85.56 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 100 ด้านการปฏิบัติการกลุ่มในวงจรที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ ยังไม่ให้ความร่วมมือในกลุ่ม ในวงจรที่ 2 นักเรียนจะมีการร่วมมือภายในกลุ่มมากขึ้น นักเรียนเก่งจะให้คำแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนอ่อน วงจรที่ 3 นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และตั้งใจในการปฏิบัติงานนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อย่างสูงขึ้นเฉลี่ย ร้อยละ 88.75 และนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

2. คะแนนความก้าวหน้าหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แผนผังความคิด รวมเท่ากับ 280 และมีค่าคะแนน t เท่ากับ 10.69 หมายความว่า นักเรียนที่เรียนโดยแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้แผนผังความคิด มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนักเรียนร่วมกันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย และนำประสบการณ์การเรียนรู้ หรือผลการเรียนรู้ที่ได้มาสรุปเป็นองค์ความรู้ของกลุ่มตนเอง สมาชิกในกลุ่มร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด สามารถพัฒนาผู้เรียน ให้มีการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำ เพิ่มมากขึ้นและสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง สอดคล้องชาลีสา พรหมทรัพย์ (2548, หน้า 87) ที่ได้ศึกษาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยแบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เท่ากับ 80/80 เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนหนองพลวงใหญ่ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จำนวน 7 แผน แบบฝึกทักษะเรื่องชนิดของคำ จำนวน 7 ชุด แบบทดสอบย่อย เรื่อง ชนิดของคำ จำนวน 7 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีประสิทธิผล ผลการศึกษา พบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.51/82.94 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 0.4000 หมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 40.00 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุเทพ บุญซ้อน (2540, หน้า 42 - 43) ที่กล่าวว่า การดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ใหม่ การยอมรับซึ่งกันและกัน และการสื่อความหมาย สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข พร้อม ๆ กับพัฒนาความตั้งใจ ความรู้ ความสามารถไปด้วยกันและสอดคล้องกับ วิลลาร์ด สุนทรโรจน์ (2545, หน้า 67 - 68) ที่ได้กล่าวไว้ว่า เทคนิคการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์เป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และถ่ายทอดความรู้ระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เทคนิคนี้ใช้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน เช่น สังคมศึกษา ภาษาไทย เป็นต้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542, บทคัดย่อ) ได้วิจัยผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีผลต่อทักษะการทำงานร่วมกัน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรหัสวิชา ส 306 ประเทศของเรา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ มีทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยเพิ่มขึ้น เจริญชัย สืบสำราญ (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบโครงงาน เรื่อง หุบเขาตานตะวัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น มีค่าเท่ากับ 0.0670 ซึ่งหมายความว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 67

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้รายงานพัฒนาขึ้น มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะการคิด ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการคิดสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ เป็นการเรียนรู้แนวใหม่ที่ น่าสนใจและ น่านำไปใช้นักเรียนก็มีความชำนาญในการเรียนรู้มากขึ้นกิจกรรมก็ดำเนินไปอย่างราบรื่น
2. การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึง เพศ วัย และระดับความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำของนักเรียนด้วยหากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการในกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ และในระดับชั้นอื่น ๆ
2. ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยรูปแบบอื่นๆ เพื่อที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย
3. ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในเนื้อหาหรือเรื่องราวอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจ

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544 ก). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กรมวิชาการ. (2544 ข). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ชาลิสา พรหมทรัพย์. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แบบฝึกทักษะและแผนที่ความคิด เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปิยะฉัตร ขาวแก้ว. (2542). ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชา ส 306: ประเทศของเรา 4 ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). เอกสารประกอบการสอน รายวิชาพัฒนาการเรียนการสอน.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุเทพ บุญซ้อน. (2540). แนวการดำเนินการในเอกสารการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, น. 42 – 43
- เสริมพงศ์ วงศ์กมลไสย. การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง หลวงตาพลวง
โดยใช้กิจกรรมกลุ่มแบบจิกซอว์และแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
กศ.ม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- หวานใจ บุญยก. (2545). การพัฒนาแผนการสอนคำยาวยาภาษาไทย โดยการใช้เกมและเพลง
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

การศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Investigation of Physical Fitness of Nursing Students in Chaiyaphum Rajabhat University

ทณงศักดิ์ ทองศรีสุข

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Tanongsak Tongsisuk

Faculty of Education Chaiyaphum Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักศึกษาพยาบาล จำนวน 89 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน เพศหญิง 83 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่าย ของการกีฬาแห่งประเทศไทย จำนวน 8 รายการ คือ ค่าดัชนีมวลกาย (BMI) ขนาดของร่างกาย (สัดส่วนเอวต่อสะโพก) ความอ่อนตัว (นั่งงอตัว) ความอ่อนตัว (มือแตะขาอยู่บน) ความอ่อนตัว (มือแตะเข่าอยู่บน) ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ (นอนยกตัว) ความอดทนของกล้ามเนื้อ (ดันพื้น และระบบหายใจและไหลเวียนเลือด (ก้าวขึ้น-ลง 3 นาที)

ผลการศึกษานักศึกษาทั้งเพศชาย มีสัดส่วนน้ำหนักต่อส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ตัวหนา มีรอบเอวใหญ่ ด้านความอ่อนตัว ด้วยการนั่งงอตัว ท่ามือซ้ายแตะมือขวาอยู่บน อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ส่วนน้ำหนักขาและมือซ้ายอยู่บน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความอดทนของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ปากกลาง และด้านระบบหายใจและไหลเวียนของเลือดอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนนักศึกษาหญิง มีสัดส่วนน้ำหนักต่อส่วนสูงอยู่ในเกณฑ์ตัวหนา มีสัดส่วนเอวต่อสะโพกอยู่ในเกณฑ์สูงมาก ด้านความอ่อนตัว ด้วยการนั่งงอตัว มือซ้ายแตะมือขวาอยู่บน อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ส่วนน้ำหนักขาและมือซ้ายอยู่บน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ด้านความแข็งแรงของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความอดทนของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ดีมาก และด้านระบบหายใจและไหลเวียนของเลือดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ดังนั้นจึงควรเน้นการเสริมสร้างความแข็งแรงทางด้านร่างกายและพัฒนาความอ่อนตัว เพื่อพัฒนาสุขภาพกายให้แข็งแรง

คำสำคัญ : สมรรถภาพทางกาย, นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

This is participation action research to study the physical fitness of Nursing students in Chaiyaphum Rajabhat University. The population used in the research was 89 nursing students were male, 6 males and 83 females. Simple Fitness test of the 8 sports are the Body Mass Index (BMI), body size (Waist to hip), weakness (sit flexing), weakness (right hand), weakness (left hand), muscle strength (sleep), muscle endurance push Ups And breathing and blood circulation (step up - down 3 minutes)

The study of male students. The weight ratio is high in the bold, with a large waist in the weak. With a bent. Left hand, right hand on. Very low. The right hand to touch the left hand. Medium The strength of the meat claws is moderate. Muscular endurance in the middle of the mouth. And the respiratory system and blood circulation in the medium. Female students Weight ratio in height is in bold. The waist to hip ratio. Weakness With a bent. Left hand, right hand on. Very low. The right hand to touch the left hand. Medium The strength of the meat claws is moderate. Muscular tolerance is very good. And the respiratory system and blood circulation are very good. Therefore, it should focus on strengthening the body and developing strength. To develop healthy body to continue.

Key words : Physical fitness

บทนำ

ปัจจุบันการออกกำลังกายเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นที่ยอมรับสำหรับประชาชนทุกเพศทุกวัย การมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมให้ประชาชนดำเนินชีวิตประจำวัน และการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การออกกำลังกายมีประโยชน์ทำให้ระบบต่างๆ ของร่างกาย ทำงานดีขึ้น ทำให้คลายเครียดและทำให้อายุยืน (ศูนย์วิจัยสุขภาพกรุงเทพ, 2557) โดยเฉพาะในเด็กวัยเรียนซึ่งเป็นอีกวัยหนึ่งที่ร่างกายกำลังเจริญเติบโต และมีความพร้อมในการเรียนรู้ทุก ๆ ด้าน ตลอดจนการมีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน สมรรถภาพทางกาย (Physical fitness) หมายถึงความสามารถของร่างกายในการทำงานหรือกิจกรรมทางกายอย่างใดอย่างหนึ่งได้เป็นอย่างดีโดยไม่รู้สึกเหนื่อยเร็ว การฝึกสมรรถภาพทางกายเกิดจากการเคลื่อนไหวร่างกายหรือออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ มีความสัมพันธ์สมรรถภาพทางกายและการทำงานของสมองทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจส่งผลต่อการเรียนรู้ (สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร, 2560)

สมรรถภาพทางกาย (Physical fitness Test) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีพในปัจจุบัน เมื่อบุคคลมีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแล้ว การดำเนินชีวิตก็จะมีสุขและมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือการมีสมรรถภาพทางกายที่ดี ซึ่งเป็นผลทำให้มีสุขภาพดี ร่างกายมีการ เจริญเติบโตแข็งแรง ประสิทธิภาพของการทำงานของระบบหายใจและระบบไหลเวียนโลหิต ประสานสัมพันธ์กันดีและลดอัตราการเสี่ยงเป็นโรคต่างๆ อีกทั้งยังทำให้มีรูปร่างสมส่วน มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ สาขาวิชาพลศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมสุขภาพและพลานามัย และมีหน้าที่ในการให้ความรู้ขั้นพื้นฐานแก่นักศึกษาในการดูแลสุขภาพของตนเองทั้งร่างกายและจิตใจให้แข็งแรง เพื่อเป็นพลังสำคัญต่อการเรียนรู้ แต่ในสภาพปัจจุบัน มีนักศึกษาจำนวนไม่น้อยที่ทุ่มเทเวลาให้กับการเรียนและกิจกรรมของมหาวิทยาลัยจนลืมสนใจการออกกำลังกาย อีกทั้งนักศึกษานิยมรับประทานอาหารประเภทสะดวกซื้อ จึงเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษามีรูปร่างอ้วน จนทำให้ต้องไปหาซื้ออาหารเสริมที่อ้างสรรพคุณในการช่วยลดน้ำหนักเป็นจำนวนที่สูงขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถภาพทางกาย ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชากีฬาเพื่อสุขภาพ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษามีสมรรถภาพทางกายอยู่ในระดับใด เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย ของการกีฬาแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อนำไปพัฒนาสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาให้สูงขึ้น อันเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาสุขภาพ สมรรถภาพของนักศึกษาให้สมบูรณ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ กับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย ของการกีฬาแห่งประเทศไทย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักศึกษาศึกษาพยาบาลที่ลงทะเบียนในรายวิชากีฬาเพื่อสุขภาพ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 89 คน แบ่งเป็นเพศชาย 6 คน เพศหญิง 83 คน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1. แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่าย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็น แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย (Sports Authority of Thailand Simplified Physical Fitness Test, SATST) สำหรับอายุระหว่าง 17 - 59 ปี (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2546) ประกอบด้วย

1. ค่าดัชนีมวลกาย (BMI)
2. ขนาดของร่างกาย (สัดส่วนเอวต่อสะโพก)
3. ความอ่อนตัว (นั่งงอตัว)

4. ความอ่อนตัว (มือและขวอยุ่น)
5. ความอ่อนตัว (มือและขำยอยุ่น)
6. ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ (นอนยกตัว)
7. ความอดทนของกล้ามเนื้อ(ดันพื้น)
8. ระบบหายใจและไหลเวียนเลือด (ก้าวขึ้น-ลง 3 นาที)

2.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบประกอบด้วย

1. นาฬิกาจับเวลา
2. เครื่องชั่งน้ำหนัก
3. ไม้วัดส่วนสูง
4. เครื่องวัดความอ่อนตัว
5. เครื่องวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ
6. เครื่องวัดความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขาและหลัง
7. ใบบันทึกผลการทดสอบ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพร้อมด้วยผู้ช่วยวิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษารายละเอียดแบบทดสอบแต่ละรายการเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติ และรายละเอียดต่าง ๆ

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. สานิตขั้นตอนการปฏิบัติงาน รายละเอียดต่าง ๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกัน
4. จัดแบ่งผู้เข้ารับการทดสอบเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 10 คน ในแต่ละกลุ่มมีผู้ช่วยวิจัย กลุ่มละ 2 คน และกำหนดเวลาและสถานที่ในการทดสอบ
5. ดำเนินการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล จำนวน 89 คน ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้
6. เมื่อสิ้นสุดการทดสอบสมรรถภาพทางกาย นำข้อมูลที่รวบรวมได้นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย ของการกีฬาแห่งประเทศไทยต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากร ได้แก่ เพศ อายุ น้ำหนัก ส่วนสูง มาหาค่าเฉลี่ย โดยจำแนกตามเพศ ซึ่งนำเสนอในรูปตารางประกอบ
2. แสดงเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย (SATST) ของเพศชาย และเพศหญิง อายุระหว่าง 17-19 ปี
3. ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษา กับเกณฑ์มาตรฐาน SATST

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของประชากร

เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ	อายุ (ปี)	น้ำหนัก (กก.)	ส่วนสูง (ซ.ม.)
ชาย	6	6.75	19.50	61.00	170.17
หญิง	83	98.25	19.84	51.66	161.01
รวม	89	100	19.82	52.29	161.63

จากตารางที่ 1 พบว่านักศึกษาพยาบาล จำนวนทั้งสิ้น 89 คน ประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 และเพศหญิงจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 93.25 โดยภาพรวมพบว่านักศึกษามีอายุเฉลี่ย 19.82 ปี มีน้ำหนักเฉลี่ย 52.29 กิโลกรัม และมีส่วนสูงเฉลี่ย 161.63 เซนติเมตร เมื่อจำแนกตามเพศพบว่า นักศึกษาเพศชายมีอายุเฉลี่ย 19.50 ปี มีน้ำหนักเฉลี่ย 61 กิโลกรัม และมีส่วนสูงเฉลี่ย 170.17 เซนติเมตร ส่วนนักศึกษาเพศหญิงมีอายุเฉลี่ย 19.84 ปี มีน้ำหนักเฉลี่ย 51.66 กิโลกรัม และมีส่วนสูงเฉลี่ย 161.01 เซนติเมตร

ตารางที่ 2 แสดงเกณฑ์มาตรฐาน SATST ของเพศชาย อายุระหว่าง 17 - 19 ปี

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก
ค่าดัชนีมวลกาย (BMI: กก./ม. ²)	พอมบาง 18.4 ลงมา	พอเหมาะ 18.5-24.9	ตัวหนา 25.0-29.9	อ้วน 30 ขึ้นไป	
ขนาดของร่างกาย -สัดส่วนเอวต่อสะโพก (WHR)	เอวเล็ก 0.73 ลงมา	พอเหมาะ 0.74-0.86	เอวใหญ่ 0.87-0.90	ล้นพุง 0.91 ขึ้นไป	
ความอ่อนตัว -นั่งงอตัว (นิ้ว)	21 ขึ้นไป	19-20	14-18	12-13	11 ลงมา
ความอ่อนตัว -มือแตะขาอยู่บน(ขม.)	19 ขึ้นไป	16-18	9-15	6-9	5 ลงมา
ความอ่อนตัว -มือแตะเข่าอยู่บน (ขม.)	17 ขึ้นไป	12-16	1-11	(-4) - 0	(-5) ลงมา
ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ -นอนยกตัว (ครั้ง/นาที)	64 ขึ้นไป	58-63	45-57	39-44	38 ลงมา
ความอดทนของกล้ามเนื้อ -ดันพื้น(ครั้ง/นาที)	44 ขึ้นไป	38-43	25-37	19-24	18 ลงมา
ระบบหายใจและไหลเวียนเลือด -ก้าวขึ้นลง 3 นาที (ครั้ง/นาที)	91 ลงมา	92-98	99-113	114-120	121 ขึ้นไป

ตารางที่ 3 แสดงเกณฑ์มาตรฐาน SATST ของเพศหญิง อายุระหว่าง 17 - 19 ปี

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก
ค่าดัชนีมวลกาย (BMI: กก./ม. ²)	พอมบาง 18.4 ลงมา	พอเหมาะ 18.5-24.9	ตัวหนา 25.0-29.9	อ้วน 30 ขึ้นไป	
ขนาดของร่างกาย -สัดส่วนเอวต่อสะโพก (WHR)	เอวเล็ก 0.69 ลงมา	พอเหมาะ 0.70-0.78	เอวใหญ่ 0.79-0.82	ล้นพุง 0.83 ขึ้นไป	
ความอ่อนตัว -นั่งงอตัว (นิ้ว)	21 ขึ้นไป	19-20	14-18	12-13	11 ลงมา
ความอ่อนตัว -มือแตะขาอยู่บน(ขม.)	17 ขึ้นไป	15-16	10-14	8-9	7 ลงมา
ความอ่อนตัว -มือแตะเข่าอยู่บน (ขม.)	15 ขึ้นไป	12-14	5-11	2-4	1 ลงมา
ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ -นอนยกตัว (ครั้ง/นาที)	39 ขึ้นไป	33-38	20-32	14-19	13 ลงมา
ความอดทนของกล้ามเนื้อ -ดันพื้น(ครั้ง/นาที)	27 ขึ้นไป	24-26	17-23	14-16	13 ลงมา
ระบบหายใจและไหลเวียนเลือด -ก้าวขึ้นลง 3 นาที (ครั้ง/นาที)	111 ลงมา	112-119	120-136	137-144	145 ขึ้นไป

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกาย ของนักศึกษาพยาบาล เพศชาย

รายการสมรรถภาพทางกาย	เพศชาย		เกณฑ์มาตรฐาน SATST	ผลประเมิน
	M	S.D.		
ค่าดัชนีมวลกาย(BMI: กก./ม. ²)	26.57	5.16	25.0-29.9	ตัวหนา
ขนาดของร่างกาย				
-สัดส่วนเอวต่อสะโพก (WHR)	0.89	0.65	0.87-0.90	เอวใหญ่
ความอ่อนตัว				
-นั่งงอตัว (นิ้ว)	8.35	9.40	11 ลงมา	ต่ำมาก
ความอ่อนตัว				
-มือแตะขาอยู่บน(ซม.)	4.60	14.21	5 ลงมา	ต่ำมาก
ความอ่อนตัว				
-มือแตะเข่าอยู่บน (ซม.)	6.82	8.02	1-11	ปานกลาง
ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ				
-นอนยกตัว (ครั้ง/นาที)	24.49	9.79	38 ลงมา	ต่ำมาก
ความอดทนของกล้ามเนื้อ				
-ดันพื้น(ครั้ง/นาที)	28.60	12.00	25-37	ปานกลาง
ระบบหายใจและไหลเวียนเลือด				
-ก้าวขึ้นลง 3 นาที (ครั้ง/นาที)	107.41	22.42	99-113	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพศชาย จำนวน 6 คน มีดังนี้

ด้านดัชนีมวลกาย (น้ำหนักตัวสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ย) นักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 26.57 กก./ม² (S.D.= 5.16) เทียบกับเกณฑ์อยู่ในเกณฑ์ตัวหนา

ด้านสัดส่วนเอวต่อสะโพกมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.89 (S.D.=.65) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้ว นักศึกษาชายอยู่ในเกณฑ์เอวใหญ่

ด้านความอ่อนตัว (นั่งงอตัว) การทดสอบนั่งงอตัวนี้ นักศึกษาสามารถนั่งเหยียดขาตรง ฝ่ามือชิดกันแล้ว ใช้ปลายนิ้วมือทั้งสองข้างก้มลงเหยียดนิ้วมือออกไปได้ไกลที่สุด ซึ่งนักศึกษามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 8.35 นิ้ว (S.D.= 9.40) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

ด้านความอ่อนตัว (มือแตะขาอยู่บน) นักศึกษาชาย จำนวน 6 คน ที่รับการทดสอบการแตะมือ ด้านหลัง กรณีนี้อาสาอยู่บน คือสามารถใช้มือขวาแตะมือซ้ายโดยนิ้วและมือทั้งสองข้างอยู่ใกล้กันหรือทับกันมากที่สุด ซึ่งเป็นการวัดความแข็งแรงและอดทนของระบบกล้ามเนื้อ ส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.60 ซม. (S.D.= 14.21) เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้ว อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

ด้านความอ่อนตัว (มือแตะเข่าอยู่บน) นักศึกษาชายกรณีมือซ้ายอยู่บน นักศึกษา มีระดับสมรรถภาพทางกายเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย 6.82 (M) เท่ากับ ซม. (S.D.= 8.02) ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ด้านความแข็งแรงกล้ามเนื้อ (นอนยกตัว) ส่วนใหญ่นักศึกษาชายมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 24.49 ครั้ง/นาที (S.D.= 9.79) เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

ด้านความอดทนของกล้ามเนื้อ (ดันพื้น) ส่วนใหญ่นักศึกษาชาย มีระดับสมรรถภาพทางกายระดับปานกลาง ในการทดสอบดันพื้น ผู้รับการทดสอบต้องนอนคว่ำเหยียดขา ปลายเท้าชิดกันและพื้น เหยียดแขนตรง ฝ่ามือคว่ำแตะพื้นปลายนิ้วชี้ไปข้างหน้า ผ่อนแรงแขนลดลำตัวให้ต่ำลง หน้าอกเกือบชิดพื้น หรือให้ศอกเป็นมุมฉาก แล้วยกตัวขึ้นใหม่เหมือนท่าเริ่ม นับจำนวนครั้งที่ทำได้ใน 1 นาที พบว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 28.60 ครั้ง/นาที (S.D.= 12.00) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ด้านระบบหายใจและไหลเวียนเลือด (ก้าวขึ้น-ลง 3 นาที) นักศึกษามีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 107.41 ครั้ง/นาที (S.D.= 22.42) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล เพศหญิง

รายการสมรรถภาพทางกาย	เพศหญิง		เกณฑ์มาตรฐาน SATST	ผลประเมิน
	M	S.D.		
ค่าดัชนีมวลกาย(BMI: กก./ม. ²)	26.76	2.73	25.0-29.9	ตัวหนา
ขนาดของร่างกาย				
-สัดส่วนเอวต่อสะโพก (WHR)	0.89	0.83	0.83 ขึ้นไป	ลงฟูง
ความอ่อนตัว				
-นั่งงอตัว (นิ้ว)	8.22	4.45	11 ลงมา	ต่ำมาก
ความอ่อนตัว				
-มือแตะขาอยู่บน(ซม.)	4.46	5.39	7 ลงมา	ต่ำมาก
ความอ่อนตัว				
-มือแตะเข่าอยู่บน (ซม.)	6.43	10.64	5-11	ปานกลาง
ความแข็งแรงกล้ามเนื้อ				
-นอนยกตัว (ครั้ง/นาที)	24.96	8.04	20-32	ปานกลาง
ความอดทนของกล้ามเนื้อ				
-ดันพื้น(ครั้ง/นาที)	28.48	9.54	27 ขึ้นไป	ดีมาก
ระบบหายใจและไหลเวียนเลือด				
-ก้าวขึ้นลง 3 นาที (ครั้ง/นาที)	108.16	22.96	111 ลงมา	ดีมาก

จากตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษา สาขาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ เพศหญิง จำนวน 83 คน มีดังนี้

ค่าดัชนีมวลกาย ดัชนีความหนาของร่างกาย เป็นการประเมินความเหมาะสมของขนาดรูปร่างจาก น้ำหนักตัวและส่วนสูง ผลการประเมินส่วนใหญ่ นักศึกษาหญิง มีค่าดัชนีมวลกายของร่างกายระหว่าง 16.73-19.30 (น้ำหนักตัวสัมพันธ์กับความสูง) มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 26.76 กก./ม.² (S.D.=2.73) เทียบกับเกณฑ์อยู่ในเกณฑ์ตัวหนา

ด้านสัดส่วนเอวต่อสะโพก เป็นประเมินสัดส่วนรูปร่างที่เหมาะสม พิจารณาจากปริมาณการสะสมไขมัน บริเวณเอวและท้อง ผลการประเมินส่วนใหญ่ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 0.89 (S.D.=.83) เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ ลงฟูง

ด้านความอ่อนตัว (นั่งงอตัว) นักศึกษาสามารถนั่งเหยียดขาตรง ฝ่ามือชิดกันแล้วใช้ปลายนิ้วมือทั้งสอง ข้างก้มลงเหยียดนิ้วมือออกไปได้ไกลที่สุด ส่วนใหญ่หญิงมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 8.22 นิ้ว (S.D.= 4.45) เทียบกับ เกณฑ์มาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

ด้านความอ่อนตัว (มือแตะขาอยู่บน) นักศึกษาที่ได้รับการทดสอบการแตะมือด้านหลัง กรณีมือขวา อยู่บน ส่วนใหญ่มีระดับมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.46 ซม. (S.D.= 5.39) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก

ด้านความอ่อนตัว (มือแตะเข่าอยู่บน) สำหรับกรณีมือซ้ายอยู่บน นักศึกษาหญิงมีระดับสมรรถภาพทางกายระดับ ปานกลางและมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 6.43 ซม. (S.D.= 10.64) เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ด้านความแข็งแรงกล้ามเนื้อ (นอนยกตัว) ส่วนใหญ่ นักศึกษาหญิง มีระดับสมรรถภาพทางกายระดับ ปานกลาง การทดสอบนี้เป็นการทดสอบความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหน้าท้องและลำตัว ซึ่งนักศึกษาหญิง สามารถยกศีรษะและไหล่พร้อมเลื่อนปลายนิ้วมือไปตามแถบสัญลักษณ์ที่กำหนดโดยนับ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 24.48 ครั้ง/นาที (S.D.= 8.04) เทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ด้านความอดทนของกล้ามเนื้อ (ดันพื้น) ส่วนใหญ่มีระดับสมรรถภาพทางกายระดับปานกลาง ในการ ทดสอบดันพื้น ผู้รับการทดสอบต้องนอนคว่ำเหยียดขา เข่าและพื้น เหยียดแขนตรง ฝ่ามือคว่ำแตะพื้นปลายนิ้วชี้ไป ข้างหน้า ผ่อนแรงแขนลดลำตัวให้ต่ำลง หน้าอกเกือบชิดพื้น หรือให้ศอกเป็นมุมฉาก แล้วยกตัวขึ้นใหม่เหมือนท่าเริ่ม มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 28.48 ครั้ง/นาที (S.D.= 9.54) เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

ด้านระบบหายใจและไหลเวียนเลือด (ก้าวขึ้น - ลง 3 นาที) การทดสอบนี้จะเป็นการนับจำนวนครั้ง การเต้นของชีพจรใน 1 นาที วิธีการทดสอบคือการก้าวขึ้น-ลง อุปกรณ์ที่มีความสูงจากพื้น เป็นเวลาต่อเนื่องกัน ใน 1 นาที เมื่อครบกำหนดเวลา ให้จับชีพจรทันที ผลการทดสอบนี้ นักศึกษาเพศหญิงมีระดับสมรรถภาพทางกาย ระดับดีมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 108.16 ครั้ง/นาที (S.D.= 22.96)

สรุปและอภิปรายผล

ผลการศึกษสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จำนวน 89 คนด้วยแบบทดสอบสมรรถภาพทางกาย (SATST) อายุระหว่าง 17 - 19 ปี ซึ่งกำหนดรายการทดสอบสมรรถภาพทางกาย จำนวน 8 รายการ พบว่า

1. **ด้านดัชนีมวลกาย** พบว่านักศึกษาเพศชายมีดัชนีมวลกาย เป็นการประเมินขนาดของร่างกายจาก น้ำหนักสัมพันธ์กับส่วนสูง พบว่านักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 25.0 - 29.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แสดงว่ามีลำตัวหนา มีน้ำหนักเกินกว่ามาตรฐาน เริ่มอ้วน ซึ่งอาจทำให้การเคลื่อนไหวไม่คล่องตัว บุคลิกภาพไม่ดี และมีความเสี่ยงที่เกิดโรคต่างๆ สอดคล้องกับโรงพยาบาลบางกอก 9 (2560) รายงานผลการศึกษาขององค์การอนามัยโลก พบว่าคนไทยที่มีค่าดัชนีมวลกายมากกว่า 23 เป็นต้นไป จะมีความเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดหัวใจได้ง่าย

2. **ด้านสัดส่วนรอบเอวต่อสะโพก** พบว่านักศึกษาชายมีรอบเอวต่อสะโพกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 0.87 - 0.90 และนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.83 ขึ้นไป แสดงว่านักศึกษาชายมีรอบเอวหนา ส่วนนักศึกษาหญิงอยู่ในเกณฑ์สูง เกิดจากการสะสมไขมันในบริเวณเอวและหน้าท้องมาก ถาวร กุมทศรี และคณะ (2558) ระบุสาเหตุมาจากการรับประทานอาหารที่มากเกินไป แต่ขาดการออกกำลังกายหรือเคลื่อนไหวที่ช่วยใช้พลังงานหมดไป อันตรายจากการมีภาวะน้ำหนักตัวเกินหรือโรคอ้วนจะเป็นสาเหตุนำไปสู่การเกิดโรคต่างๆ ในร่างกาย สอดคล้องกับ กระทรวงสาธารณสุข (2551) กล่าวถึงคนที่มีรอบเอวใหญ่จะมีความเสี่ยงในการเกิดโรคเบาหวาน ไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง โรคหลอดเลือดสมองอุดตันหรือแตก และโรคหัวใจ ควรควบคุมการกินอาหาร และออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 วัน วันละไม่น้อยกว่า 30 นาที จะทำให้สุขภาพและบุคลิกดีขึ้น

3. **ด้านความอ่อนตัว ด้วยท่านั่งงอ** เป็นการวัดความยืดหยุ่นของกลุ่มกล้ามเนื้อบริเวณต้นขาส่วนหน้า และหลังส่วนล่าง จากการทดสอบพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความอ่อนตัวด้วยท่านั่งงอ อยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ซึ่งอาจเกิดจากระดับกิจกรรมในการเคลื่อนไหวของร่างกายน้อยลง ส่งผลให้เกิดความตึงเครียดของระบบกล้ามเนื้อและเป็นสาเหตุของการปวดหลังได้ สอดคล้องกับ ประพนธ์ ธนารักษ์ (2550) กล่าวว่า การออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องทำให้สมรรถภาพในการทำงานของข้อต่อ และอวัยวะต่างๆ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และความอ่อนตัวของร่างกายยังช่วยบรรเทาอาการเจ็บปวด ของการบาดเจ็บในช่วงที่มีการปฏิบัติกิจกรรมทางกายได้

4. **ด้านความอ่อนตัว ด้วยท่ามือแตะขาอยู่บน** เป็นการมุ่งเน้นถึงความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ เอ็นยึดข้อ เอ็นกล้ามเนื้อและกลุ่มกล้ามเนื้อบริเวณหัวไหล่เป็นหลัก รวมถึงกล้ามเนื้อบริเวณหน้าอก และต้นแขน ซึ่งเป็นการทดสอบความอ่อนตัวช่วงบนของร่างกาย จากการทดสอบพบว่านักศึกษาชายและหญิงมีความอ่อนตัวอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษาไม่ออกกำลังกายหรือในกิจวัตรประจำวันไม่มีการเหยียดข้อไหล่อย่างเต็มที่ ทำให้การยืดเหยียดของกลุ่มกล้ามเนื้อบริเวณไหล่ ออก แขนยังไม่ดีพอ

5. **ด้านความอ่อนตัว ด้วยท่ามือแตะเข่าอยู่บน** พบนักศึกษาชายและหญิง มีความอ่อนตัวอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 1 - 11 เซนติเมตร และ 5 - 11 เซนติเมตร ตามลำดับ แสดงว่ามีความอ่อนตัว สามารถนำมือขวาแตะมือซ้ายอยู่ด้านบนได้ในระดับปานกลาง ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย (2560) กล่าวว่าความอ่อนตัวของกล้ามเนื้อส่งผลต่อการเคลื่อนไหวของร่างกาย ความเครียดลดลง และเสริมสร้างบุคลิกภาพ

6. **ด้านความแข็งแรงกล้ามเนื้อ (นอนยกตัว)** ใช้วัดสมรรถภาพความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหน้าท้อง พบว่านักศึกษาชายมีความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ด้วยท่านอนยกตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38 ครั้ง/นาที ลงมา ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก นักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20 - 32 ครั้ง/นาที ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งส่งผลต่อบุคลิกภาพ และสุขภาพหลัง สอดคล้องกับ ณรัตน์ พิชัยยงค์วงศ์ดี (2559) ในคนอ้วนมีแนวโน้มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหน้าท้องลดลงเมื่อเทียบกับคนปกติ ภาวะน้ำหนักเกินและโรคอ้วน อาจส่งผลต่อกำลังกล้ามเนื้อลำตัวที่ลดลง และส่งผล

ให้เกิดการปวดหลังตามมา หากได้รับการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อหน้าท้อง จะส่งผลทำให้ นักศึกษามีบุคลิกที่ดีขึ้น

7. **ด้านความอดทนของกล้ามเนื้อ (ต้นต้น)** ในการทดสอบของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงจะมีความแตกต่างกันเล็กน้อยในท่าทาง คือในเพศชาย แขน หน้าอก ไหล่ จะรับน้ำหนักมากกว่าเพศหญิง โดยการประยุกต์ท่าต้นต้นเพื่อลดน้ำหนักตัวเองลงโดยใช้เข้าแตะพื้นขณะทดสอบ แทนใช้ปลายเท้าแตะพื้น พบว่านักศึกษาชายมีความอดทนของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก ส่วนนักศึกษาหญิงมีความอดทนของกล้ามเนื้ออยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แสดงว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่มีความความอดทนของกล้ามเนื้อส่วนบนของร่างกาย ถาวร กมฺพศรีและคณะ (2558) กล่าวถึงความแข็งแรงของกล้ามเนื้อด้านหลังลำตัว เป็นกลุ่มกล้ามเนื้อแกนกลางลำตัว (Core) นอกจากนี้จะมีผลต่อการออกแรงหรือทรงตัวในการเล่นกีฬาแล้ว ยังช่วยป้องกันหรือลดอัตราการบาดเจ็บได้อย่างดี

8. **ด้านระบบหายใจและไหลเวียนเลือด (ก้าวขึ้น - ลง 3 นาที)** เป็นการทดสอบความอดทนของระบบหายใจและไหลเวียนเลือด โดยใช้อัตราการเต้นของชีพจรหลังการทดสอบเป็นตัวชี้วัด จากการทดสอบพบว่า นักศึกษาเพศชาย มีอัตราการเต้นของชีพจรเฉลี่ย 99 - 113 ครั้ง/นาที อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 108.16 ครั้ง/นาที อยู่ในเกณฑ์ดีมาก แสดงว่านักศึกษาเพศหญิงมีระบบหายใจและการไหลเวียนของเลือดดีกว่าเพศชาย ซึ่งอาจเกิดจากนักศึกษาหญิงห่วงใยเรื่องสุขภาพและใส่ใจเรื่องรูปร่างมากกว่าเพศชาย ซึ่งการกีฬาแห่งประเทศไทย (2546) กล่าวว่า คนที่มีการออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมออย่างถูกต้องเหมาะสม จะมีอัตราการเต้นของชีพจรได้ดีกว่าคนที่ไม่เคยออกกำลังกาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำผลการวิจัย ไปปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชากีฬาเพื่อสุขภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงปรับปรุงระดับสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรทำการทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักศึกษาในทุกภาคเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อใช้ในการเสริมแรงทางบวกและส่งเสริมให้นักศึกษามีสมรรถภาพทางกายที่ดีขึ้น
3. ในการวัดผลและประเมินผลที่ได้จากการทดสอบควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองและนักเรียนได้ทราบถึงพัฒนาการทางด้านสมรรถภาพทางกายด้วย ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงส่วนที่บกพร่องให้ดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาหาสาเหตุของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ไม่ออกกำลังกาย เป็นเพราะเหตุใด
2. ควรศึกษาแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอื่นๆ เพื่อความหลากหลายในงานวิจัยทางพลศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2546). **แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายอย่างง่ายของการกีฬาแห่งประเทศไทย**.
ค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2560, จาก <https://www.scribd.com>.
- กระทรวงสาธารณสุข. (2551). **วัดรอบเอว วัดสุขภาพ**. ค้นเมื่อ 11 ตุลาคม 2560, จาก
<http://www.anamai.moph.go.th>.
- ณรัตน์ พิชัยยงค์วงศ์ดี. (2559). ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อลำตัวในผู้หญิงที่มีภาวะน้ำหนักเกินหรืออ้วน.
วารสารเทคนิคการแพทย์และกายภาพบำบัด ปีที่ 28 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2559.
- ถาวร กมฺพศรีและคณะ. (2558). **เกณฑ์สมรรถภาพทางกายนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย**. ค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.mucomplex.ss.mahidol.ac.th>.
- ประพนธ์ ธนารักษ์. (2550). **การศึกษาศมรรถภาพทางกาย และค่าดัชนีมวลกายของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์**. คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- โรงพยาบาลบางกอก 9. (2560). **เกณฑ์ดัชนีมวลกายของคนเอเชีย**. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2560, จาก
<http://www.bangpakokhospital.com>.
- ศูนย์วิจัยสุขภาพกรุงเทพ. (2557). **การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ**. ค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2560, จาก
<http://www.bangkokhealth.com>.

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2560). ประโยชน์ของการออกกำลังกาย. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2560, จาก <http://sk.nfe.go.th>.

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร. (2560). พื้นฐานวิทยาศาสตร์การกีฬา. ค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2560, จาก <http://www.ipecp.ac.th>.

**การพัฒนาการอ่านออกเสียงโดยใช้คำพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ**

**Developing Read Aloud By Using Basic Words in Prathom Suksa 5 Students at
Pakhotakor School (Pracha Samakkee) Bamnej Narong District Chaiyaphum Province**

พัทธนันท์ พาป้อ¹, ปพิชญา พรหมกันธา², ปุณ ชมภูพระ³,
สุรพล วีริยาสร⁴, สุภาพร กริ่งพุทรา⁵

Phathanant Phapor¹, Paphichaya Phromkantha², Poon Chomphoophra³,
Surapon Weeriyasan⁴, Suphaporn Kruengbhutra⁵

¹⁻⁴อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
⁵นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการอ่านออกเสียงโดยใช้คำพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ” เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงโดยใช้คำพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) กลุ่มตัวอย่างการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน จำนวน 5 ชุด แบบประเมินการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

การใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้คะแนนทดสอบหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 89.2 แสดงว่าการเรียนด้วยแบบฝึกอ่านออกเสียงคำพื้นฐานทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำพื้นฐาน ภาษาไทยสูงขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยสูงขึ้นทุกคนซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานทำให้นักเรียนพัฒนา การอ่านออกเสียงคำพื้นฐานของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

คำสำคัญ : การพัฒนาการอ่าน, การอ่านออกเสียง, คำพื้นฐาน

Abstract

Research on "Developing read aloud using basic words of Prathom Suksa 5 Students at Pakhotakor School (Pracha Samakkee) Bamnej Narong District Chaiyaphum Province" Is a quaci-experimental research. The objectives of this research were to develop the reading comprehension using basic words of Prathom Suksa 5 Students. The sample consisted of 10 Prathomsuksa 5 students by using basic pronunciation reading exercises. The instruments used in the research were: 5Basic Pronunciation Exercises, Basic vocabulary reading assessment and achievement test for basic pronunciation. Statistics used are percentage, standard deviation and mean. The research found that:

The use of the basic vocabulary exercises developed by the researcher gained the test scores after using the basic pronunciation reading exercises is higher than before = 89.200%, It shows that learning with basic vocabulary training improves pronunciation reading skill.

The result of this research is that the Prathom Suksa 5 students at Pakhotakor School (Pracha Samakkee) had a higher standard of Thai reading comprehension. The results of this research were in accordance with the hypothesis using of the basic pronunciation reading skill

allows students to read and pronounce the basic words of the student after used the basic pronunciation reading skill higher than before.

Keywords : reading development, basic pronunciation reading skill, basic words

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงานและดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

การสอนภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการอ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ประสบการณ์ ส่วนการพูดและการเขียนเป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร ให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ ความคิดมาเลือกใช้เรียบเรียงคำมาใช้ตามหลักภาษาได้ถูกต้องตรงตามความหมาย กาลเทศะและใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2549, หน้า 80)

ทักษะการอ่านภาษาไทยเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งที่นักเรียนจำเป็นต้องอ่านให้ถูกต้องและชัดเจนจากการจัดการเรียนการสอนในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนกลุ่มวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้สังเกตพบว่า ในวิชาภาษาไทย นักเรียนยังขาดทักษะการอ่านออกเสียง มีปัญหาในด้านการอ่านคำพื้นฐานในนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางอ่านออกเสียงได้ถูกต้องค่อนข้างน้อย จำนวน 10 คน ซึ่งส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างมาก รวมทั้งมีผลกระทบต่อการเรียนในวิชาอื่นๆอีกด้วยเมื่อรู้สภาพปัญหาแล้ว ก็นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการฝึกพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงให้กับนักเรียนที่ ยังอ่านไม่ชัดเจน อ่านไม่คล่องและอ่านไม่ถูกต้องได้ ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลของการนำคำพื้นฐานมาทำแบบฝึกอ่านออกเสียงในการพัฒนาการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี)

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สมมุติฐานของงานวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 นักเรียนที่ได้ฝึกอ่านคำพื้นฐานสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงได้ดีขึ้น
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 ที่ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐานมีผลคะแนนก่อนและหลังต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรายงานการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง โดยใช้คำพื้นฐานสร้างประโยค ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

1. การเก็บและรวบรวมข้อมูล
2. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
3. การดำเนินการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านปะโคตะกอ (ประชาสามัคคี) จำนวนทั้งสิ้น 26 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 ได้จากการเลือกแบบเจาะจง จากการทดสอบโดยให้นักเรียนอ่านแบบทดสอบการอ่านคำพื้นฐานแล้วได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงได้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ คำพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการคะแนนการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยคัดเลือกคำพื้นฐานในบทเรียนจากหนังสือสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดภาษาเพื่อชีวิต ภาษาพาที ของกระทรวงศึกษาธิการ ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มาสร้างเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียง คำพื้นฐาน จำนวน ๓ ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน จำนวน 5 ชุด
2. แบบประเมินการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน

ขั้นตอนในการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนไปใช้ทดสอบกับนักเรียน 26 คน จากนั้นคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ที่มีคะแนนต่ำสุด โดยมีการสอบดังนี้

1. นำนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน มาฝึกอ่านโดยใช้แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการฝึกให้นักเรียนออกเสียงคำศัพท์ที่ต้องการเน้นก่อน แล้วให้นักเรียนอ่านคำพื้นฐาน เพื่อทดสอบความถูกต้องในการอ่าน
2. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทยก่อนและหลังเรียนมาทดสอบอีกครั้ง พร้อมบันทึกผลแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานวิเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้รายงาน ได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชน บ้านปะโคตะกอ (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3

1.2 ศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากเอกสารต่าง ๆ

1.3 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 ชุด

1.4 นำแบบฝึกทักษะพร้อมแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของแบบฝึกทักษะ ความถูกต้องของภาษา

1.5 นำแบบฝึกทักษะ การอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านปะโคตะโก (ประชาสามัคคี) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 จำนวน 10 คน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การอ่านคำพื้นฐานภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐาน ผู้รายงานได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอิงเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 89 – 90)

2.2 กำหนดเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ

2.3 สร้างแบบประเมินผลด้านการอ่าน จำนวน 1 ชุด

2.4 นำแบบประเมินการอ่านที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมกับข้อ (1.4) เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตรงตามจุดประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดไม่ตรงตามจุดประสงค์

2.5 นำคะแนนผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างคำถามกับจุดประสงค์โดยใช้สูตรของโรวินELLI และแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton 1977, อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด 2545, หน้า 64 – 65) หลักเกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามมีดังนี้

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

2. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ

3. วิเคราะห์หาคะแนนเฉลี่ยและร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) ค่าร้อยละ (Percentage), 2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ผลการดำเนินการทดลอง และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย			
		ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
ชุดที่ 1	50	38.5	77	42.8	85.6
ชุดที่ 2	50	37.8	75.6	42.8	85.6
ชุดที่ 3	50	40.4	80.8	46.1	92.2
ชุดที่ 4	50	40.8	81.6	46.5	93
ชุดที่ 5	50	39.8	79.6	44.8	89.6
คะแนนรวม	250	197.3		223	

แบบฝึกทักษะ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย			
		ก่อนเรียน	ร้อยละ	หลังเรียน	ร้อยละ
ค่าเฉลี่ย			79		89.2

จากตาราง คะแนนการทำแบบฝึกการอ่านคำพื้นฐานทั้ง 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 197.3 จากคะแนนเต็ม 150 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79 ดังตาราง

คะแนนการทำแบบฝึกการอ่านคำพื้นฐานทั้ง 5 ชุด มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 223 จากคะแนนเต็ม 150 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.2

จากผลคะแนนของนักเรียนก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 79 เมื่อนักเรียนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะฯ คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 89.2 แสดงว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านออกเสียงสูงกว่าก่อนเรียนโดยแบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย การใช้แบบฝึกการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้คะแนนทดสอบหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 89.2 แสดงว่าการเรียนด้วยแบบฝึกอ่านออกเสียงคำพื้นฐาน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำพื้นฐาน ภาษาไทยสูงขึ้นอภิปรายผลดังนี้

เนื่องจากหลักการสร้างแบบฝึกต้องมีการศึกษาในเรื่องจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ผู้สร้างแบบฝึกมีควรละเลยเพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ของจิตและพฤติกรรมที่ตอบสนองนานาประการ โดยอาศัยกระบวนการที่เหมาะสมและเป็นวิธีที่ดีที่สุด การศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ (สวีย์ท มุลค่า และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, หน้า 54 – 55) สอดคล้องกับผลการศึกษาของชาญประพน สวัสดิ์เดชะ (2550, บทคัดย่อ) ที่พัฒนาการอ่านเรื่องจากหนังสือวิชาภาษาไทยโดยการใช้กิจกรรมการอ่านเรื่อง และทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๔ จำนวน ๕ คน โดยให้นักเรียนอ่านเรื่องที่ครูกำหนดให้ หลังจากนั้นก็ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน จากนั้นวิเคราะห์ผลคะแนนโดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ พร้อมทั้งให้นักเรียนทำแบบประเมินหนังสือ ผลการศึกษาปรากฏว่า 1) จากการศึกษาและวิเคราะห์การประเมินความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก และ 2) ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน หลังจากนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดท้ายบทโดยคิดเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของลุนา ศรีฤตา (2553, บทคัดย่อ) ที่การทำวิจัยในชั้นเรียน เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และ 2) ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนหลังการพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านและเขียนดีขึ้น ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านและเขียนคำพื้นฐานสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุขเพ็ญ เจริญเกษมสกุล (2558, บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการอ่านออกเสียงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาโดยใช้นิตาน เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงภาษาไทย ก่อน – หลังเรียน ผลการวิจัยพบว่า จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาไทยจากจำนวนคำ 260 คำ คิดเทียบคะแนนโดย เฉลี่ยได้ 53.67 คะแนน จากคะแนนเต็มร้อยละ 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 53.8 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถอ่านออกเสียงอยู่ในระดับต่ำ และคะแนนหลังเรียน นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง ภาษาไทยคิดเทียบคะแนนเฉลี่ยได้ 81.53 คะแนนเต็มจาก 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละเฉลี่ยเท่ากับ 81.4 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถ ในการอ่านอยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการอ่านออกเสียงมากขึ้น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองผ่านกระบวนการขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัยสามารถสรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) ที่ใช้แบบฝึกเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยของนักเรียนสูงขึ้นทุกคน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้แสดงว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานทำให้นักเรียนพัฒนาการอ่านคำพื้นฐานสูงขึ้น

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนบ้านปะโคตะกอก (ประชาสามัคคี) มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคำพื้นฐานภาษาไทยสูงขึ้นทุกคนซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานทำให้นักเรียนพัฒนาการอ่านออกเสียงคำพื้นฐานของนักเรียนหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในด้านการเรียนการสอน

1. จากผลการวิจัย พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐานทำให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรได้รับการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้มีการสร้างแบบ ฝึกโดยวิเคราะห์คำมาก่อนว่าคำใดเป็นคำยาก สำหรับนักเรียนและใช้แบบฝึกเข้าช่วย

2. ในการอ่านแบบฝึกแต่ละครั้งของนักเรียน ครูผู้สอนจะต้องเฉลยทันทีและชี้แจงข้อ บกพร่อง ข้อสังเกตในการที่จะแก้ไขและจดจำ เพื่อให้นักเรียนทราบความสามารถของ ตน พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงของตน ให้ดียิ่งขึ้นในครั้งต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาผลความก้าวหน้าในอ่านคำพื้นฐานจากการสอนซ่อมเสริมเด็กที่อ่อนทางด้าน การอ่าน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคำพื้นฐานคำยาก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ

ชาญประพนธ์ สวัสดิ์เดชะ. (2550). **การพัฒนาการอ่านวิชาภาษาไทย.** รายงานการวิจัยในชั้นเรียน.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2549). **นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้.** ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสารคาม.

ลูลา ศรีฤตา. (2553). **การพัฒนาการอ่านและการเขียนสะกดคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน.

สุขเพ็ญ เจริญเกษมสกุล. (2558). **การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงโดยการใช้นิทานของนักเรียน**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/9. รายงานการวิจัยในชั้นเรียน.

สุวิทย์ มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). **การพัฒนาผลงานทางวิชาการ**

สู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพมหานคร: ภาคพิมพ์.

**ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ**

**EFFECTIVENESS IN THE OPERATIONS OF CHILD DEVELOPMENT CENTER UNDER
THE LOCAL ORGANIZATION ADMINISTRATION IN CHAIYAPHUM PROVINCE**

นพวรรณ งอกไข่น้ำ⁴ Noppawan Ngokkhainam.

ดร.เพ็ญแข ภูผายาง⁵ Dr.Piangkhae Poopayang.

คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

Faculty of Education Master of Educational Administration Chaiyaphum Rajabhat University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก ประจำปีการศึกษา 2558 จำนวน 387 คน ได้จากวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีค่าความเชื่อมั่น .967 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยรองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านบุคลากร ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการควรจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้นและเพียงพอต่อเด็กเล็กจัดงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์ให้มากขึ้นและควรเพิ่มผู้ดูแลเด็กมากขึ้นเพื่อให้ได้ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึงพร้อมจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กและผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของอบต. ควรเอาใจใส่ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้นด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยควรซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็กเล็กให้มีสภาพที่เหมาะสมไม่ให้เกิดอันตรายต่อเด็กควรติดตั้งอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยในอาคารเพิ่มมากขึ้นและควรจัดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมและมีความสวยงามสะอาดน่าอยู่ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น

⁴ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

⁵ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

คำสำคัญ : ประสิทธิภาพ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, ปฐมวัย,

ABSTRACT

The purpose of this study was 1) to study effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province 2) Compare effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province. classify by education background and work experience and 3) Study suggestions for development effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province. The sample consisted of 387 persons of the child care teach by using Multi-Stage sampling. The target group is used in the interview. Those involved in the study of child development centers of 8 persons by selecting specific. The instruments used in the research were questionnaire (Rating Scale) added up 50 items and structured interviews that had the reliability equal 0.967. The collected data was subsequently analyzed by percentage, mean, standard deviation and t-test Independent.

The research results were as follows: 1) Effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province as a whole was at a high level. When considering in each aspect, all aspects were at high levels. Promoting early childhood development network ; Is the participation and support from all sectors ; Academic and curriculum-based activities ; The environment and safety Management of Child development Centers and personnel respectively 2) A comparison effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province classify by education background and work experience were differentiated with statistically significant at .01 level. 3) Suggestions for development effectiveness in the operations of child development center under the local organization administration in Chaiyaphum province. It found that ; Personnel and managementshould provide media and devices. In teaching more and adequate childcare.Budget management centers to more and should take more children to take care of the children thoroughly and provide training to educate children and the management and staff it should focus on the management of child care centers more.The premises environment and safety repairs should care center that could pose a danger to small children.A condition that does not cause harm to children. The device should be installed in a security building in the increase and should be budgeted in the environment in early childhood development center to the right and beautiful and is cleanand academic activities of the university child development center should organize activities for children to express their creativity more. The involvement and support of the community care center. It should provide an opportunity for local residents to participate in the management of child care centers more.

Keywords : effectiveness, child development center, pre-school

บทนำ

สภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทยให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ

ปัญหาของสังคมประการหนึ่งที่มีผลกระทบอย่างยิ่งต่อเด็กปฐมวัยไทยคือ ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก นอกจากนี้ปัญหาลี้ภัยต่าง ๆ ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างๆ จากภายนอกส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ทำให้จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมตนเอง การพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจึงมีความสำคัญ จากกระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมที่ผ่านมา พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนเห็นคุณค่าของการศึกษาและตระหนักถึงสิทธิของบุตรหลานที่จะต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชนจำนวนมากเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ความเปลี่ยนแปลงทางความคิดดังกล่าวก่อให้เกิดความคาดหวังและผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งกำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับเพื่อให้การศึกษาที่จัดโดยสถานศึกษาทุกแห่งมีมาตรฐานทัดเทียมกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :1 - 2)

การศึกษา ปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :3) การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 3 ขวบ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะพื้นฐานของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา การจัดกิจกรรมควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของเด็กตามวัย โดยบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการอบรมเลี้ยงดูตามวิถีชีวิตประจำวันและการเล่นของเด็กตามธรรมชาติที่เหมาะสมกับวัยดังนี้ การฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี การใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า การฝึกการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ-ตา การเคลื่อนไหวและการทรงตัว การส่งเสริมด้านอารมณ์และจิตใจ การส่งเสริมทักษะทางสังคม การส่งเสริมทักษะทางภาษา และการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :21 - 22)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษาประกอบกับกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 16 ได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรับผิดชอบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยด้วย ประกอบกับพระราชบัญญัติแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 18 “การศึกษาปฐมวัยให้จัดในสถานพัฒนาปฐมวัยได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถานศึกษา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อมความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น” และในมาตรา 41 ได้บัญญัติว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความเหมาะสมและความต้องการในท้องถิ่นเพื่อลดความซ้ำซ้อนในเรื่องการจัดบริการสาธารณะด้านการจัดการศึกษาอบรมและเลี้ยงดูเด็ก” ซึ่งแม้ต่อมาจะมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแต่อย่างใดจึงมีการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สังกัดหน่วยงานต่างๆ มาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแล ในอดีตก่อนที่จะมีการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับปฐมวัยอยู่ก่อนแล้วหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมการพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมอนามัยซึ่งแต่ละหน่วยงานมีจุดประสงค์ในการจัดตั้งแตกต่างกันไป แต่โดยหลักใหญ่แล้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นสถานที่สำหรับดูแลเด็กก่อนวัยเรียนเพิ่มโอกาสให้เด็กได้รับการเตรียมความพร้อม มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัย และเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองที่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูบุตรหลานในช่วงกลางวัน (กรมอนามัย, 2549 : 3)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นหน่วยงานสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมาจากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย มีจำนวน 404 ศูนย์ มีครูผู้ดูแลเด็กจำนวน 1,261 คน (สำนักงานส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอมือง, 2558 : ฐานข้อมูล) จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า สภาพในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เบื้องต้นพบว่า สภาพในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดชัยภูมิ มี ปัญหาและอุปสรรคข้อจำกัดต่างๆ ทั้งในด้านอาคารสถานที่บางแห่งยังไม่มีอาคารสถานที่ ที่เหมาะสมโดยใช้ศาลาวัด เป็นสถานที่จัดการศึกษา ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านอาคาร สื่อ วัสดุการเรียนการสอน รวมทั้งขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถระดับปฐมวัยโดยตรงให้ได้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดส่งผลกระทบต่อคุณภาพ และการจัดการศึกษาปฐมวัยขาดการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่เป็นไปตาม มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนระดับ จังหวัด ซึ่งหากทราบถึงปัญหาที่แท้จริงแล้ว ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็จะดำเนินงานได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง ปัญหาที่มาจาก การรายงานประจำปี การจัดอบรมผู้ปกครอง การตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชัยภูมิทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข จัด การศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และเพื่อให้การจัดการศึกษา ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิ

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งเกี่ยวกับ ประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- 2) ด้านบุคลากร
- 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
- 4) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร
- 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน
- 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open Ended) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบข้อเสนอแนะประสิทธิผลการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบบันทึกการ ประชุม นำเสนอตามประเด็นภายใต้กรอบการวิจัยที่ทำการศึกษา มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามแสดงความคิดเห็น ของ อาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย ศึกษานิเทศก์ ครูผู้ดูแลเด็กและบุคลากรทางการศึกษา เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพื่อ พัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิใน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ด้านบุคลากร 3) ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนและ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 378 ฉบับ โดยภาพรวม พบว่า

1.ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยรองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านบุคลากร ตามลำดับ

1.1 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานของศูนย์ฯ สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์ฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการกำหนดระยะเวลาการเรียนรู้ การเปิด-ปิดภาคเรียนโดยจัดทำประกาศแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบอย่างชัดเจนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลายตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการศูนย์มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านบุคลากร อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความรู้ความสามารถเสียสละในการบริหารงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ตรงลงมือคือ มีอัตราส่วนครูผู้ดูแลเด็กต่อจำนวนเด็กเหมาะสมการร่วมหรือแนะนำการสร้างความรู้ความเข้าใจในการอบรมเลี้ยงดูเด็กร่วมกับบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูผู้ดูแลเด็กและพี่เลี้ยงเด็กมีความสามารถในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก

1.3 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาดสำหรับดื่มและใช้อย่างพอเพียงและถูกสุขลักษณะรองลงมาคือ การจัดพื้นที่ภายในอาคารสะอาด มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเท โถส้วมมีขนาดเหมาะสมกับตัวเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพื้นที่สำหรับเด็กนอนพักผ่อนอย่างเหมาะสม เครื่องนอนประจำตัวเด็กสะอาดและเพียงพอสำหรับเด็กทุกคนตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการจัดวางครุภัณฑ์ที่ใช้สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นระเบียบเรียบร้อย มีป้ายแสดงบอก ชัดเจน

1.4 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามประเมินผลตามแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอรองลงมาคือ มีเอกสารคู่มือการใช้หลักสูตรสำหรับผู้นำไปปฏิบัติอย่างเพียงพอ การวิเคราะห์ความต้องการและปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่นและพัฒนาการของเด็กตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูผู้ดูแลเด็กจัดทำผลผลิตและใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านอย่างเหมาะสม

1.5 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดให้มีกองทุนส่งเสริมการดำเนินงานของศูนย์ เพื่อขอรับการอุดหนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่าง ๆ รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำโครงการความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อม ผู้ปกครองและชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการศูนย์ฯ ให้การสนับสนุนทรัพยากรปัจจัยต่าง ๆ ในการจัดและพัฒนาการศึกษาตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนสนับสนุนการพัฒนาการศึกษา

1.6 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมการเข้าร่วมเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพ รองลงมาคือ งานพัฒนาเครือข่าย สนับสนุนให้งานบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแล และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเข้าใจหลักการและแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาเครือข่ายแต่ละระดับตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมงานเครือข่ายให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ

2. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กจำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานพบว่า

2.1 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

2.2 ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการสนทนากลุ่มคืออาจารย์พิเศษมหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 3 คน ตามกลุ่มตัวอย่างรวมผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน สรุปได้ดังนี้

ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการควรจัดให้มีสื่อและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้นและเพียงพอต่อเด็กเล็กจัดงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์ให้มากขึ้นและควรเพิ่มผู้ดูแลเด็กมากขึ้นเพื่อจะได้ดูแลเด็กได้อย่างทั่วถึงพร้อมจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็กและผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของอบต. ควรเอาใจใส่ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้นด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยควรซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็กเล็กให้มีสภาพที่เหมาะสมไม่ให้เกิดอันตรายต่อเด็กควรติดตั้งอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัยในอาคารเพิ่มมากขึ้นและควรจัดงบประมาณในการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เหมาะสมและมีความสวยงามสะอาดน่าอยู่ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงความคิดสร้างสรรค์มากขึ้นด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชนของศูนย์พัฒนาเด็กควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบและนำเสนอประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับประสิทธิผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยรองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตรด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านบุคลากร ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดชัยภูมิได้ดำเนินงานตามแผนแนวนโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัยที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ในแนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 - 2559 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2544 : 2 - 13) ซึ่งได้เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 นอกจากนี้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นยังได้จัดทำมาตรฐานการ

ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งให้สามารถดำเนินงานเพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2553 : ข) ที่กล่าวว่าเพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุมกว้างขวางเป็นพื้นฐานของการศึกษาเพื่อพัฒนาคนอย่างมีคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหัวหน้าศูนย์ครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับอำเภอระดับจังหวัดระดับภาคโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพในการพัฒนาเด็กเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงาน ด้านพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็กผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ บุญเกิด (2548) (อ้างถึงใน วรณิ โนจิตร, 2556) ได้ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษพบว่า 1) ประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายใน ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนมีทักษะคิดทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน และจำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามจำนวนครูตามเกณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชัยภูมิตามความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็ก จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสิทธิภาพในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกันเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิฆัมพร ศรีทอง (2556) ศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคลองท่อมจังหวัดกระบี่ พบว่าสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคลองท่อมจังหวัดกระบี่โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตรด้านบุคลากรด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามลำดับสำหรับข้อเสนอแนะได้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องควรจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารรั้วและประตูให้มีความแข็งแรงและปลอดภัยควรสร้างพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นสนามให้เพียงพอกับจำนวนเด็กผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างสม่ำเสมอและยุติธรรมตามความสามารถของบุคคลควรจัดให้มีการกำกับดูแลนิเทศติดตามการดำเนินงานและตรวจสอบความรับผิดชอบของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดโครงสร้างการบริหารและมอบหมายหน้าที่ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นระบบและชัดเจนควรจัดสรรตำแหน่งภารโรงหรือแม่บ้านให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็กควรจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างน้อยปี 2 ครั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุจากธรรมชาติอย่างต่อเนื่องทุกปีควรมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกศูนย์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.2 ควรจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างหรือซ่อมแซมอาคารรั้วและประตูให้มีความแข็งแรงและปลอดภัยและควรสร้างพื้นที่สีเขียวสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นสนามให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก

1.3 ควรมีการกำกับดูแลนิเทศติดตามจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและความรับผิดชอบของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและควรจัดโครงสร้างการบริหารงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นระบบและชัดเจน

1.4 ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจบุคลากรโดยการให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคยุติธรรมตามความสามารถของบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของชุมชนเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเมื่อเทียบกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ

2.3 ควรศึกษาความพึงพอใจการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำไปพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้เกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2549). **มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน**. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมอนามัย. (2549). **การดูแลสุขภาพเด็กแรกเกิด-6 ปีสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข**.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทิฆัมพร ศรีทอง. (2556). **การศึกษาสภาพการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง**

ส่วนท้องถิ่นในอำเภอคลองท่อมจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

วรรณิ โนจิตร. (2556). **ประสิทธิผลการบริหารงานของโรงเรียนเครือข่ายอำเภอไชโย**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา

การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอเมือง. (2558). **รายงานประจำปี 2558**.ชัยภูมิ. (เอกสารอัดสำเนา).

การพัฒนากระบวนการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน
โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

A MODEL FOR DEVELOPING THE PROCESS OF TEACHING ADVISE MANAGEMENT
FOR QUALITY OF TEACHING IN KHAOCHAKAN WITTAYAKOM SCHOOL UNDER THE
SAKAEO PROVINCIAL ADMINISTRATION ORGANIZATION

ศิริภัสสร อินทรพาณิชย์¹
สุนิษา สาสีพวง²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการและแนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนในการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 3) เพื่อทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันความต้องการและปัญหาในการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่าองค์ประกอบของรูปแบบ มี 4 องค์ประกอบ 1.2 สภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการสอนของครู พบว่าสภาพปัจจุบันในการนิเทศการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและครูมีความต้องการนิเทศการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 1.3 รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมี 4 องค์ประกอบคือองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านกระบวนการ องค์ประกอบด้านผลสำเร็จ

2. รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วที่สร้างขึ้นมี 4 องค์ประกอบ คือ 2.1) องค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ 2.2) องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน 2.3) องค์ประกอบด้านกระบวนการ มี 6 ขั้นตอนได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นตอนออกแบบการนิเทศการสอน (Designing : D) ขั้นที่ 2 ขั้นจัดสรรทรัพยากรพร้อมใช้ (Allocating Resource : A) ขั้นที่ 3 ขั้นการให้องค์ความรู้แก่ครู (Knowledge : K) ขั้นที่ 4 ขั้นดูแลช่วยเหลือแนะนำ (Doing : D) ขั้นที่ 5 ขั้นเลิกล้ำเสริมแรงแข็งแกร่ง (Encouraging : E) ขั้นที่ 6 ขั้นร่วมแรงสรุปประเมินค่า (Evaluating: E) 2.4) องค์ประกอบด้านผลสำเร็จ

3. ผลการทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนพบว่า ครูทุกคนให้ความร่วมมือและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนการประเมินผลสำเร็จของการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มีผลการประเมินโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับดีมาก และครั้งที่ 2 มีผลการประเมินคุณภาพการสอนมากกว่าครั้งที่ 1

4. การประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนพบว่า 4.1 ผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนนักเรียนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ มีผลการพัฒนาคุณภาพสูงขึ้น 4.2 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.3 รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาฯ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วมีการใช้ประโยชน์และความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The propose of the research is 2) to construct the model for developing the process of teaching advise management for quality of teaching in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization 4) to evaluate the utility and feasibility of model for developing the process of teaching advise management for quality of teaching in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization.

The results of the research were as follows:

2. The model for developing the process of teaching advise management for quality of teaching in khaochakanwittayakom school under the sakaeo provincial administration organization had 4 components as 2.1) component of aims and principles 2.2) component of operation 2.3) component of process such as 6 procedure , designing, allocating resource, knowledge, doing, encouraging, evaluating 2.4) component of achievement.

คำสำคัญ

การพัฒนารูปแบบ/การบริหาร/การนิเทศการสอน/คุณภาพการสอน

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้บัญญัติสาระว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 3) ภารกิจหลักที่สำคัญของโรงเรียนคือการดำเนินการให้มีการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้สามารถสร้างเสริมนักเรียนให้มีพัฒนาการทุกด้านเต็มตามวัยและเต็มตามศักยภาพบุคลากรสำคัญที่จะเป็นผู้ปฏิบัติการกิจนี้ให้บรรลุผล คือ ครูผู้สอนครูเหล่านี้มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเจตคติที่มีต่อวิชาชีพบุคลิกภาพและความต้องการผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความช่วยเหลือแนะนำนิเทศให้ครูสามารถปฏิบัติการกิจของตนคือการสอนจนประสบความสำเร็จตามความต้องการของหน่วยงานในขณะเดียวกันก็มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ในการทำงาน สร้างเสริมขวัญและกำลังใจแก่ครูเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของตนให้ดีขึ้นอยู่เสมอ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555, หน้า 4 - 6) สิ่งหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาครูในด้านวิชาการและช่วยในงานวิชาการก้าวหน้ามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็คือการนิเทศการศึกษาปัจจุบันการนิเทศการศึกษาโดยศึกษานิเทศก์นั้นไม่สามารถจะทำได้ทั่วถึงเนื่องจากการขยายตัวในด้านจำนวนสถานศึกษาขนาดของสถานศึกษาตลอดจนสาขาวิชาในสถานศึกษานั้นทำให้ครูมีจำนวนมากขึ้นมากกว่าเดิมการนิเทศการศึกษาจากภายนอกหรือจากศึกษานิเทศก์จึงไม่เพียงพอและครอบคลุมไปทุกสาขาเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้จึงจำเป็นต้องมีการนิเทศการสอนภายในสถานศึกษาขึ้น (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ , 2553, หน้า 3 - 4) เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และคนมีความสุข ผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา คือ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษาจะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขต้องอาศัยกระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นสำคัญ

การนิเทศการดำเนินงานวิชาการเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในการสนับสนุนการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพแม้จะเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาก็ตามแต่เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้วปรากฏว่ายังมีอุปสรรคอยู่มากการปฏิบัติการนิเทศการสอนไม่ได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังขาดความเป็นระบบและกระบวนการขาดความต่อเนื่องทั้งนี้เพราะผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจหลักการนิเทศการศึกษาและไม่ได้ปฏิบัติงานนิเทศภายในอย่างเต็มที่นอกจากนี้การนิเทศติดตามผลยังทำไม่ทั่วถึงขาดรูปแบบวิธีการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพียงพอซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้อง

ให้ความสำคัญและดำเนินการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 3 - 4)

โรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เปิดทำการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 จากการสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการพัฒนางานด้านวิชาการโดยการใช้กระบวนการนิเทศการสอนระหว่างปีการศึกษา 2559 โดยศึกษาจากเอกสารและข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนและประชุมสัมมนาครูโดยสำรวจสภาพปัญหาด้วยตนเองทำให้ทราบปัญหาที่ต้องแก้ไขโดยเร่งด่วนหลายประการเช่นครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ครบทุกรายวิชาการผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เองน้อย (โรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต, 2560, หน้า 5) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญครูขาดเทคนิคและวิธีการผลิตสื่อซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนการสอนอีกทั้งระบบการบริหารงานของฝ่ายบริหารงานวิชาการที่ระบบการนิเทศภายในสถานศึกษายังไม่เข้มแข็งแม้ฝ่ายบริหารงานวิชาการได้กำหนดให้มีการนิเทศการสอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ผู้นิเทศบางคนยังขาดความรู้ในเทคนิคการสอนและไม่มีความชำนาญในการนิเทศขาดคู่มือในการนิเทศจึงทำให้การนิเทศขาดความต่อเนื่องขาดความจริงจังและไม่เป็นระบบผู้ศึกษาในฐานะที่ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบฝ่ายบริหารงานวิชาการจึงได้ดำเนินการวิจัยเพื่อรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการนิเทศในโรงเรียนให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เนื้อหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการและแนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนในการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
3. เพื่อทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. นักเรียนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขตได้รับประโยชน์อย่างสูงสุดจากการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขตเนื่องจากครูมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ
2. บุคลากรภายในโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขตมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและเกิดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์งานอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้อำนวยการโรงเรียนรองผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้นิเทศการจัดการเรียนการสอนสามารถนำรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมาพัฒนางานด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพทั้งยังสามารถนำรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนากระบวนการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว มีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันความต้องการและแนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาดรจรจวิทยาเขต สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

- 1.1 สังเคราะห์หลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน

1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.3 การหาแนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 55 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposivesampling) โดยใช้ครูทั้งหมดในการตอบแบบสอบถาม

2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 3 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูเชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ที่มีประสบการณ์ด้านการนิเทศการสอนและมีระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 2 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนเรื่องสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการสอน ของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท จำนวน 30 ข้อ ใน 5 ด้าน คือ ด้านการออกแบบกระบวนการนิเทศการสอน ด้านการจัดสรรทรัพยากรในการนิเทศการสอน ด้านการให้องค์ความรู้แก่ครูด้านการปฏิบัติการนิเทศด้านการเสริมแรงในการนิเทศและด้านการสรุปและประเมิน

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) มี 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 การร่างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 การสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ที่มีระดับการศึกษาปริญญาเอกด้านการทดสอบ การวัดผล การวิจัย หรือการประเมินผลการศึกษา ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการนิเทศ หรือมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าระดับเชี่ยวชาญ จำนวน 2 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบประเมินความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว (ศิริชัยกาญจนวาสี, 2550, หน้า 178 - 180) ตามประเด็น 2 ด้าน ดังนี้ ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) และด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3.2 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 บทนำ ตอนที่ 2 ขั้นตอนการนิเทศการสอน ตอนที่ 3 กระบวนการนิเทศการสอนและภาคผนวก

3.3 แบบสอบถามความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหาสาระของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 การทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 ประเมินผลสำเร็จของการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2. กลุ่มทดลองได้แก่ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 55 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยทุกคนยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

3.2 แบบประเมินผลสำเร็จของการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วตามประเด็น 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาสื่อการสอน 4) ด้านการวัดและประเมินผล 5) ด้านการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาผลการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.2 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

1.3 ประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วด้านการใช้ประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 ครู โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 55 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยทุกคนยินดีให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล

2.2 นักเรียน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 279 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ระดับชั้นที่เรียนเป็นชั้นในการสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3. ด้านการพัฒนาสื่อการสอน 4. ด้านการวัดและประเมินผล 5. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ท

3.2 แบบประเมินด้านการใช้ประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 20 ข้อ

สรุป

สรุปผล

การวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียน
เขานกกระจิวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันความต้องการและปัญหาในการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขานกกระจิ
วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่าองค์ประกอบของ
รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมี 4 องค์ประกอบ 1.2 สภาพปัจจุบันในการบริหารกระบวนการนิเทศ
การสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางและครูมีความต้องการนิเทศการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
1.3 แนวทางการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมี 4 องค์ประกอบคือองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ
องค์ประกอบด้านการดำเนินงานองค์ประกอบด้านกระบวนการองค์ประกอบด้านผลสำเร็จ

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขา
นกกระจิวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

2.1 รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขานกกระจิ
วิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วมีดังนี้

1) องค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ ดังนี้

1.1) จุดมุ่งหมาย : การนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียน
การสอนและสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่ครูผู้สอน

1.2) หลักการ : การนิเทศการสอนเน้นกระบวนการช่วยเหลือพัฒนาการจัดการเรียนการ
สอนของครูเปิดโอกาสความร่วมมือด้วยบรรยากาศความเป็นประชาธิปไตย การนิเทศต้องมีลำดับขั้นตอนเป็น
ระเบียบระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพให้มากที่สุด

2) องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน ได้แก่ 2.1) นิเทศ : รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
2.2) เวลาในการนิเทศ : นิเทศภาคเรียนละ 2 ครั้ง 2.3) บทบาทของผู้นิเทศ : ผู้นิเทศมีบทบาทในการให้ความรู้ความ
เข้าใจในเรื่องต่างๆ

3) องค์ประกอบด้านกระบวนการมีกระบวนการนิเทศการสอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ออกแบบการนิเทศการสอน (D : Designing) ขั้นที่ 2 จัดสรรทรัพยากรพร้อมใช้
(A : Allocating Resource) ขั้นที่ 3 การให้องค์ความรู้แก่ครู (K : Knowledge) ขั้นที่ 4 ดูแลช่วยเหลือแนะนำ
(D : Doing) ขั้นที่ 5 เลิศล้ำเสริมแรงแข็งแกร่ง (E : Encouraging) ขั้นที่ 6 ร่วมแรงสรุปประเมินค่า (E : Evaluating)

4) องค์ประกอบด้านผลสำเร็จ : ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาสื่อการสอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียน

3. ผลการทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขา
นกกระจิวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่า

3.1 ผลการทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน
โรงเรียนเขานกกระจิวิทยาคมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ออกแบบการนิเทศการสอน (D : Designing) ในขั้นตอนนี้จะประชุมเพื่อวิเคราะห์ความ
ต้องการจำเป็นพบว่าครูให้ความร่วมมือและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน

ขั้นที่ 2 จัดสรรทรัพยากรพร้อมใช้ (A : Allocating Resource) ในขั้นตอนนี้จะจัดทำโครงการนิเทศ
เพื่อให้มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์

ขั้นที่ 3 การให้องค์ความรู้แก่ครู (K : Knowledge) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ
ในหน้าที่และสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศให้แก่ครูครูจึงมีความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ

ขั้นที่ 4 ดูแลช่วยเหลือแนะนำ (D : Doing) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศในการนิเทศการสอนผู้
นิเทศกับผู้รับนิเทศ มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ผู้นิเทศสามารถให้คำแนะนำกับครูได้

ขั้นที่ 5 เลิศล้ำเสริมแรงแข็งแกร่ง (E : Encouraging) ในขั้นนี้ผู้นิเทศมีเทคนิคต่างๆ ในการเพิ่มความ
มั่นใจให้ครูและสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูทำให้ครูจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นที่ 6 ร่วมแรงสรุปประเมินค่า (E : Evaluating) ในขั้นนี้จะดำเนินการหลังการนิเทศเพื่อทำให้
ทราบถึงผลของการนิเทศมีการสรุปผลและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบและจัดประกวดผลงานด้านต่างๆเพื่อ
คัดเลือกครูผู้มีผลงานดีเด่น

3.2 ผลสำเร็จของการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่าผลการเปรียบเทียบหลังการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนพบว่าครั้งที่ 2 มีผลการประเมินคุณภาพการสอนมากกว่าครั้งที่ 1

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่า 4.1) ผลการพัฒนาคุณภาพการสอนพบว่าหลังการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนนักเรียนมีผลการพัฒนาคุณภาพการสอนสูงขึ้น 4.2) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนด้านการใช้ประโยชน์และด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ความต้องการและปัญหาในการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 1.1 ผลการวิเคราะห์เอกสารพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตาม มี 4 องค์ประกอบ 1.2 ผลการสอบถามสภาพปัจจุบันและความต้องการในการนิเทศการสอน ของครูโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตาม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว สภาพปัจจุบันในการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และครูมีความต้องการนิเทศการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 1.3 ผลการสัมภาษณ์พบว่า รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมี 4 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ องค์ประกอบด้านการดำเนินงาน องค์ประกอบด้านกระบวนการ องค์ประกอบด้านผลสำเร็จ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน ผู้วิจัยมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศ หลังจากนั้นได้มีการออกแบบและพัฒนารูปแบบ โดยการวิเคราะห์เอกสารและนำผลจากการวิจัยระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนสอดคล้องกับพงษ์ศักดิ์ ทองไชย (2558, หน้า 86 - 90) ที่ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการนิเทศการสอนของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การสร้างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาดงกรรจวิทยาตามสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่ามี 4 องค์ประกอบดังนี้คือ 1) องค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายและหลักการ ได้แกจุดมุ่งหมายและหลักการ 2) องค์ประกอบด้านการดำเนินงานได้แก่ผู้นิเทศ เวลาในการนิเทศบทบาทผู้นิเทศ 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการมี 6 ขั้นตอนดังนี้ขั้นที่ 1 ออกแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอน (D : Designing) ขั้นที่ 2 จัดสรรทรัพยากรพร้อมใช้ (A : Allocating Resource) ขั้นที่ 3 การให้องค์ความรู้แก่ครู (K : Knowledge) ขั้นที่ 4 ดูแลช่วยเหลือแนะนำ (D : Doing) ขั้นที่ 5 เลิศล้ำเสริมแรงแข็งแกร่ง (E : Encouraging) ขั้นที่ 6 ร่วมแรงสรุปประเมินค่า (E : Evaluating) 4) องค์ประกอบด้านผลสำเร็จ การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุดผลการสอบถามความเหมาะสมและความถูกต้องของเนื้อหาสาระของคู่มือการใช้รูปแบบโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่มเพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศหลังจากนั้นได้มีการออกแบบและพัฒนารูปแบบโดยการนำผลการวิเคราะห์เอกสารสอบถาม และสัมภาษณ์ มาสังเคราะห์เป็นร่างรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนมีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบและตรวจสอบคุณภาพของคู่มือการใช้รูปแบบให้มีคุณภาพก่อนนำรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนไปใช้จริงสอดคล้องกับวิลเลอร์ (Willer, 1986, p.83) ที่กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบ อาจมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปอาจแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบและการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ และสอดคล้องกับ สิริกร คำมูล (2558, หน้า 74 - 162) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติผลการวิจัยพบว่าแนวทางการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียน พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) จุดมุ่งหมายของการนิเทศ 2) หลักการของการนิเทศ 3) โครงสร้างของการนิเทศ 4) ขอบข่ายงานของการนิเทศ 5) วิธีการของการนิเทศ 6) กระบวนการของการนิเทศ และ 7) เงื่อนไขความสำเร็จของการนิเทศ

3. ผลการทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วพบว่า 3.1 ผลการทดลองรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้วกับครูพบว่า ขั้นที่ 1 ออกแบบการนิเทศการสอน (D : Designing) ในขั้นตอนนี้จะทำการประชุมทั้งโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นอันได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการนิเทศ การกำหนดจุดประสงค์ตารางการนิเทศและวิธีการนิเทศ พบว่าครูทุกคนให้ความร่วมมือและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนขั้นที่ 2 จัดสรรทรัพยากรพร้อมใช้ (A : Allocating Resource) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการจัดทำโครงการนิเทศ เพื่อให้มีทรัพยากรที่เพียงพอ มีความพร้อมในด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการปฏิบัติงานพบว่าครูทุกคนมีวัสดุอุปกรณ์ตรงตามที่ต้องการและทันเวลาขั้นที่ 3 การให้องค์ความรู้แก่ครู (K : Knowledge) ในขั้นตอนนี้จะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศให้แก่ครูครูจึงมีความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการนิเทศการสอน และมีองค์ความรู้ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการสอนด้านการวัดและประเมินผล ด้านการวิจัยในชั้นเรียนขั้นที่ 4 ดูแลช่วยเหลือแนะนำ (D : Doing) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ ในการนิเทศการสอนผู้นิเทศกับผู้รับนิเทศ มีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อกัน ผู้นิเทศมีความสามารถให้คำแนะนำกับครูในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อการสอนด้านการวัดและประเมินผล และด้านการวิจัยในชั้นเรียนขั้นที่ 5 เลิศล้ำเสริมแรงแข็งแรงแกร่ง (E : Encouraging) ในขั้นนี้ผู้นิเทศมีเทคนิคต่างๆ ในการเพิ่มความมั่นใจให้ครูและสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู ทำให้ครูจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนิเทศแนะนำแบบกัลยาณมิตร ผู้นิเทศทุกคนมีบุคลิกภาพที่มีความนุ่มนวลทั้งทางทางและวาจา ให้เกียรติ ยอมรับความเป็นตัวตนของผู้รับการนิเทศขั้นที่ 6 ร่วมแรงสรุปประเมินค่า (E : Evaluating) ในขั้นนี้จะดำเนินการหลังการนิเทศ เพื่อให้ทราบถึงผลของการนิเทศ มีการสรุปผลและรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบผู้นิเทศจะทำการประเมินผลงานและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไป แล้ว ฝ่ายบริหารงานวิชาการได้จัดประกวดผลงานด้านต่างๆ เพื่อคัดเลือกครูผู้มีผลงานดีเด่นเพื่อยกย่องชมเชยและให้รางวัลเพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจ และจัดแสดงผลงานและนำเสนอผลงานดีเด่นให้กับครูคนอื่นๆ ได้นำไปเป็นแบบอย่าง 3.2 ผลสำเร็จของการนิเทศการสอนของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า ผลการเปรียบเทียบหลังการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนพบว่า ครั้งที่ 2 มีผลการประเมินคุณภาพการสอนมากกว่าครั้งที่ 1 และมากกว่าก่อนการทดลองรูปแบบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่ตั้งใจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนิเทศการสอน อำนวยความสะดวกแก่ครูอย่างเต็มที่ ให้การสนับสนุนโดยมีการสร้างความเชื่อมั่น ให้กำลังใจรวมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผนและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับวัชรรา เล่าเรียนดี (2556, หน้า 13) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน โดยบุคลากรในโรงเรียนเอง เพื่อปรับปรุงการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น อันจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, หน้า 5) ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอนโรงเรียนคือ การที่ผู้บริหารโรงเรียนร่วมมือกับคณะครูในโรงเรียน ร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อทำการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล วางแผน ปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนปรับปรุงคุณภาพของบุคลากรในโรงเรียนให้ดีขึ้นตลอดเวลาสอดคล้องกับงานวิจัยของอนิลโล (Anello, 2013, p.2941-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและทัศนคติของครูและครูใหญ่ที่มีต่อประสิทธิภาพการนิเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารรับรู้ ว่าตนเองสามารถทำการนิเทศภายในโรงเรียนของตนเองได้เป็นอย่างดี ส่วนครูที่ต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังมากขึ้นในการนิเทศภายในโรงเรียนโดยครูก็รู้สึกพอใจในการนิเทศภายในที่ครูได้รับด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของไพลิน สมังคละ (2559, หน้า 127 - 133) ได้การพัฒนาแบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากการทดลองใช้รูปแบบพบว่า ผลจากแบบบันทึกผลหลังการปฏิบัติ (After Action Review : AAR) ผู้ทดลองใช้เห็นว่าเป็นไปตามเป้าหมาย

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่า 4.1 ผลการพัฒนาคุณภาพการสอน พบว่า หลังการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม มีผลการพัฒนาคุณภาพการสอนสูงขึ้น 4.2 การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4.3 การประเมินรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ด้านการใช้ประโยชน์ และด้านความเป็นไปได้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการใช้รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้นิเทศให้กำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่ตั้งใจจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนิเทศการสอนอำนวยความสะดวกแก่ครูอย่างเต็มที่สร้างความเชื่อมั่นให้กำลังใจรวมทั้งมีส่วนร่วมในการวางแผนและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติงานทั้งผู้วิจัยคอยประสานเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันและทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกมีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ทั้งผู้นิเทศต่างให้ความช่วยเหลือแนะนำเสนอแนะคอยเอาใจใส่ให้กำลังใจเพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ประสบผลสำเร็จสอดคล้องกับอุทัยบุญประเสริฐ (2559, หน้า 2) ที่กล่าวว่าครูที่ผู้บริหารได้เข้ามามีบทบาทใกล้ชิดกับครูได้ปรึกษาหารือให้คำแนะนำช่วยเหลือร่วมมือกันแก้ปัญหาช่วยให้ครูเกิดความอบอุ่นมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้นและกิจกรรมในกระบวนการนิเทศการสอนผู้บริหารกับครูต้องร่วมกันทำงานเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและวิชาชีพครูการร่วมมือกันวางแผนปรับปรุงและบริหารงานต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม เป้าศรีวงศ์ (2557, หน้า 53 - 71) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศแบบเสริมพลังครูนักวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศมีประสิทธิภาพมาตรฐานโดยภาพรวมและด้านการใช้ประโยชน์ด้านความเป็นไปได้และด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์ศักดิ์ทองไชย (2558, หน้า 86 - 90) ที่ได้พัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 มีความเหมาะสมโดยรวม ด้านความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้การนิเทศการสอนและการพัฒนานักเรียน ของโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ครูผู้สอน ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการสอนด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเท จัดการเรียนการสอนนักเรียนอย่างเต็มเวลา และเต็มความสามารถ เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม ควรให้ความสำคัญและตระหนักในการวางแผนและกำหนดนโยบาย ตลอดจนการติดตามประเมินผลการนำรูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนไปใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรศึกษาปัจจัยและตัวบ่งชี้ที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จของการพัฒนารูปแบบการบริหารกระบวนการนิเทศการสอนโรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2554). การพัฒนาและการใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกษม เป้าศรีวงศ์. (2557).การพัฒนากระบวนการนิเทศแบบเสริมพลังครูนักวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์.(2553). การบริหารงานวิชาการ.กรุงเทพฯ: บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- ไพลินสมังคละ.(2559). การพัฒนาการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- พงษ์ศักดิ์ ทองไชย.(2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28.(วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม. (2560). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา (Self Assessment Report) ปีการศึกษา 2559.สระแก้ว: โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม.

- วชิรา เครือคำอ้าย. (2553). การพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา.(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550).ทฤษฎีการประเมิน. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริกร คำมูล.(2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15 (3), 74-162.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.กรุงเทพฯ : เอส พี เคแปเปอร์แอนด์ ฟอรัม.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2559). การวิจัยด้านการจัดการการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน, 3 (1), 2.
- Anello, F.R. (2013). Behaviors and Attitudes of Teachers and Principals Concerning Effective Supervision.Dissertaion Abstracts International, 56(08), 2941-A.
- Krejcie, R.V. & Morgan, E.W. (1970). Determining sample size for research activities.Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Nolan,J.F.,&Hoover,L.A.(2008).Teacher supervision & evaluation : Theory into Practice (2nd ed.). Hoboken, N. J.: Wiley.
- Willer, D. (1986).Scientific Sociology : Theory and Method. Englewood Cliff, N.J.: Prentice – Hall.

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

THE DEVELOPMENT OF MATHEMATICS INSTRUCTIONAL MODEL BY USING COOPERATIVE LEARNING THEORY TO ENHANCE CONNECTION THINKING OF MATTHAYOMSUKSA 4 STUDENTS

ศิริภัสสร อินทรพาณิชย์¹จันทร์แรม จิตพริ้ง²ภทพร พลธรรม³

บทคัดย่อ

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดเชื่อมโยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 2. พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 3. ทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 4. ประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนซับนกแก้ววิทยาจำนวน 29 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1.รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการ มีกระบวนการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างความรู้สึกร่วม (Joy : J) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม (Once more : O) ขั้นการเริ่มศึกษาความรู้ใหม่ (Youngling : Y) เป็นขั้นการฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Form group : F) ขั้นการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ (Utilization: U) ขั้นการสรุปความรู้ (Lastly: L) 3) องค์ประกอบเชิงปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ หลักการตอบสนองระบบสังคม ระบบสนับสนุน 2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักเรียนมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปส่งเสริมความสามารถการคิดเชื่อมโยงของนักเรียนได้

ABSTRACT

The development of mathematics instructional model by using cooperative learning theory to enhance connection thinking of matthayomsuksa 4 students the purposes were; 1. to study the basic data and desire of imperative for the development of mathematics instructional model 2.to develop a mathematics instructional model according to 80/80 criterion 3. to experiment a mathematics instructional model 4.to evaluate a mathematics instructional model; the samples in this research were 29 students matthayomsuksa 4/1 of Subnokkaewwittaya school in the 1st semester of academic year 2017 that were selected by using cluster random sampling technique. the results were as follows: 1. mathematics instructional model develops contains 1) principles and the purpose 2) principles of processes, learning process consists of 6 steps these joy step these once more step these youngling step these form group step these utilization step these lastly step 3) the composition of base cause to encourage as the principle for respond, the system of social and the system of encourage 2. the students learning achievement after learning a mathematics instructional model had higher achievement than the before learning than of .05 level of significance. 3. the students to enhance connection thinking after learning a mathematics instructional model had higher achievement than the before learning than of .05 level of significance 4. the satisfaction of the students a mathematics

instructional model was at the highest agreement level. As indicated, mathematics instructional model can use to enhance connection thinking of students.

คำสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

Keywords

Mathematics instructional model, cooperative learning theory, enhance connection thinking

ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขกล่าวได้ว่าการศึกษเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความสำเร็จของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551, หน้า 2)

การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการผู้สอนควรให้อิสระทางความคิดกับนักเรียน ควรจัดโอกาสให้นักเรียนแสดงออก โดยการนำเสนอความคิดของตนหรือของกลุ่มซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้หรือแนวคิดที่ได้จากการนำเสนอไปประยุกต์หรือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติได้อีกอย่างนักเรียนจะเกิดเจตคติที่ดีและมีความภูมิใจในผลงานเกิดความอยากคิดอยากทำและกล้าแสดงออก การถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนเพียงแต่จดจำความรู้จึงไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควรดังนั้นการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์จึงควรเน้นทั้งทางความรู้และทักษะกระบวนการให้นักเรียนได้รับการฝึกฝนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และที่สำคัญต้องให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้เองเน้นการปฏิบัติ และความสอดคล้องกับชีวิตจริงของนักเรียน (ชัยศักดิ์ ลีลาจรัสกุล, 2552, หน้า 9) การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยอาศัยการบูรณาการระหว่างความรู้เดิมที่มีอยู่เกี่ยวกับสิ่งที่พบเห็นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติและมีการนำเสนอข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งครูจะเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำและคอยอำนวยความสะดวก (นันทิยาบุญเคลือบ, 2550, หน้า 13) ซึ่งกระบวนการเรียนรู้เหล่านี้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ให้สูงขึ้นได้

การจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ผ่านมาพบว่า ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์แบบเดิมเน้นเพียงเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการคิดคำนวณเป็นหลัก เน้นให้พิจารณาตัวอย่างอธิบายแล้วให้ทำแบบฝึกหัดครูจะเข้มงวดคำตอบมีเพียงคำตอบเดียว ไม่เน้นกระบวนการคิดและความสามารถทางคณิตศาสตร์เช่นความสามารถในการแก้ปัญหาคิดอย่างมีเหตุผลการคิดเชื่อมโยง นำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิดและทักษะที่เกิดขึ้นใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆในชีวิตประจำวันส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนและความสามารถทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนอยู่ในระดับไม่น่าพอใจจากที่ผู้วิจัยจัดการเรียนการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 พบว่า นักเรียนจำนวน 40 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 ผู้วิจัยจึงจัดทำรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาลดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 เพื่อศึกษาสาเหตุของการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ เพื่อดูว่านักเรียนมีข้อบกพร่องหรือไม่เข้าใจในการเรียนเรื่องใด แล้วจะนำผลการวิจัยนั้นไปพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีผลการทดสอบเรื่องเซตต่ำที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ย 10.85 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คิดเป็นร้อยละ 54.25 จากการศึกษาปัญหาการเรียนคณิตศาสตร์ที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ถึงร้อยละ 60 และผลการทดสอบเซตต่ำที่สุด พบว่ามีสาเหตุมาจากนักเรียนไม่นำเรื่องเซตและการดำเนินการของเซต การเขียนแผนภาพเวนน์-ออยเลอร์แสดงเซตไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน จึงทำให้คณิตศาสตร์เป็นเรื่องไกลตัวมาก และถ้าครูยังสอนแบบอธิบายตัวอย่างแล้วให้ทำแบบฝึกหัด สอนแบบ

เข้มงวดคำตอบมีเพียงคำตอบเดียว ไม่เน้นกระบวนการคิดและทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์นักเรียนยังไม่เข้าใจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียนครูผู้สอนจึงควรที่จะได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้เหมาะสม

วิธีการสอนที่ดีวิธีหนึ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนคณิตศาสตร์บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ก็โดยการสอนแบบร่วมมือ (Cooperative learning) เป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มผู้เรียนให้ได้รับความรู้จากการลงมือศึกษาหาความรู้เป็นกลุ่มกลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน และสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันที่นิยมใช้มีหลายวิธี ครูผู้สอนจะใช้รูปแบบอย่างใดนั้นต้องขึ้นอยู่กับเนื้อหาจุดมุ่งหมายและการจัดกิจกรรมการสอนในวิชานั้นๆ เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้อย่างเป็นกระบวนการ โดยเริ่มตั้งแต่การพิจารณาประเด็นปัญหา สภาพปัญหา การสำรวจข้อมูล การตั้งสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่ม การเป็นผู้นำผู้ตาม ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้า ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน (สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ, 2553, หน้า 148) รูปแบบการสอนการเรียนที่พัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม จะทำให้นักเรียนเกิดความสามัคคี การกล้าแสดงออก และทักษะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี เนื่องจากการเป็นกรจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเมื่อมีการจัดทีมนักเรียนแล้วนักเรียนต้องแบ่งหน้าที่กันทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานการทำงานของทีมมีลักษณะที่ต้องร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการปฏิสัมพันธ์กันในระหว่างการทำงานเป็นทีม การอธิบายขยายความในบทเรียนที่เรียนมาให้แก่เพื่อสมาชิกในทีมเปิดโอกาสให้สมาชิกในทีมได้เสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อเลือกสิ่งที่ดีถูกต้องและเหมาะสมที่สุด สมาชิกทุกคนจึงมีความรับผิดชอบต่อทีมเป็นการเรียนรู้ที่ประสบผลดีเนื่องจากสมาชิกทุกคนในทีมมีความรู้ในเรื่องที่เรียนอย่างแท้จริง หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนในทีมให้เรียนรู้ได้ทุกคนเน้นการฝึกกระบวนการกลุ่มโดยสิ่งสำคัญของการเรียนรู้คือให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าทีมทำงานได้ดีเพียงใดมีสิ่งใดบกพร่องอยู่ควรแก้ไขอะไรอย่างไรต่อไป ในคราวหน้า (ซูศรี สนิทประชากร, 2550, หน้า 47 - 48)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยนำตามแนวความคิดของนักการศึกษาและทฤษฎีทางจิตวิทยา มาใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาทางการคิดของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนทำกิจกรรมเป็นกระบวนการกลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกัน ให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการในการแก้ปัญหาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมความสามารถการคิดเชื่อมโยงของนักเรียน และเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาคณิตศาสตร์ให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาดตนเองได้เต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับแนวความคิดการเรียนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและนำไปบูรณาการใช้ในการชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
4. เพื่อประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้
 - 4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน เรื่อง เซต ก่อนและหลังเรียน ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 4.2 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชื่อมโยงของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

4.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยเป็นแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบ

1.ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 วิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนชนบทแก้ววิทยา ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รายวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เซต ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.3 ศึกษาความคิดเห็นเรื่องปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 41 คน

1.4 ศึกษาความคิดเห็นเรื่องปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 250 คน

1.5 สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่

2.1.1 ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 41 คน

2.1.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 713 คน

2.1.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการสอนคณิตศาสตร์ จำนวน 5 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

2.2.1 ครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 41 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

2.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 250 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2.2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ ความสามารถเกี่ยวกับการบริหารการนิเทศการสอน จำนวน 5 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามความคิดเห็นครูผู้สอน เรื่อง ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 20 ข้อ

3.2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนเรื่องปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว จำนวน 20 ข้อ

3.3 แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร หนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์หลักจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบออกแบบรูปแบบการสอน ทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.3 สร้างแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค JOYFUL เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมในด้านต่างๆ

1.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับเพื่อนำมาสร้างเป็นร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบการสอน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.4.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ มีดังนี้ 1) หลักการและรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์

1.4.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ มีกระบวนการสอนตามขั้นตอน 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการสร้างความรู้สึกร่วม (Joy : J) 2) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม (Once more : O) 3) ขั้นการเริ่มศึกษาความรู้ใหม่ (Youngling : Y) 4) ขั้นการฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Form group : F) 5) ขั้นการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ (Utilization: U) 6) ขั้นการสรุปความรู้ (Lastly: L)

1.4.3 องค์ประกอบเชิงปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ 1) หลักการตอบสนอง 2) ระบบสังคม 3) ปัจจัยสนับสนุน

1.5. สร้างแบบประเมินร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมในด้านต่างๆ

1.6 นำร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการสอน

1.7 ออกแบบเครื่องมือประกอบการใช้รูปแบบ

1.8 สร้างแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง เพื่อเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมในด้านต่างๆ

1.9 จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง เพื่อนำไปประกอบการจัดการสอนส่วนประกอบของคู่มือการใช้

1.10 นำแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค JOYFUL สร้างแบบประเมินรูปแบบการสอน JOYFUL สร้างแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการสอน JOYFUL ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.11 ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.12 หาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 83 คน จำนวน 3 ห้องเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 3 กลุ่ม ดังนี้

2.2.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 4 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากเพื่อทำการทดลองแบบรายบุคคล

2.2.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากเพื่อทำการทดลองแบบกลุ่มเล็ก

2.2.3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 40 คน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับสลากเพื่อทำการทดลองแบบภาคสนาม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ JOYFUL เรื่อง เซต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 14 แผน

3.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.3 คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เซตกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.5 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซตกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนจัดทำการสอนเพื่อพัฒนางานวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2 ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ ครบทุกแผน

1.3 ดำเนินการวัดความสามารถทางการเรียนของนักเรียน ด้วยแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละเรื่อง ระหว่างเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มี 3 ห้องเรียน จำนวน 73 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 29 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) จำแนกตามห้องเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 คู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เซต กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.3 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซตกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

1.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน เรื่อง เซต ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

1.2 เปรียบเทียบความสามารถในการคิดเชื่อมโยงของนักเรียน ก่อนและหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

1.3 ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 มี 3 ห้องเรียน จำนวน 73 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนชนบทแก้ววิทยา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 29 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) จำแนกตามห้องเรียน ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง เซตกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

3.2 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์เรื่อง เซตกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ข้อ

3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

1.1 ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ตามความเห็นของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่ามีปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยงอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่ามีปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง อยู่ในระดับมาก

1.3 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าส่วนใหญ่กล่าวถึงการสอนคณิตศาสตร์ว่าควรเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยด้วยกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง จะทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน เน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ซึ่งในอนาคตจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนและสังคมโลกในอีก 20 ปีข้างหน้า

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มี 3 องค์ประกอบคือ

2.1.1 องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์

1) หลักการ :การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน โดยครูจัดประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง

2) วัตถุประสงค์ : นักเรียนมีความสามารถในการเรียนเรื่องเซต มีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงมากขึ้น

2.1.2 องค์ประกอบเชิงกระบวนการ มีกระบวนการสอนตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความรู้สึกร่วม (Joy : J) เป็นขั้นที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยสร้างความรู้สึกร่วมกันระหว่างนักเรียนกับครูเพื่อร่วมกันเตรียมความพร้อมทางด้านสมองและจิตใจ โดยการกระตุ้นและจูงใจนักเรียน ให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนาน เบิกบานใจ สบายใจ มีความยินดี ตื่นตัว และมีความพร้อมในการเรียน

ขั้นที่ 2 การทบทวนความรู้เดิม (Once more : O) เป็นขั้นที่ที่มีการทดสอบหรือทบทวนความรู้พื้นฐาน หรือนำเสนอเนื้อหาเดิมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนย้อนคิดและเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการเข้าสู่เนื้อหาใหม่ โดยอาจแสดงด้วยคำพูด ภาพตัวอย่างกิจกรรม แบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบหรือผสมผสานกัน ตามความเหมาะสม

ขั้นที่ 3 การเริ่มศึกษาความรู้ใหม่ (Youngling : Y) เป็นขั้นที่ครูนำเสนอเนื้อหาใหม่ให้กับผู้เรียนทั้งชั้น โดยครูกระตุ้นให้นักเรียนร่วมกันได้ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และปฏิบัติด้วยตนเอง แล้วลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด ร่วมสรุปอภิปรายผลการทดลองและสรุปผลการเรียนรู้ ภายใต้การแนะนำ ดูแลให้คำปรึกษาและช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากผู้สอน โดยครูมีการใช้สื่อการสอน เพื่อสร้างความสนใจ ช่วยผู้เรียนเข้าใจบทเรียนที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวัน

ขั้นที่ 4 การฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Form group : F) เป็นขั้นที่นักเรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน มีการวางแผนการทำงาน และปฏิบัติงานร่วมกับสมาชิกในกลุ่มตามขั้นตอน เพื่อให้งานเสร็จเร็ว ประหยัดเวลา และได้ผลงานที่มีคุณภาพ

ขั้นที่ 5 การใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ (Utilization: U) ในขั้นนี้จะเป็นขั้นประเมินความรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล อาจทำได้จากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึกทักษะหรือการทดสอบหลังเรียน

ขั้นที่ 6 การสรุปความรู้ (Lastly: L) เป็นขั้นสรุปความรู้หรือเนื้อเรื่องที่สำคัญที่ได้เรียนมา เป็นการสรุปร่วมกันในชั้นเรียนโดยครูเป็นผู้ชี้แนะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้น

2.1.3 องค์ประกอบเชิงปัจจัยสนับสนุน

1) หลักการตอบสนอง : นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ชิ้นงานขึ้นมาใหม่ได้ นอกจากนี้ยังสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอื่นๆ หรือใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

2) ระบบสังคม : ครูต้องส่งเสริมให้สมาชิกในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและกัน ให้นักเรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่ม การเป็นผู้นำผู้ตาม การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นตามหลักประชาธิปไตย กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ มีความรับผิดชอบและความมุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จ

3) ปัจจัยสนับสนุน : ครูต้องจัดเตรียมเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องและส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ และจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการแสดงความคิดเห็นและมีเวลาที่เพียงพอในการคิด

2.2 ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.3 ความเหมาะสมของหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.5 ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 80.46/80.25 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า พบว่า ด้านทักษะในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมที่เคยเรียนแล้วมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ในด้านทักษะกระบวนการ

กลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้เป็นอย่างดี รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความเป็นผู้นำและผู้ตามตามสถานการณ์

4. ผลการประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

4.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 นักเรียนมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่าปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ตามความเห็นของครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว พบว่ามีปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยงอยู่ในระดับมาก จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ส่วนใหญ่กล่าวถึงการสอนคณิตศาสตร์ว่าควรเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยด้วยกระบวนการกลุ่ม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง จะทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกัน เน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ซึ่งในอนาคตจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนและสังคมโลกในโลกร่วมศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้ทั้งจากการสอบถามและสัมภาษณ์ครูและนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแนวคิดวัตสันและเกรเซอร์ (Watson & Glaser, 1964, p. 2) บลูม (Bloom, 1976, p.38) คีตเลอร์ (Kneedler, 1987) ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับจิตวิทยาการจัดการเรียนการสอนทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) ทฤษฎีการเรียนรู้อย่างมีความหมายของออสเชล (Ausubel) และนักการศึกษาคนอื่นๆ มาเป็นส่วนประกอบในกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้และหาคุณภาพโดยวิธีการต่างๆ จนทำให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับดิกค์ แคเรีย และแคเรีย (Dick, Carey and Carey, 2005, pp. 6 - 8) ที่กล่าวว่า การออกแบบการสอนประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอน วิเคราะห์การเรียนการสอน วิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท พัฒนากลยุทธ์การสอน พัฒนาและเลือกสื่อการเรียนการสอน ทบทวนการจัดการเรียนการสอน และออกแบบและประเมินผลหลังการเรียนการสอนสอดคล้องกับจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil, 2009, p.24) ที่กล่าวว่า หลักการที่สำคัญในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน คือรูปแบบการเรียนการสอนต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ เป็นต้น เมื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแล้ว ก่อนไปใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในการใช้สถานการณ์จริงและนำข้อค้นพบมาปรับปรุงแก้ไข

2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มี 3 องค์ประกอบดังนี้ 1) องค์ประกอบเชิงหลักการและวัตถุประสงค์ 2) องค์ประกอบเชิงกระบวนการมีกระบวนการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างความรู้สึกร่วม (Joy : J) ขั้นการทบทวนความรู้เดิม (Once more : O) ขั้นการเริ่มศึกษาความรู้ใหม่ (Youngling : Y) เป็นขั้นการฝึกทักษะโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Form group : F) ขั้นการใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ (Utilization: U) ขั้นการสรุปความรู้ (Lastly: L) 3) องค์ประกอบเชิงปัจจัยสนับสนุน ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดความเหมาะสมของหน่วย/แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 80.46/80.25 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร สารสำคัญและสาระการเรียนรู้ ได้ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการด้านการจัดการเรียนรู้ทั้งจากการสอบถามและสัมภาษณ์กับครูและนักเรียน ศึกษาวิเคราะห์เอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อออกแบบให้ตรงตามหลักวิชาการ แล้วนำไปจัดทำเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียด โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ที่มีคุณภาพและสนองจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชนมาต เชื้อสุวรรณทวี (2555, หน้า 274 - 278) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตตินสียของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตตินสียของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีชื่อว่า “EPPE Model” มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนและเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า พบว่า ด้านทักษะในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ นักเรียนสามารถนำความรู้เดิมที่เคยเรียนแล้วมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ในด้านทักษะกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้เป็นอย่างดี รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองมีความเป็นผู้นำและผู้ตามตามสถานการณ์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลายโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ มีความสนุกสนานในการเรียน เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงจากแบบฝึกและโจทย์ที่มีลักษณะการเชื่อมโยงกับชีวิตจริงหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน จึงทำให้นักเรียนมีทักษะในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์มากขึ้น และนักเรียนสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้เป็นอย่างดีสอดคล้องกับสมศักดิ์ภูวภัฏดาวรรณ 2550, หน้า 3) กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการเพิ่มแรงจูงใจทางการเรียนการเรียนแบบร่วมมือไม่ใช่วิธีการจัดนักเรียนเข้ากลุ่มรวมกันแบบธรรมดา แต่เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจนสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ เพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

4. ผลการประเมินผลรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า

4.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เป็นรูปแบบที่ผ่านวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญตามหลักวิชาการ ทั้งการเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยยึดนักเรียนเป็นสำคัญครูและนักเรียนร่วมกันเตรียมความพร้อม กระตุ้นและจูงใจนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจ มีความสนุกสนานในการเรียนทั้งยังสามารถนำเรื่องที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับจอยซ์และเวลล์ (Joyce and Weil, 2009, p.24) ที่กล่าวว่ารูปแบบการเรียนรู้ที่เป็นระบบช่วยให้ผู้เรียนได้รับสารสนเทศ ความคิด ทักษะ ค่านิยมและวิถีทางในการคิด ผู้พัฒนารูปแบบควรจัดให้มีกิจกรรมที่จะสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียน อาจทำได้โดยการจัดให้มีสื่อใหม่ๆ

ที่ท้าทายผู้เรียน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ผู้พัฒนาไม่ควรยึดมั่นกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ควรนำหลักการเรียนรู้เชิงทฤษฎีมาปรับใช้ในการทางปฏิบัติด้วย ได้แก่ การนำลักษณะธรรมชาติของการพัฒนาทางด้านสติปัญญา แรงจูงใจ การเสริมแรง พัฒนาการด้านเจตคติและค่านิยม ตลอดจนความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ในการเตรียมการสอน สอดคล้องกับสวิตีย์ มูลคำ และอรรถัย มูลคำ (2553, หน้า 134) กล่าวว่าการจัดการเรียนแบบร่วมมือเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจนมีการทำงานร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในส่วนตัวและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

4.2 นักเรียนมีความสามารถในการคิดเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์เป็นวิธีจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ซึ่งเน้นโจทย์ปัญหาที่ส่งเสริมทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้งานของคณิตศาสตร์ในชีวิตจริง ครูจะเปิดโอกาสและชี้แนะให้นักเรียนได้ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็น ร่วมค้นคว้า และสรุปและครูคอยชมเชยและให้กำลังใจนักเรียนอยู่เสมอสอดคล้องกับสมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์ (2550, หน้า 3) ที่กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่มีการจัดกลุ่มการทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการเพิ่มแรงจูงใจทางการเรียน เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจนกล่าวคือสมาชิกแต่ละคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในการเรียนรู้และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ เพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในกลุ่มสอดคล้องเวชฤทธิ์ อังกนะ ภัทรขจร (2555, หน้า 124 - 126) ได้กล่าวถึง แนวทางในการพัฒนาทักษะและกระบวนการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ ทักษะการเชื่อมโยงทางเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ โดยผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนร่วมกันแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม และแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงที่พวกเขาสนใจ เนื่องจากการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ที่เชื่อมโยงเข้ากับความเป็นส่วนตัวของผู้เรียน จะส่งเสริมให้ผู้เรียนสนุกกับการเรียนรู้ได้คิดและแสดงเหตุผลได้

2.3 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชื่อมโยง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากทั้งผู้สอนและนักเรียนได้ตระหนักว่าโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกที่ไม่หยุดนิ่ง เกิดการเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว คนที่จะอยู่ได้ในสังคมยุคใหม่ต้องฝึกความสร้างสรรค์และนวัตกรรม คนที่มีทักษะในการออกแบบการเรียนรู้ ทักษะด้านการเชื่อมโยงสูงจะได้อะไรที่ดีกว่า ชีวิตก้าวหน้ากว่า และจะทำประโยชน์ให้แก่สังคมและแก่โลกได้ดีกว่าและครูผู้สอนยังจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่จัดเรียงสาระการเรียนรู้จากง่ายไปหายากและเนื้อหากิจกรรมไม่ยากจนเกินไปมีกิจกรรมที่หลากหลายน่าสนใจเชิญชวนให้นักเรียนอยากลงมือปฏิบัติกิจกรรมทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดีและไม่เบื่อหน่ายสอดคล้องกับประทุมพลเมืองดี (2553, หน้า 7) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อสิ่งเร้าต่างเป็นผลต่อเนื่องจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งนั้นแล้วพอใจต้องการหรือด้อย่างไรสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี (2555, หน้า 274 - 278) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอน (EPPE Model) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนต้องคิดหาเทคนิควิธีการต่างๆ ในการกระตุ้นให้นักเรียนเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ เช่น คลิปวิดีโอ เกม เพลง นิทาน สไลด์ ทำทางต่างๆ ให้นักเรียนเกิดความคิดจินตนาการเพื่อระดมพลังความคิด เป็นการดึงศักยภาพของผู้เรียนให้ค้นหาคำตอบอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์โดยเน้นให้ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วม โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกทุกขั้นตอน

2. การนำเสนอผลงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้เรียนได้มีแสดงทักษะการคิดเชื่อมโยงในการนำเสนอผลงาน ควรให้นักเรียนแปลงชิ้นงานเหล่านั้นออกมาเป็นรูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ แผนผัง กราฟสัญลักษณ์ต่างๆ

มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงานที่เพื่อนๆ มานำเสนอในแง่มุมต่างๆ ฝึกให้รู้จักการยอมรับ การมีเหตุผล การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนและสิ่งที่เรียนรู้

3. ควรมีการพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมจิตคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

บรรณานุกรม

- ชนนาค เชื้อสุวรรณทวิ. (2555). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดขั้นสูงและจิตตนิสัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยศักดิ์ลีลาจรัสกุล.(2552). ชุดกิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์เพื่อพัฒนาการจัดค่ายคณิตศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจเม้นท์.
- ชูศรี สนิทประชากร. (2550). การเรียนรู้โดยการร่วมมือ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- นันทิยา บุญเคลือบ. (2550). การเรียนการสอนตามแนวคิดของคอนสตรัคติวิสต์. วารสาร สสวท. 25 (9) : 13.
- ประชุมพลเมืองดี. (2553). ความพึงพอใจในการเรียนรู้วิชาห้องสมุด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เวชฤทธิ์ อังกะภักขจร. (2551). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบการสอนแนะโครงคิด (CGI) ที่ใช้ทักษะการให้เหตุผลและการเชื่อมโยงโดยบูรณาการสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง การวิเคราะห์ข้อมูล กับสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณพนธ กศ.ด. (คณิตศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดารวรรณ์. (2550). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ THE KNOWLEDGE CENTER.
- สุวิทย์มูลคำและอรทัยมูลคำ. (2553). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้ :เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Ausubel, D.P. (1969). Some Psychological and Education Limitation of Learning by Discovery. New York : Macmillan Company.
- Bloom, B. (1976). Human Characteristics and School Learning. New York : McGraw-Hill.
- Bruner, S. (1968). Studies in Cognitive Growth : A Collaboration at the Center for Cognitive Studies. New York : John Wiley and SONS.
- Dick, W.L. Carey, and Carey, J.O. (2005). The systematic Design of Instruction. USA : Thomson Wadsworth.
- Joyce, B. R. and Weil, M. (2009). Model of Teaching (8th ed). New York : Allyn & Bacon.
- Kneedler, P. (1987). California Assesses Critical Thinking. In Developing Minds : A Resource Book for Teaching Think. edited by A Costa. Alexandria, Virginia; Association for Supervision and Curriculum Development.
- Watson, G. and Glaser, E. M. (1964). Watson-Glaser Critical Thinking Appraisal Manual. New York : Harcourt, Brace and World.

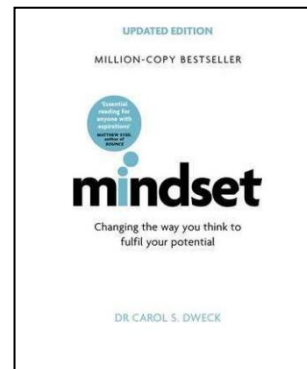
บทวิจารณ์หนังสือ
โดย อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์

ชื่อเรื่อง Mindset: Updated Edition: Changing The Way You think To Fulfil Your Potential

ผู้เขียน Dweck, Carol S.

สำนักพิมพ์ Little, Brown Book Group, UK.

ปีที่พิมพ์ 2016, 320 หน้า

ปณิธาน วรรณวัลย์

" Dweck " นักวิจัยและนักจิตวิทยาชื่อดังทางด้านบุคลิกภาพ จิตวิทยาสังคมและจิตวิทยาพัฒนาการ จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด ได้เขียนหนังสือ Mindset ซึ่งเป็นเรื่องการปรับความคิดความเข้าใจให้ถูกต้อง โดยเสนอความสำเร็จในด้านต่างๆ ที่เกิดจากในโรงเรียน ในการทำงาน หรืองานศิลปะ กีฬาและธุรกิจ หนังสือเล่มนี้มีการปรับปรุงแก้ไขมาอย่างต่อเนื่องและมีอิทธิพลอย่างมาก จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงชีวิตของผู้คนนับล้านคนที่ศึกษา เป็นหนังสือจิตวิทยาที่ขายดีที่สุด 10 ปีติดต่อกัน จนกลายเป็นวิชาที่ได้รับความนิยมสูงสุดของมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด เหมาะสำหรับพ่อแม่ผู้ปกครอง ครู โค้ชหรือซีอีโอ ที่จะศึกษาอ่านจะช่วยให้มีความคิด ความเชื่อและความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถของคนได้ดียิ่งๆ ขึ้นไป ซึ่ง Dweck ได้นำเสนอว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาหรือการจัดการกับความล้มเหลว ซึ่งแต่ละคนมีรูปแบบและวิธีการของตนเอง และที่สำคัญรูปแบบและวิธีการที่จะเปลี่ยนจากความล้มเหลวไปสู่ความสำเร็จนั้นเป็นอย่างไร คุณลักษณะของคนไม่ว่าจะเป็นความคิด ความเชื่อ ความสามารถ สามารถปลูกฝังและพัฒนาได้หรือไม่ หรือเป็นสิ่งที่ถูกสลักตรึงไว้ในก้อนหินและมันไม่สามารถพัฒนาได้ (Fixed Mindset) กับความคิด ความเชื่อความสามารถที่เปลี่ยนแปลงพัฒนาได้ (Growth Mindset) เพราะคนเราเกิดมากับการที่พร้อมจะเรียนรู้ แต่ถูกความคิดความเชื่อแบบ Fixed Mindset ยับยั้งไว้ ซึ่งความคิด ความเชื่อ มีพลังในการตัดสินใจ เราสามารถที่จะเปลี่ยนความคิด ความเชื่อของเราได้และมันจะนำเราไปในสิ่งที่เราต้องการ เพราะมีหลายๆ คนบางครั้ง ลงมือทำอะไรแล้วไม่สำเร็จก็ล้มเลิกความตั้งใจ หรือไม่กล้าที่จะทำต่อไปหรือทำอะไรใหม่ ถ้าอยากทราบว่าเป็นเพราะอะไรก็ลองอ่านหนังสือเล่มนี้ดู อาจจะได้คำตอบเพื่อนำไปใช้ในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับตนเองและคนอื่นๆ อย่างเช่น เด็กผู้หญิงคนหนึ่งเขาจะไม่ยกมือขึ้นตอบคำถามถ้าเขาไม่ทราบคำตอบแต่ถ้าเป็นฉันจะยกมือขึ้นและตอบคำถามแม้ว่าฉันจะตอบผิดแต่หลังจากนั้นฉันก็จะได้ทราบคำตอบที่ถูกต้องนั้น หรือฉันจะถามว่ามันคืออะไรหรือบอกว่าคุณช่วยฉันได้ไหม ซึ่งฉันคิดว่านั้นเป็นการเพิ่มการเรียนรู้และสติปัญญาของฉัน

คำแนะนำในการเตรียมบทความ

การจัดพิมพ์บทความ

- ความยาวของบทความไม่ควรเกิน 15 หน้ากระดาษ A4 พิมพ์คอลัมน์เดียว กำหนดระยะห่างจากขอบกระดาษ 1 นิ้ว (2.54 ซม.) เท่ากันทุกด้าน
- บทความย่อ เนื้อหาบทความ และบรรณานุกรม พิมพ์คอลัมน์เดียว ย่อหน้า 1 ซม.
- ตัวอักษรใช้รูปแบบ TH Sarabun PSK โดยใช้ขนาดและชนิดต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อความ	ขนาด	ชนิด
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	18 (CT)	ตัวหนา
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) (ตัวพิมพ์ใหญ่)	16 (CT)	ตัวหนา
ชื่อผู้เขียน (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	14 (CT)	ตัวหนา
ชื่อหน่วยงานที่สังกัด (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	14 (CT)	ตัวธรรมดา
Corresponding Author E-mail	12 (LJ)	ตัวธรรมดา
หัวข้อของบทความย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	16 (LJ)	ตัวหนา
เนื้อหาบทคัดย่อ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)	16 (LRJ)	ตัวธรรมดา
คำคัญ/Keywords	16 (LJ)	ตัวธรรมดา
หัวข้อเรื่อง (ไม่ลำดับเลข)	16 (LJ)	ตัวหนา
หัวข้อย่อย	16 (LJ)	ตัวหนา
เนื้อเรื่อง	16 (LRJ)	ตัวธรรมดา
บรรณานุกรม	16 (LJ)	ตัวธรรมดา
ชื่อตาราง (ระบุไว้บนตาราง)	16 (LJ)	ตัวหนา
ชื่อรูปและชื่อแผนภูมิ (ระบุชื่อไว้ใต้รูป แผนภูมิ)	16 (CT)	ตัวหนา

CT = Centre Text, LJ = Left Justified, RJ = Right Justified, LRJ = Left & Right Justified

ส่วนประกอบของบทความ

- 1) ชื่อเรื่องบทความ (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- 2) ชื่อผู้เขียนทุกคน พร้อมระบุหน่วยงานที่สังกัด (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)
- 3) บทคัดย่อ (Abstract) ความยาวไม่เกิน 250 คำ และคำสำคัญ (Keywords) 3 - 5 คำ
- 4) เนื้อเรื่อง

4.1) บทความวิชาการ ประกอบด้วย บทคัดย่อ บทนำ เนื้อหา บทสรุป และบรรณานุกรม

4.2) บทความวิจัย ประกอบด้วย บทคัดย่อ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์การวิจัย กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี) การทบทวนวรรณกรรม วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และบรรณานุกรม

5) ถ้ามีรูปภาพ แผนภูมิหรือตารางประกอบ ต้องมีหมายเลขแสดงลำดับของรูปภาพ แผนภูมิ ตาราง และชื่อของรูปภาพ แผนภูมิและตาราง อ้างอิงแหล่งที่มาให้ถูกต้อง ชัดเจน และไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น ใช้รูปภาพสีหรือขาว - ดำ ที่มีความคมชัด และส่งภาพถ่ายต้นฉบับหรือไฟล์รูปภาพแยกต่างหากแนบมา พร้อมกับบทความด้วย

การอ้างอิงเอกสาร (ตามระบบ APA)

1) การอ้างอิงในเนื้อหา เพื่อบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น ให้ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี โดยระบุชื่อผู้เขียน ปีพิมพ์ ไว้ข้างหน้าหรือข้างหลังของข้อความที่ต้องการอ้างอิง เช่น สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2558) หรือ (Newman & Cullen, 2007) หรือ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2557)

2) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้รวบรวมเอกสารที่ใช้อ้างอิงไว้ท้ายบทความ เรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้เขียนโดยใช้รูปแบบการเขียนอ้างอิงตามระบบ APA ดังนี้

วารสาร

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับที่), หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

ตัวอย่าง:

ขวัญฤทัย คำขาว และเดือนใจ สามห้วย. (2530). สิทธิมนุษยชน. วารสารคนเศรษฐศาสตร์, 30(2), 29-36.

Acton, G. J., Irvin, B. L. & Hopkins, B. A. (1991). Theory-testing research: building the science. *Advance in Nursing Science*, 14(1), 52-61.

หนังสือ

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อหนังสือ. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง:

วิจารณ์ พานิช. (2551). การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.

Robbins, S. P. & Coulter, M. (2014). *Management* (12th ed.). US: Prentice Hall.

รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม, วัน เดือน ปี, สถานที่จัด.

เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

ตัวอย่าง:

ณัฐนันท์ สันชัยพานิช, วราภรณ์ จรรยาประเสริฐ, ยุพิน รุ่งเวชวุฒิวิทยา, มนต์ชูลี นิธิพน,

สาริต พุทธิ พิพัฒน์ขจร. (2542). เกสักรพัฒนาเพื่อการพึ่งพาตนเอง. *รายงานการประชุมวิชาการ เกสักรกรม ประจำปี 2542 ของเกสักรกรมสมาคมแห่งประเทศไทย*, 24-26 มีนาคม 2542, โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค. กรุงเทพฯ: เกสักรกรมสมาคมแห่งประเทศไทย. 89-105.

Klockl, B. (2008). Multivariate time series models applied to the assessment of energy storage in power systems. *Proceedings of the 10th International Conference on Probabilistic Methods Applied to Power Systems (PMAPS 2008)*, 25-29 May 2008, Rincon, Puerto Rico. USA: IEEE eXpress conference publishing. 1-8.

บทความจากหนังสือพิมพ์

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์, เดือน วันที่). ชื่อเรื่อง. *ชื่อหนังสือพิมพ์*, หน้าที่มาอ้างอิง.

ตัวอย่าง:

สายใจ ดวงมาลี. (2548, มิถุนายน 7). มาลาเรียลาม 3 จว. ใต้ตอนบน สธ.เร่งคุมเข้มกันเชื้อแพร่หนัก. *คม-ชัด-ลึก*, 25.

Di Rado, A. (1995, March 15). Trekking through college: classes explore modern society using the world of Star Trek. *Los Angeles Time*, A3.

วิทยานิพนธ์

รูปแบบ: ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์*. ชื่อปริญญา, สถาบันการศึกษา.

ตัวอย่าง:

พันทิพา สังข์เจริญ. (2528). *วิเคราะห์บทร้อยกรองเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม*.

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Darling, C. W. (1976). *Giver of due regard: the poetry of Richard Wilbur*. Ph.D. thesis, University of Connecticut, USA.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

รูปแบบ: ชื่อผู้เขียน. (ปีที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต). ชื่อเรื่อง. สืบค้นเมื่อ....., จาก URL Address

ตัวอย่าง:

ประพนธ์ ฝาสุขยิด. (2551). *การจัดการความรู้...สู่อนาคตที่ใฝ่ฝัน*. สืบค้นเมื่อ 27 มีนาคม 2552, จาก http://www.si.mahidol.ac.th/km/admin/add_information/document_files/95_1.pdf

Treeson, L. (2009). *Exploring a KM process for retaining critical capabilities*. Retrieved February 11, 2009, from <http://kmedge.org/2009/>

การส่งบทความ

ผู้สนใจเสนอบทความสามารถจัดส่งบทความถึงกองบรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผ่านอีเมล dekop_27@hotmail.com

1 นิ้ว

แบบฟอร์มการเขียนบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย ^(18pt)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ ^(16pt)

1 นิ้ว

ชื่อผู้เขียน ^(14pt) (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

หน่วยงานต้นสังกัด ^(14pt) (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

1 นิ้ว

บทคัดย่อ

ก ก ก ก ก ^(16pt)

คำสำคัญ:

ก ก ก ก ก ^(16pt)

Abstract

ก ก ก ก ก ^(16pt)

Keywords:

ก ก ก ก ก ^(16pt)

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ก ก ก ก ก ^(16pt)

วัตถุประสงค์การวิจัย

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....

กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การทบทวนวรรณกรรม

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

วิธีดำเนินการวิจัย

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผลการวิจัย

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การอภิปรายผล

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ

กกกกก^(16pt)
.....
.....
.....

บรรณานุกรม

(ตามระบบ APA)

กกกกก^(16pt)
.....
.....

1 นิ้ว

แบบฟอร์มการเขียนบทความวิชาการ

ชื่อเรื่องภาษาไทย^(18pt)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ^(16pt)

1 นิ้ว

ชื่อผู้เขียน^(14pt) (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

หน่วยงานต้นสังกัด^(14pt) (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ)

1 นิ้ว

บทคัดย่อ

ก ก ก ก ก^(16pt)

.....
.....
.....
.....

คำสำคัญ:

ก ก ก ก ก^(16pt)

.....
.....
.....

Abstract

ก ก ก ก ก^(16pt)

.....
.....
.....
.....
.....

Keywords:

ก ก ก ก ก^(16pt)

.....
.....
.....
.....
.....

บทนำ

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....

เนื้อหา

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....

บทสรุป

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....

บรรณานุกรม

(ตามระบบ APA)

กกกกกก^(16pt)
.....
.....
.....
.....

หนังสือรับรองการส่งบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรียน บรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ตามที่ ข้าพเจ้า.....สังกัด.....

เบอร์โทรศัพท์..... ได้ส่ง ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ เรื่อง

(ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม (ถ้ามี) ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์ หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และ/หรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าวไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นี้พ้นออกจากวารสารวารสารวิชาการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิได้ทันที โดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นี้พนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นี้พนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

.....
(.....)
...../...../.....

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....
(.....)
...../...../.....

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 3)

.....
(.....)
...../...../.....

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 4)

.....
(.....)
...../...../.....

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า 4 ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนามข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด